اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

دوشنبه
• ۲۸ شهریور ۱۴۰۱
• ۲۲ صفر ۱۴۴۴
• ۱۹ سپتامبر ۲۰۲۲

• سال سی‌ودوم شماره پیاپی ۳۴۷۲ • دوره جدید سال نهم شماره ۲۱۵۴ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۵۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

فرسودگی مترو، شهروندان را به دردسر انداخت

حادثه مترو تهران مسافران را وحشت زده کرد؛ جزئیات حادثه آتش‌سوزی در خط یک مترو تهران؛ آخرین اخبار حادثه مترو چیتگر؛ جزئیات حادثه در ایستگاه دروازه دولت؛ حادثه عجیب در مترو شریعتی و...؛ اینها تنها بخشی از تیترهایی است که در ماه‌های اخیر درباره قطار شهری تهران عنوان شده و وحشت از این شهر زیرزمینی را افزایش داده است. سال‌هاست سیستم حمل‌ونقل عمومی پایتخت به یکی از مهم‌ترین چالش‌های شهروندان، کارشناسان و مسئولان حوزه شهری تبدیل و در هر دوره‌ای از مدیریت شهری، وعده‌هایی برای حل این مشکل عظیم پایتخت داده شده است. در این میان هم در شورای شهر تهران و هم در شهرداری، طرح‌ها و برنامه‌های بسیاری برای حل مشکلات مترو ارائه شده، اما همچنان این در بر همان پاشنه می‌چرخد.

۱۵

صمت تبعات پرداخت تسهیلات تکلیفی برای شبکه بانکی را بررسی کرد

نسخه‌پیچی اشتباه دولت برای بانک‌ها

وام ازدواج، وام ودیعه مسکن، وام فرزندآوری، وام بدون ضامن به زنان سرپرست خانوار، وام ضروری بدون ضامن و... از جمله وام‌هایی هستند که دستور پرداخت آنها از سوی دولت به شبکه بانکی ابلاغ شده است. در بودجه امسال ۲۰۰ هزار میلیارد تومان اعتبار برای پرداخت تسهیلات تکلیفی به متقاضیان پیش‌بینی شده است. این رقم بیش از ۵۰ درصد تسهیلات اعطایی بانک‌ها را تشکیل می‌دهد که به گفته کارشناسان منجر به تشدید ناترازی بانک‌ها و افزایش تورم خواهد شد. پرداخت تسهیلات تکلیفی از سوی شبکه بانکی به بخش‌های گوناگون اقتصاد از جمله راهکارهایی است که دولت در پاسخ به مشکلات و حوادث غیرمترقبه یا براساس برنامه‌ریزی‌های کلان توسعه‌ای در دستور کار قرار می‌دهد تا بانک‌ها جدا از روند معمول اعطای تسهیلات، به بخش‌هایی که در شمول سیاست‌ها و دستورات قرار می‌گیرند، تخصیص اعتبار داشته باشند، اما امسال ورق به گونه‌ای دیگر برای شبکه بانکی برگشته و دولت بار اضافه پرداخت انواع تسهیلات تکلیفی را بر دوش بانک‌ها گذاشته است.

۱۴



عکس: آیدا فریدی

بهبود وضعیت بازار سرمایه به برجام گره خورده است

اعتماد گمشده در بورس تهران

۱۲

سرمقاله



اهمیت سرمایه‌گذاری در صنعت حمل‌ونقل ۲

یادداشت‌های امروز



صنعت خودرو با واردات بهبود نمی‌یابد ۴



دانش‌بنیان‌ها از پس آلاینده‌ها برمی‌آیند ۱۳



اجرای طرح شهر دوستدار کودک ۱۵

گفت‌وگو



فرصت‌سازی اتحادیه‌های جهانی برای تجارت ۸

گزارش‌های روز

آغاز فصل زرد مستاجران ۱۰

نفت‌خواری سبز دانش‌بنیان‌ها ۱۳

حاشیه‌های خرید و فروش طلایی ۹

سازمان آگهی‌ها
۸۸ ۷۳۲ ۷۳۳

« آگهی تجدید فراخوان مناقصه عمومی یک مرحله‌ای همراه با ارزیابی کیفی»
" خرید و تحویل ۵۰ (پنجاه) تن سود پرک پولکی با خلوص ۹۸ درصد "
شناسه آگهی: ۱۳۸۱۴۳۴ م الف / ۲۴۱۴
شرح در صفحه ۳

The17th Specialized Exhibition of
Stone, Quarries & Related Industries
15 - 18 November
Isfahan Stone 2022
Isfahan International Exhibition Center, Iran



rastak.isf
+989120295784
ISF@RASTAK-EXPO.COM

هفدهمین نمایشگاه تخصصی
سنگ، معادن و صنایع وابسته
۲۷ -۲۴ آبان ماه ۱۴۰۱
ساعت بازدید: ۱۰ الی ۱۸
کمربندی شرق – رو به روی منطقه روشن دشت نمایشگاه بین المللی اصفهان

برگزار کننده: شرکت رستاک پادویژن (لفکس) ۸۸۳۴۶۴۵۵-۰۲۱
ORGANIZER : RASTAK PADVISION Co
WWW.RASTAK-EXPO.COM
WWW.ISFAHANISF.IR

فرم اشتراک

چنانچه تمایل به اخذ اشتراک و دریافت روزنامه صمت دارید لطفا فرم را تکمیل و وجه اشتراک به حساب شماره ۰۲۲۴۱۷۴۱۰۵۰۰۰ و یا شماره کارت ۷۰۷۲-۹۹۹۷-۹۹۱۸-۶۰۳۷ نزد بانک ملی به نام موسسه فرهنگی مطبوعاتی گسترش صنعت، معدن و تجارت (صمت) واریز نمایید. اصل و کپی فیش واریزی را به همراه فرم اشتراک به نشانی خیابان قائم‌مقام-کوچه آزادگان شماره۲۶ ارسال یا برای تسریع امور فرم و فیش مربوط را به شماره ۰۹۰۲۶۲۹۱۴۸۸ ارسال نمایید.

لطفا به این نکات توجه فرمایید:
۱- در صورت تمایل به دریافت نسخه‌های بیشتر خواهشمند است در این قسمت (..... نسخه) مشخص نمایید.
۲- روزنامه مشترکین تهران، هر روز از ساعت ۷ تا ۱۰/۳۰ صبح توسط پیک تحویل می‌گردد.

هزینه ارسال در تهران رایگان است

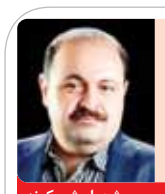
هزینه اشتراک	
۱ ماهه	۱۱۰،۰۰۰ تومان
۳ ماهه	۳۳۰،۰۰۰ تومان
۶ ماهه	۶۶۰،۰۰۰ تومان
۹ ماهه	۹۹۰،۰۰۰ تومان
۱۲ ماهه	۱،۳۲۰،۰۰۰ تومان

متقاضیان محترم شهرستان‌ها برای اخذ اشتراک از طریق دفاتر سرپرستی و نمایندگی‌های روزنامه صمت در مراکز استان‌ها و شهرستان‌ها اقدام فرمایند و یا به شماره ۰۹۰۲۶۲۹۱۴۸۸ اطلاع دهند.

مشخصات مشترک
نام و نام خانوادگی:
عنوان موسسه:
تلفن ثابت یا تلفن همراه:
آدرس:
کدپستی:

سرمقاله

اهمیت سرمایه‌گذاری در صنعت حمل‌ونقل



شهرام شیرکوند
پژوهشگر صنعت

حمل‌ونقل (Transport) یکی از گسترده‌ترین دانش‌ها و فنون است که در عصر کنونی از اجزای مهم اقتصاد ملی محسوب می‌شود و از عوامل اصلی توسعه اقتصاد و از مهم‌ترین شاخص‌های توسعه اجتماعی کشورها است. البته حمل‌ونقل تنها عامل توسعه محسوب نمی‌شود، اما آثار اقتصادی آن در همه زمینه‌ها و فعالیت‌های اقتصادی همچون صنایع، کشاورزی، مسکن و گردشگری مشهود است.

در بیشتر کشورهای توسعه‌یافته و پیشرفته به موازات سرمایه‌گذاری در بخش‌های اقتصادی، در زمینه توسعه و بهبود حمل‌ونقل هم سرمایه‌گذاری شده تا در توسعه ارتباطات میان سایر بخش‌های فعال جامعه مشکلی وجود نداشته باشد.

نقش بی‌بدیل حمل‌ونقل در توسعه کسب‌وکار و ارتباط بین صنعت حمل‌ونقل با بخش‌های مختلف اجتماعی و اقتصادی این باور را تقویت می‌کند که حمل‌ونقل از ارکان اصلی اقتصاد و تجارت و عاملی بی‌رقیب در افزایش رفاه اجتماعی است؛ بنابراین صنعت حمل‌ونقل به‌عنوان پیشران توسعه صنعت، از اهمیت بسزایی برخوردار است و حمایت از توسعه این صنعت از مهم‌ترین مباحثی است که در حال حاضر در برنامه‌ریزی‌ها و تصمیم‌گیری‌های اقتصادی کلان کشور موردتوجه قرار گرفته است.

توسعه‌یافتگی حمل‌ونقل در زمینه فناوری و کارآمدی و توانمندی آن، بستر توسعه همه‌جانبه را فراهم می‌کند. کارشناسان حوزه‌های اقتصاد و حمل‌ونقل معتقدند موفقیت‌های راهبردی در زمینه توسعه اقتصاد، به‌واسطه ارتقای مهارت‌های حمل‌ونقل و سرمایه‌گذاری در بخش زیربنایی و تجهیزات حمل‌ونقل است؛ بنابراین سرمایه‌گذاری در صنعت حمل‌ونقل، بار مالی زیادی خواهد داشت، اما برای تسریع در روند توسعه کشور و برطرف کردن موانع حوزه حمل‌ونقل، تقبل هزینه‌های این بخش ازسوی دولت اجتناب‌ناپذیر است. به لحاظ اجتماعی، سرمایه‌گذاری در بخش حمل‌ونقل عمومی موجب بهبود و توسعه این صنعت خواهد شد و تاثیرات بسیاری در افزایش رفاه اجتماعی و توسعه کسب‌وکار خواهد داشت.

آمیختگی سیستم حمل‌ونقل با زندگی مردم از بعد دسترسی به خدمات اجتماعی و رفاهی و نقش‌آفرینی این سیستم در ارتقای سطح کیفی زندگی و رفاه اجتماعی، نشان از نقش اجتماعی حمل‌ونقل دارد.

باوجود همه مزایایی که توسعه حمل‌ونقل برای خدمت‌رسانی به جامعه دارد، در عصر کنونی ترافیک موجب بروز مشکلاتی برای شهروندان و مدیریت شهری شده و بی‌تردید مدیریت صحیح ترافیک آرامش خاطر شهروندان جوامع را در پی خواهد داشت.

باتوجه به رشد دو برابری جمعیت کشور در ۵۰ سال گذشته و افزایش وسایل نقلیه، تغییر محسوسی برای توسعه معابر سواره‌رو در کلانشهرها ایجاد نشده است؛ به این ترتیب کلانشهرها با توسعه نامتوازن و ناپایدار مواجهند و این امر منجر به بروز مشکل در حمل‌ونقل درون‌شهری شده است. البته در راستای شناسایی و کاهش مشکلات ترافیکی مطالعات گسترده‌ای انجام شده است. در واقع الگوی رایج حمل‌ونقل منجر به تحمیل هزینه‌های سنگین زیست‌محیطی، اجتماعی و اقتصادی می‌شود.

در این زمینه برخی مشکلات مستند از افزایش سطح مصرف انرژی، ترافیک جاده‌ها، انتشار گازهای گلخانه‌ای، آلودگی هوا و ایمنی جاده‌ای و اثرات بهداشت جاده‌ای دیده می‌شود.

ارتباط عمیق حمل‌ونقل با زندگی شهروندان از نظر دسترسی به خدمات و رفاه اجتماعی و نقش اساسی آن در ارتقای سطح زندگی و رفاه عمومی، بیانگر نقش فرهنگی و اجتماعی این صنعت است؛ بنابراین به‌منظور توسعه رفاه شهروندان، افزایش فعالیت‌های اجتماعی و بهبود مستمر سطح کیفی زندگی اجتماعی و توسعه استانداردهای زندگی، توجه به پایداری حمل‌ونقل ضرورت دارد.

پژوهش‌ها نشان می‌دهد پایداری سیستم حمل‌ونقل موجب کاهش اثرات زیانبار زیست‌محیطی، افزایش کارآیی و بازدهی حمل‌ونقل و بهبود وضعیت زندگی مردم خواهد شد. امروزه وضعیت پایداری حمل‌ونقل به‌عنوان یکی از شاخص‌های سنجش کیفی زندگی شناخته می‌شود و بیانگر سطح رفاه اجتماعی جامعه است؛ بنابراین بهبود و ارتقای آن منجر به افزایش رفاه اجتماعی در جامعه خواهد شد.

حمل‌ونقل و جابه‌جایی یکی از عمده‌ترین الزامات زندگی بشر به‌ویژه در حوزه تجارت است که در جوامع مختلف نتایج اقتصادی و اجتماعی مثبتی را به‌دنبال دارد. در حقیقت از نظر اقتصادی مجموعه خدماتی که سبب نقل و انتقال و جابه‌جایی منابع تولید شود، دارای ارزش اقتصادی است؛ از این رو حمل‌ونقل از جمله ضروریات اقتصادی است که توجه فراوانی را می‌طلبد.

اهمیت حمل‌ونقل در اقتصاد کشور به قدری است که با استفاده بهینه و معقول از این صنعت، درآمدهای قابل‌توجهی عاید کشور می‌شود و موجبات رونق اقتصادی فراهم خواهد شد.

پیشرفت در صنعت حمل‌ونقل از جمله عوامل مهم جهانی شدن است. برای رشد و توسعه صنعت حمل‌ونقل و سرعت بخشیدن به جهانی شدن باید با سرمایه‌گذاری در این صنعت و رفع موانع و مشکلات احتمالی رقابت‌پذیری در این عرصه، اقدامات اساسی و موثری برای توسعه حمل‌ونقل عمومی و تسهیل تجاری فراهم شود.

رئیسی در مجمع عمومی سازمان ملل متحد سخنرانی می‌کند

رئیس‌جمهوری به‌منظور شرکت در هفتاد و هفتمین نشست مجمع عمومی سازمان ملل متحد و در راستای تلاش برای تحقق «نظم عادلانه بین‌المللی از طریق چندجانبه‌گرایی اقتصادی» عازم نیویورک خواهد شد.

به‌گزارش ایسنا، سیدابراهیم رئیسی، در این سفر علاوه بر سخنرانی در مجمع عمومی سازمان ملل متحد، با تعدادی از سران کشورهای شرکت‌کننده در این نشست نیز، دیدار و گفت‌وگو خواهد کرد و دیدارهای جانبی دیگری نیز خواهد داشت.

رئیسی در روزهای پایانی هفته گذشته نیز، سفری سه‌روزه به شهر سمرقند ازبکستان داشت تا در قالب شرکت در بیست و دومین نشست سران کشورهای عضو سازمان همکاری شانگهای، برقراری نظم عادلانه بین‌المللی از طریق چندجانبه‌گرایی اقتصادی را دنبال کند و در همین راستا در حاشیه این اجلاس با ۱۰ تن از سران کشورهای حاضر در اجلاس از جمله روسیه، چین و هند دیدار و گفت‌وگو کرد.

همچنین رئیس‌جمهوری در بازگشت از سفر به ازبکستان، با رهبر معظم انقلاب دیدار و گزارشی از ملاقات‌ها و توافق‌ها در اجلاس سازمان همکاری‌های شانگهای و همچنین برنامه‌های پیش‌رو در سفر به نیویورک ارائه کرد. رهبر معظم انقلاب با ابراز خرسندی از گزارش و مجموعه اقدامات انجام‌گرفته، برای رئیس‌جمهوری در آستانه سفر به نیویورک آرزوی توفیق کردند.

اول مهر مدرسه تعطیل است

کلاس اولی‌ها ۳۰ و ۳۱ شهریور به مدرسه می‌روند



معاون آموزش متوسطه وزیر آموزش و پرورش گفت: فراهم کردن دسترسی آموزشی حداقل وظیفه و تکلیف دولت است و این امر با مشارکت همگانی در کشور محقق خواهد شد.



به گزارش ایسنا، محمدمهدی کاظمی در برنامه صبح بخیر ایران به سوالات مردمی درباره بازگشایی مدارس در شرایط همه‌گیری کرونا، عدالت آموزشی، جذب فرهنگیان بازنشسته و مهارت‌آموزی در آموزش متوسطه پاسخ داد.

معاون آموزش متوسطه وزیر آموزش و پرورش درباره بازگشایی مدارس اعلام کرد: امسال در روز ۲ مهر زنگ آغاز سال تحصیلی و زنگ ایثار و مقاومت در مدارس زده می‌شود. مهر امسال بعد از ۲۵ ماه تعطیلی، مدارس سراسر کشور بازگشایی خواهند شد. دانش‌آموزان کلاس اولی در روز ۳۰ و ۳۱ شهریور برای شرکت در «جشن شکوفه‌ها» به مدرسه خواهند رفت. معاون آموزش متوسطه وزیر آموزش و پرورش با اشاره به آمار مدارس و دانش‌آموزان در سال جدید تحصیلی گفت: امسال ۹۰۰ هزار کادر و نیروی فرهنگی و ۱۶ میلیون و ۳۰ هزار دانش‌آموز در مدارس حضور پیدا می‌کنند که از این تعداد ۴۹ درصد دختران و ۵۱ درصد پسران هستند. امیدواریم با همراهی همه ماه مهر بانشاط آغاز شود و در طول سال تحصیلی نیز بتوانیم در راستای ارتقای کیفیت آموزش، اجرای برنامه‌های تحولی را به‌خوبی پیش ببریم.

■ تزریق دوز یادآور واکسن

کاظمی ضمن توصیه به دانش‌آموزان متوسطه برای تزریق دوز یادآور و تکمیل واکسیناسیون اظهار کرد: در خرداد امسال بیش از ۸۵ درصد دانش‌آموزان بالای ۱۲ سال دوز دوم واکسن خود را دریافت کرده بودند. باتوجه به استمرار شرایط شیوع کرونا، دانش‌آموزان از ماسک استفاده کنند و کلاس‌های درس نیز باید از تهویه هوای مناسب برخوردار باشند. همچنین توصیه می‌کنیم دانش‌آموزان زیر ۱۲ سال هم باتوجه به تاییدیه‌های وزارت بهداشت واکسن مناسب خود را تزریق کنند، اما واکسیناسیون اجباری نیست.

■ مشکلات آموزش غیرحضوری

وی ادامه داد: ۱۴ فروردین امسال و پس از بازگشایی مدارس به مدت ۲ ماه، ۹۴ درصد دانش‌آموزان در کلاس‌های درس حضور یافتند؛ با این وجود شاهد افزایش مبتلایان و اوج‌گیری کرونا نبودیم که دلیل آن رعایت دستورالعمل‌های بهداشتی توسط فرهنگیان و دانش‌آموزان بود. معاون آموزش متوسطه وزیر آموزش و پرورش اظهار کرد: در آموزش غیرحضوری مشکلاتی برای یادگیری دانش‌آموزان رخ داد که آموزش و پرورش برنامه‌هایی برای جبران این مسئله در نظر گرفته است. در تابستان امسال به‌صورت رایگان دانش‌آموزانی که نتوانسته بودند حدنصاب را در دوره تحصیلی خود کسب کنند، در طرح تعمیق و تثبیت یادگیری شرکت کردند تا مشکلات یادگیری آنان رفع شود.

■ برقراری عدالت آموزشی

کاظمی با بیان اینکه تحقق عدالت اجتماعی که شعار دولت سیزدهم است، در گرو عدالت آموزشی است، گفت: برای برقراری عدالت آموزشی در تمامی استان‌های کشور و بین طبقات اجتماعی، مطابق فرمایشات رهبر معظم انقلاب، قرارگاه عدالت آموزشی و تربیتی و نصیب برابر آموزشی تشکیل شده و با استفاده از ظرفیت‌های کشور در تحقق اهداف خود گام برمی‌داریم. وی در تشریح اقدامات معاونت متوسطه وزارت آموزش و پرورش بیان کرد: تمرکز ما بر پوشش حداکثری تحصیلی و دسترسی به آموزش باکیفیت است. برای نیل به این هدف و بازگشت به تحصیل ۴۰ هزار دانش‌آموز بازمانده از تحصیل طرح «احسان دانش» را در مناطق کمتربرخوردار اجرا کرده‌ایم. در این طرح بهترین دبیران آموزش متوسطه دوم آموزش و پرورش مشارکت می‌کنند.

■ بکارگیری فرهنگیان بازنشسته

معاون آموزش متوسطه وزیر آموزش و پرورش در پاسخ به نحوه بکارگیری فرهنگیان بازنشسته در این دوره گفت: امسال ۲۵ هزار نفر از دانش‌آموختگان دانشگاه فرهنگیان و ۳۴ هزار نفر را از طریق ماده ۲۸ جذب کرده‌ایم و در بخش‌هایی نیز از همکاران شاغل و فراخوان فرهنگیان بازنشسته استفاده خواهد شد.

■ تاکید بر مهارت‌آموزی

عضو شورای معاونان وزیر آموزش و پرورش درباره اهمیت مهارت‌آموزی در آموزش متوسطه بیان کرد: توسعه آموزش‌های مهارت‌محور ازسویی به اشتغال جوانان پس از اتمام دوره تحصیل کمک خواهد کرد و از سوی دیگر نقش مهمی را در توسعه اقتصادی کشور ایفا می‌کند. به همین منظور در دوره متوسطه اول، تمرکز بر آموزش مهارت برنامه‌نویسی و کدنویسی به نوجوانان است.

وی درباره مهارت‌آموزی در دوره متوسطه دوم گفت: مهارت‌آموزی در دوره متوسطه دوم با اولویت مهارت‌آموزی مدارس شبانه‌روزی و مدارس فنی-حرفه‌ای صورت خواهد گرفت. همچنین با مشارکت وزارت کار در تعدادی از مدارس باشگاه کارآفرینان نوجوانان را تشکیل و همکاران فرهنگی را نیز برای بسترسازی این امر آموزش دادیم. این طرح امسال به‌شکل محدود در تعدادی از مدارس و به‌زودی در تمام مدارس اجرایی خواهد شد.

پرداخت وام ۲۰۰ میلیون تومانی تسریع می‌شود



معاون اول رئیس‌جمهوری در جلسه شورای اداری مسکن بر مولدسازی دارایی‌های وزارت راه و شهرسازی به‌منظور تامین منابع مالی صندوق ملی مسکن تاکید کرد و گفت: وام ۲۰۰ میلیون تومانی مسکن روستایی سریع‌تر پرداخت شود.

به گزارش ایرنا، محمد مخبر در جلسه شورای‌عالی مسکن، یکی از مسائل و مشکلات پیش روی سرمایه‌گذاری در کشور را استفاده نکردن از روش‌های نوین سرمایه‌گذاری دانست و اظهار کرد: متاسفانه در بخش سرمایه‌گذاری از روش‌های سنتی استفاده می‌شود و روش‌های تامین مالی جدید آن‌طور که باید مورد استفاده قرار نمی‌گیرد.

معاون اول رئیس‌جمهوری افزود: باید تدابیری اندیشیده شود که از قوانین و مقررات موجود حداکثر بهره‌برداری و استفاده صورت گیرد و به‌جای روش‌های سنتی تامین مالی، به روش‌های نوین در این زمینه روی آوریم.

وی با یادآوری اینکه ساخت مسکن همواره از طریق خود مردم و با استفاده از تسهیلات بانکی در کشور انجام شده، خاطرنشان کرد: دولت باید در برنامه احداث مسکن، از مشارکت و ظرفیت‌های خود مردم حداکثر استفاده را انجام دهد تا روند تولید واحدهای مسکونی با سرعت هرچه بیشتر پیش برود.

مخبر همچنین بر لزوم مولدسازی دارایی‌های وزارت راه و شهرسازی تاکید و تصریح کرد: وزارت راه و شهرسازی باید سریعا دارایی‌های خود را مولدسازی کند و منابع مالی حاصل از آن را در صندوق ملی مسکن قرار دهد تا از این منابع برای پیشبرد برنامه‌های دولت در تولید مسکن استفاده شود.

تعیین تکلیف کالاهای مانده در گمرک

کمیته اقدام ارزی در مصوبه‌ای، مهلت اعمال نشدن محدودیت‌های تجاری صادرکنندگانی که کالای مانده در گمرک دارند را تا پایان آذر ۱۴۰۱ تعیین کرد.

به گزارش مهر، در این ابلاغیه آمده است:

۱- باتوجه به پایان مهلت تعیین‌شده در مصوبه ۶۹ کمیته اقدام ارزی در زمینه رفع محدودیت‌های صادرکنندگان کالاهای خارج از شمول ایفای تعهدات ارزی به شرح زیر اقدام می‌شود:

- براساس مصوبه ۶۲ کمیته اقدام ارزی چنانچه تمام یا بخشی از کالای وارداتی به هر دلیلی از جمله معیوب بودن، فساد، نداشتن استانداردهای لازم یا انصراف از خرید کالا، از طریق رویه صادرات قطعی از کشور خارج شود، معادل ارزش کالای وارداتی (کالای جایگزین از محل بند ۲ ماده ۲۸ آیین‌نامه اجرایی قانون مقررات صادرات و واردات) با تایید اصالت پروانه‌های وارداتی توسط گمرک ایران مشمول ایفای تعهدات ارزی حاصل از صادرات نمی‌شود.

- براساس مصوبه ۶۷ کمیته اقدام ارزی چنانچه کالایی به‌منظور تعمیر طی اظهارنامه صدور موقت از کشور خارج شود و به‌دلیل نداشتن قابلیت تعمیر و غیرقابل استفاده بودن به کشور بازنگردد و اظهارنامه صادرات موقت تبدیل به صادرات قطعی شود یا کالایی اشتباها تحت رویه صادرات قطعی به‌منظور تعمیر از کشور خارج شود، منوط به تایید مراتب توسط دستگاه تخصصی ذی‌ربط، مشمول ایفای تعهدات ارزی نخواهد بود.

۲. باتوجه به ضرورت تعیین‌تکلیف پروانه‌های صادراتی رفع تعهد نشده سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۰ مقرر شد با ارائه اطلاعات خود به گمرکات تا پایان مهر نسبت به موضوع اقدام کنند و فرآیند از طریق گمرکات پیگیری شود. بدیهی است پس از مهلت مزبور از پذیرش درخواست‌های مربوط به بازه زمانی یادشده در گمرکات اجرایی و ارسال اطلاعات به بانک مرکزی خودداری خواهد شد.

صادرکنندگان از محل ورود موقت در ۷ ماه نخست سال ۱۴۰۱ تا پایان امسال برای اقدام وفق مراتب فوق مهلت خواهند داشت.

رفع اختلالات پیامکی رجیستری

وزارت صمت اعلام کرد اختلالات چند روز اخیر در ارسال پیامک‌های رجیستری حل شده است. به گزارش ایسنا، به‌تازگی گزارش‌هایی از اختلال گسترده در پیامک رجیستری موبایل منتشر و علت آن اختلافات مالی اپراتورها با دستگاه‌های دولتی عنوان شده بود؛ موضوعی که حمید محله‌ای، مدیرکل دفتر خدمات فنی، مهندسی و نگهداری وزارت صمت نیز آن را تایید کرده است. این مقام مسئول با اشاره به قانون تعیین تعرفه‌های خدمات مرکز توسعه تجارت الکترونیک گفت برای خدمات سامانه همتا در سال ۱۳۹۸، کمیسیون تنظیم مقررات وزارت ارتباطات، تعرفه تصویب کرده بود و تا فروردین ۱۴۰۰ این مصوبه به قوت خود باقی بود و تعرفه خدمات رجیستری تلفن همراه را این کمیسیون مشخص می‌کرد، اما مسئولان وقت وزارت ارتباطات با این استدلال که این هزینه را باید دولت بدهد، این تصمیم را لغو کردند و این هزینه در بودجه ۱۴۰۰ دیده شد، اما پرداخت نشد؛ بنابراین مشکل این است که در حال حاضر نه بودجه تعیین شده و نه مصوبات کمیسیون در دسترس است. البته محله‌ای ابراز امیدواری کرده که ظرف چند روز آینده، وزارت صمت با سازمان تنظیم مقررات وزارت ارتباطات به تفاهم نهایی برسد و این مشکل به‌طور اساسی حل شود. گفتنی است پیامک رجیستری حاوی استعلام اصالت تلفن همراه به‌منظور بررسی قانونی بودن، نو یا دست دوم بودن، مشخصات فنی دستگاه، اطلاعات نشان‌تجاری، مدل، شرکت گارانتی‌کننده و نظایر آن است. گوشی‌هایی که پیامکی مبنی بر غیرقانونی بودن گوشی دریافت کنند، ۳۱ روز مهلت استفاده دارند و پس از آن از شبکه سرویس نخواهند گرفت. مشتریان می‌توانند قبل از خرید تلفن همراه، با پیامک‌کردن شناسه ۱۵ رقمی IMEI (که روی جعبه تلفن همراه درج شده است) به شماره ۷۷۷۷، اصالت تلفن همراه را استعلام کنند. به‌طور کلی انجام فرآیند استعلام اصالت از طریق درگاه‌های ارتباطی سامانه همتا امکان‌پذیر است که این درگاه‌ها عبارتند از سامانه پیامکی ۷۷۷۷، کد دستوری #۷۷۷۷*، اپلیکیشن همتا و وبسایت اینترنتی همتا به نشانی hamta.ntsw.ir.



عکس روز



مقبره الشعرای تبریز

ویژه‌تر از خبر

دستگاه‌ها کم‌کاری کردند

سخنگوی ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز گفت: اگر سازمان‌ها تکالیف خود را تمام کرده بودند، سامانه جامع تجارت به‌مراتب وضعیت مطلوب‌تری داشت.

به‌گزارش مهر، حمیدرضا دهقانی‌نیا در یک گفت‌وگوی رادیویی در بیان علت اجرایی نشدن سامانه جامع تجارت، با تاکید بر اینکه یک دستگاه و وزارتخانه نمی‌تواند بار کار نکردن و انباشت شدن وظایف گذشتگان را یک‌تنه به دوش بکشد، اظهار کرد: نمی‌توان کارهایی که در گذشته باید از سوی دستگاه‌های گوناگون انجام می‌شده را تنها از یک وزارتخانه مطالبه کرد. سخنگوی ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز افزود: مشکل سامانه جامع تجارت صرفا محدود به اتصال و ارتباط نیست، چون اگر فقط تبادل اطلاعات صرف بدون صحت‌سنجی و پایایی، مهم بود که تا کنون این کار انجام شده بود.مدیرکل دفتر نظارت بر سامانه‌های الکترونیکی و هوشمند ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز تصریح کرد: اگر قرار باشد سازمان امور مالیاتی، گمرک ایران، سازمان بورس اوراق بهادار، وزارت بهداشت و درمان، سازمان غذا و دارو، سازمان حفظ نباتات و سازمان دامپزشکی با سامانه جامع تجارت تبادل اطلاعات کنند باید داده‌ای ارائه دهند که مسئولیتش را هم بپذیرند. دهقانی‌نیا با بیان اینکه در سامانه جامع تجارت صرفا به‌دنبال تبادل اطلاعات و داده‌ها نیستیم، گفت: هر دستگاهی باید مسئولیت خود را به نحو احسن انجام دهد، به‌عبارتی باید فرآیندهای داخلی خود را الکترونیکی کرده و داده‌ها را به اشتراک بگذارد و مسئولیتش را هم قبول کند.

وی اظهار کرد: اگر سامانه جامع تجارت به سر منزل مقصود نرسیده، به خاطر این است که تکالیف خود را انجام نداده یا اینکه تکالیف باقیمانده دستگاه‌ها هنوز تکمیل و به این سامانه ارسال نشده است؟!

سخنگوی ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز ادامه داد: اگر دبیرخانه مناطق آزاد، سازمان گمرک، سازمان برنامه‌وبودجه، سازمان امور مالیاتی، سازمان راهداری، بنادر و دریانوردی، راه‌آهن، بیمه و دیگر سازمان‌ها، رویه‌های خود را تمام کرده بودند، سامانه جامع تجارت به‌مراتب وضعیت مطلوب‌تری نسبت به حالا داشت.

دهقانی‌نیا با بیان اینکه ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز در حوزه سامانه جامع تجارت و دیگر سامانه‌ها، هیچ وظیفه اجرایی ندارد و تنها وظیفه آن هماهنگی و نظارت است، گفت: ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز، هماهنگی‌ها و نظارت‌ها را انجام می‌دهد و کار را در سطوح بالا پیگیری می‌کند.

گسترش صنعت
صمت
دوشنبه
۲۸ شهریور ۱۴۰۱
۲۲ صفر ۱۴۴۴
۱۹ سپتامبر ۲۰۲۲
شماره ۲۱۵۴
پیاپی ۳۴۷۲
www.sanatnewspaper.com



زیر ساخت فراهم نیست



نفت‌خواری سبز دانش‌بنیان‌ها



نسخه‌پیچی اشتباه دولت برای بانک‌ها

حقابه ارومیه را بدهند، احیا می‌شود



این‌روزها دریاچه ارومیه حال و روز خوبی ندارد؛ تشنگی امان پنجمین دریاچه بزرگ جهان را بریده و بیش از ۹۵ درصد آن را خشک کرده است. حال این دریاچه قربانی بی‌تدبیری‌ها، چشم به راه حقابه‌ای است که حقش است، اما از آن دریغ می‌شود.

دریاچه ارومیه ۲، ۳ سال است حقابه‌ای دریافت نکرده و این در حالی است که اگر این دریاچه بزرگ شور خشک شود، جبران مصیبت گردوغبار نمکی که از بستر آن به هوا بلند می‌شود، هزاران برابر سخت‌تر از تامین آب موردنیاز آن خواهد بود.

کارشناسان معتقدند، فقط کافی است روند تعلق حقابه به دریاچه ارومیه تغییر کند و آب موردنیاز به دریاچه برسد تا از شرایط بحرانی خارج شود، تالاب‌ها توان بازیابی دارند و می‌توانند حتی پس از چند سال خشکی دوباره احیا شوند.

مطالبه‌گری حقابه، یک ضرورت است



علی سلاجقه، معاون رئیس‌جمهوری و رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست، چندی پیش از عزم دولت سیزدهم بر ای تکمیل پروژه‌های طرح احیای دریاچه ارومیه خبر داد و گفت: برای احیای این دریاچه، طرح کلانی تعریف و هزینه‌های هنگفتی صرف شد که نباید هدر رود؛ از این‌رو تمام تلاش خود را به‌کار می‌گیریم تا پروژه‌های نیمه‌تمام هر چه زودتر به بهره‌برداری برسند و با رسیدن آب موردنیاز، دریاچه نجات یابد.

در همین حال، علی ارواحی، متخصص مدیریت زیست‌بوم‌های تالابی در گفت‌وگو با ایرنا اظهار کرد: حدود ۲، ۳ سال است حقابه دریاچه ارومیه داده نشده که منجر به بروز مشکل فعلی شده است. وی با بیان اینکه برای رفع شرایط فعلی، فقط کافی است این‌روند تغییر کند، گفت: در این صورت، آب موردنیاز به تالاب می‌رسد و منطقه در شرایط پایدار قرار می‌گیرد و می‌تواند از شرایط بحران خارج شود.

وی افزود: آنچه در زمینه دریاچه ارومیه مهم و لازم است، مطالبه‌گری حقابه آن است؛ یعنی باید تمام بخش‌های فعال در این حوزه، بحث حقابه تالاب را با جدیت مطرح کنند تا میزان آب وعده داده شده از محل‌های گوناگون از جمله تصفیه فاضلاب شهرهای ارومیه و تبریز، تونل کانی‌سیب و از محل حقابه، به تالاب برسد و دریاچه جان دوباره‌ای بگیرد. در این میان، منابع آبی که پشت سدهای پیرامون دریاچه ارومیه، ذخیره و صرف کشاورزی می‌شوند هم باید موردتوجه قرار گیرند.

وی تاکید کرد: لازم است حقابه دریاچه ارومیه مانند همه بخش‌های دیگر پرداخته شود. این مسئله می‌تواند مطالبه و محور اصلی نجات این حوضه آبی باشد.

ارواحی ادامه داد: حدود ۹۵ درصد دریاچه ارومیه، کاملا خشک شده، اما باید یک نکته را در نظر بگیریم که تالاب‌ها قابلیت بازیابی و احیا دارند. اگر تالابی خشک می‌شود، به این معنی نیست که هیچ‌وقت قابلیت احیا ندارد، حتی اگر دریاچه ارومیه برای چند سال شرایط خشکی کامل را داشته باشد، باز می‌تواند احیا شود، کما اینکه در یک دهه گذشته ما این روند را دیده‌ایم.

متخصص مدیریت زیست‌بوم‌های تالابی با تاکید بر اهمیت نقش بخش کشاورزی در کاهش مصرف آب، گفت: از سوی دیگر، کاشت محصولات کم‌آب‌بر در حوضه آبریز دریاچه ارومیه می‌تواند گام مهمی در رسیدن آب به دریاچه باشد. در واقع با حذف سیاست‌ها، شیوه‌ها و تمهیداتی در کشت محصولات پرمصرف پیرامون دریاچه می‌توان گام مثبتی در راستای احیای دریاچه برداشت.

از سوی دیگر، وزارت نیرو در توزیع حقابه و برنامه‌ریزی مصارف آبی می‌تواند نقش بسیار پررنگی داشته باشد.

سازمان حفاظت محیط‌زیست نیز در اجرای برنامه مدیریت دریاچه و جلب مشارکت دست‌اندرکاران و جوامع محلی می‌تواند گام بلندی در رسیدن آب موردنیاز به دریاچه بردارد.

ارواحی درباره حداقل آب موردنیاز برای زنده ماندن دریاچه ارومیه، اظهار کرد: در زمینه نیاز آبی دریاچه، دو مطالعه وجود دارد؛ یکی مطالعه‌ای است که در گذشته انجام شده و نیاز آبی دریاچه را ۳ میلیارد و ۱۰۰ میلیون مترمکعب اعلام کرده و در مطالعه دیگر که از سوی ستاد احیای دریاچه انجام شده، حقابه موردنیاز دریاچه ۳ میلیارد و ۴۰۰ میلیون مترمکعب تعیین شده است. در واقع این میزان حقابه، حداقل نیاز آبی دریاچه است که در صورت تامین تراز آبی دریاچه را برای چند سال حفظ خواهد کرد؛ یعنی دریاچه در تراز اکولوژیک خود باقی می‌ماند، چون در این صورت کارکردهای گوناگون آن مانند حیات آرتمیا، تعدیل آب‌وهوا، تثبیت نمک‌های بستر دریاچه و تنوع زیستی حفظ می‌شود.

قابل احیا نبودن دریاچه، مورد تایید نیست



محمد موسوی‌خوانساری، کارشناس حوزه آب در گفت‌وگو با ایسنا به ضرورت احیای حتمی و بدون شک دریاچه ارومیه اشاره کرد و گفت: هیچ راه برگشتی نداریم. بنابر گفته بعضی افراد درباره قابل احیا نبودن دریاچه، اصلا موردتایید نیست و دریاچه باید احیا شود. نخستین اقدام، توقف سدهای در دست مطالعه و ساخت مانند سد نازلو و باراندوز چای در ارومیه، سد لیلان چای در ملکان و سد سیمینه‌رود در بوکان است. در صورت اجرای این طرح‌ها و به بهره‌برداری رسیدن سدها، دریاچه ارومیه تقریبا تمام می‌شد.

وی در ادامه به اقدام برای رهاسازی آب از سدهای موجود به سمت دریاچه ارومیه اشاره کرد و گفت: نهادهای متولی مانند جهاد کشاورزی، شرکت آب منطقه‌ای، سازمان حفاظت محیط‌زیست، وزارت صنعت، معدن و تجارت و هر ۳ استان آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی و کردستان باید زیر نظر استانداری‌ها بر سر میزان آب تجدیدپذیر و قابل برنامه‌ریزی به توافق برسند و در نهایت سهم آب محیط‌زیست و دریاچه ارومیه مشخص و شود.

موسوی رهاسازی آب را اقدامی بی‌نظیر در سطح کشور خواند که از سال ۹۴ تا سال ۹۸ انجام شده و اظهار کرد: حقابه دریاچه ارومیه با حجم آب قابل توجهی از رودخانه‌های سدهای مشرف به حوضه دریاچه ارومیه حدود یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون مترمکعب آب بود که رهاسازی شد و این اقدام توانست دریاچه ارومیه را به وضعیت پایداری برساند. لازمه انجام این اقدام، تعویض دریچه‌های خروجی آب سدها مانند سد بوکان است تا بتواند حجم آب بسیار زیادی را در زمستان رها کند. این رهاسازی آب به‌گونه‌ای برنامه‌ریزی شد که در زمستان آب رها شود و بتواند خود را به دریاچه برساند و از دسترس کشاورزان خارج شود.

وی با اشاره به اقدام آزادسازی یا لایروبی مسیر رودخانه‌ها به‌ویژه در مسیر زرینه‌رود و سیمینه‌رود به سمت دریاچه ارومیه، اظهار کرد: این لایروبی در دو منطقه زرینه‌رود و سیمینه‌رود بسیار مفید بود و این دو رودخانه توانستند به حجم آب قابل توجهی برسد.

این کارشناس حوزه آب اختصاص پساب تصفیه‌خانه‌های فاضلاب به دریاچه را از دیگر اقدامات سخت‌افزاری دانست و توضیح داد: تصفیه‌خانه تبریز، فاضلاب دوم و سوم ارومیه و مهاباد بسیار پیشرفت داشتند که باعث شد پساب تصفیه‌خانه‌های فاضلاب داخل دریاچه برود. پساب تصفیه‌خانه‌ها نیز حجم آب قابل توجهی که در مجموع حدود ۲۲۰ میلیون مترمکعب در سال است را می‌تواند وارد دریاچه کند.

وی مشکل کنونی دریاچه ارومیه را تداوم پیدا نکردن اقدامات سخت‌افزاری دانست و عنوان کرد: رهاسازی آب دریاچه سدها در سال ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ به‌خوبی انجام نشد، چراکه قرار بود نخست آب شرب و در مرحله دوم، آب محیط‌زیست تامین شود. مقدم دانستن آب کشاورزی بر آب محیط‌زیست و خودداری از رهاسازی آب در سال ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ اشتباهی بود که باعث شد دریاچه با چنین مشکلاتی روبه‌رو شود.

سخن پایانی

برخی صاحب‌نظران دریاچه ارومیه را مانند قایقی می‌دانند که حفظ آن روی آب منوط به برنامه‌ریزی و تصمیمات ۳ استان، آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی و کردستان است. در اصل این استان‌ها در بهره‌برداری از دریاچه ارومیه منافع مشترک دارند؛ بنابراین اگر این دریاچه به سمت خشکی رود که در حال حاضر به سرعت به این سمت حرکت می‌کند، ضرر آن متوجه ۱۰ تا ۱۵ میلیون نفر ساکنان مناطق شمال غربی کشور خواهد شد.

ZAR SHOURAN
شرکت گسترش معادن و صنایع معدنی طلای زرشوران

«آگهی تجدید فراخوان مناقصه عمومی یک مرحله‌ای همراه با ارزیابی کیفی»

"خرید و تحویل ۵۰ (پنجاه) تن سود پرک پولکی با خلوص ۹۸ درصد"

پیرو آگهی فراخوان مندرج در روزنامه‌های مناقصه مزایده مورخ ۱۴۰۱/۰۵/۳۰ و صمت مورخ ۱۴۰۱/۰۵/۳۱ به منظور ایجاد فضای رقابتی بیشتر، شرکت گسترش معادن و صنایع معدنی طلای زرشوران در نظر دارد به عنایت به قانون برگزاری مناقصات مصوب ۱۳۸۳ و آیین‌نامه اجرایی بند «ج» ماده (۱۲) قانون برگزاری مناقصات، برگزاری فرآیند ارجاع کار و انتخاب تأمین کننده/ تولیدکننده ذیصلاح نسبت به تجدید فراخوان مذکور اقدام نماید لذا از کلیه شرکت‌های ذیصلاح که مایل به شرکت در مناقصه فوق می‌باشند دعوت به عمل می‌آید جهت دریافت اسناد مناقصه با مراجعه به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به نشانی www.setadiran.ir به شماره فراخوان ۲۰۰۱۰۹۲۴۱۰۰۰۰۰۳۰ و واریز مبلغ ۲/۰۰۰/۰۰۰ (دو میلیون ریال) به شماره حساب ۴۰۰۱۰۵۴۲۰۴۰۵۰۷۱۸ به شناسه واریز ۳۲۳۰۵۴۲۷۴۲۹۵۷۳۰۴۰۰۰۱۴۰۰۵۲۶۶۰۳۰ در وجه شرکت گسترش معادن و صنایع معدنی طلای زرشوران نزد بانک مرکزی شعبه مرکزی اقدام نمایند. خاطر نشان می‌نماید این فراخوان هیچگونه تعهدی برای کارفرما جهت دعوت به مناقصه شرکت‌های دریافت کننده اسناد مناقصه ایجاد ننموده و تنها شرکت‌هایی که دارای شرایط مندرج در اسناد بوده و حایز حداقل امتیاز لازم (ارزیابی کیفی) شوند با تشخیص کارفرما به مرحله بعدی مناقصه راه خواهند یافت.

۱ـ نام و نشانی دستگاه مناقصه گزار: شرکت گسترش معادن و صنایع معدنی طلای زرشوران به نشانی: تهران، میدان ولیعصر (عج)، خیابان شهیدان سازش، پلاک ۵ و ۷

۲ـ محل اجرای پروژه: استان آذربایجان غربی، شهرستان تکاب، کیلومتر ۳۸ جاده تخت سلیمان، روستای زرشوران، شرکت گسترش معادن و صنایع معدنی طلای زرشوران.

۳ـ موضوع مناقصه: خرید و تحویل ۵۰ (پنجاه) تن سود پرک پولکی با خلوص ۹۸ درصد طبق شرح مندرج در اسناد مناقصه.

۴ـ نوع مناقصه: یک مرحله ای عمومی همراه با ارزیابی کیفی

۵ـ مدت اعتبار پیشنهادها: از اولین روز مهلت تحویل پیشنهادها به مدت سه ماه (قابل تمدید برای یک دوره سه ماه دیگر) معتبر باشد.

۶ـ مدت اجرای پروژه: شش ماه کامل شمسی

۷ـ گواهی نامه صلاحیت: متقاضی می‌بایست؛

ـ دارای توانایی مالی لازم و کافی و توانایی ارایه ضمانتنامه بانکی شرکت در فرآیند ارجاع کار و حسن انجام تعهدات (در صورت برنده‌شدن) باشد.

ـ کلیه الزامات مراجع ذیصلاح در اجرای فعالیت های مرتبط با موضوع مناقصه را رعایت نمایند.

ـ دارای تخصص و تجربه کاری مفید و مرتبط با موضوع مناقصه باشد.

ـ توانمندی در تامین به موقع کالای موضوع مناقصه

ـ عدم داشتن سابقه منجر به فسخ قرارداد یا عدم توانایی در اجرای تعهدات مرتبط با موضوع مناقصه

ـ دارای آخرین صورت های مالی حسابرسی شده توسط موسسات خبره حسابرسی

ـ دارای پروانه بهره‌برداری یا گواهی فعالیت صنعتی یا جواز تاسیس از وزارت صنعت، معدن و تجارت

ـ دارای شخصیت حقوقی باشد.

۸ـ تامین مالی: از منابع داخلی شرکت

۹ـ مبلغ ضمانت نامه و نوع تضمین: نوع تضمین بر اساس آیین نامه تضمین معاملات دولتی موضوع تصویب نامه شماره ۱۲۳۴۰۲/ت/۵۰۶۵۹ ه مورخ ۹۴/۰۹/۲۲ هیأت محترم وزیران به مبلغ ۶۷۵،۰۰۰،۰۰۰ (ششصد و هفتاد و پنج میلیون) ریال به عنوان تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار خواهد بود و تضمین ارائه شده می بایست برای مدت سه ماه از تاریخ آخرین مهلت قبول پیشنهادات معتبر و قابل تمدید باشد.

۱۰ـ زمان دریافت اسناد: از اشخاصی که تمایل به شرکت در مناقصه مزبور را دارند دعوت به عمل می آید جهت دریافت اسناد مربوطه از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به نشانی www.setadiran.ir از تاریخ درج آگهی حداکثر تا پایان وقت اداری (ساعت ۱۶) روز شنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۷/۰۲ مراجعه نمایند.

۱۱ـ زمان و محل تحویل اسناد: متقاضیان مکلفند پیشنهادهای خود را حداکثر تا پایان وقت اداری (ساعت ۱۶) روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۷/۱۷ در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به نشانی www.setadiran.ir بارگذاری نمایند.

۱۲ـ زمان گشایش پاکت ارزیابی کیفی: ساعت ۸ صبح روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۷/۱۸ به نشانی مندرج در بند دو از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت

شناسه آگهی: ۱۳۸۱۴۳۴ م الف / ۲۴۱۴ شرکت گسترش معادن و صنایع معدنی طلای زرشوران

سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
اداره کل ثبت اسناد و املاک لرستان

آگهی موضوع ماده ۳ قانون ۱۳ آئین‌نامه تعیین تکلیف وضعیت اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

نوبت اول

آرای صادره هیات حل اختلاف قانون مذکور مستقر در اداره ثبت اسناد و املاک شهرستان خرم‌آباد به شرح ذیل:

- پرونده کلاسه ۱۴۰۱۱۱۴۴۲۵۰۰۱۰۰۰۰۵۹ و رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۲۵۰۰۱۰۰۰۳۱۱۸ مورخه ۱۴۰۱/۰۵/۱۵ به تقاضای امین دهقانی فرزند میرولی نسبت به ششدانگ یکباب ساختمان به مساحت ۹۷.۳۷ مترمربع مجزی شده از پلاک شماره ۳۵ فرعی از ۱۰ اصلی واقع در بخش ۲ شهرستان خرم‌آباد خروجی از مالکیت مالک اولیه شاراتی چراغی رسیدگی و تائید و انشاء گردید. مراتب در اجرای ماده ۳ قانون تعیین تکلیف اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز جهت اطلاع مالکین و سایر صاحبان حقوقی در روزنامه کثیرالانتشار و محلی آگهی می‌گردد در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید، ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۰۶/۲۸ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۰۷/۱۲

صید آقا نجفوند دریکوندی، رئیس اداره ثبت اسناد و املاک خرم‌آباد

وزارت راه و شهرسازی
شرکت فرودگاه‌های کشوری ایران
اداره کل فرودگاه بین المللی مهرآباد

مناقصه عمومی ۱۳-۶-۴۰۱-۱۰۰ T-MA
(یک مرحله‌ای همراه با ارزیابی کیفی فشرده)

نوبت چهارم

۱ـ موضوع مناقصه: نظافت محاوط بیرونی و درونی فرودگاه بین المللی مهرآباد ـ نوبت چهارم از طریق اشخاص حقوقی واجد شرایط

۲ـ مهلت فروش اسناد: از روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۱/۶/۲۷ لغایت روز شنبه مورخ ۱۴۰۱/۷/۲

۳ـ نحوه دریافت اسناد: بمنظور دریافت اسناد به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به آدرس www.setadiran.ir مراجعه شود.

۴ـ آخرین مهلت ارسال پیشنهادات در سایت: روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۱/۷/۱۸ ساعت ۹:۰۰ صبح می‌باشد.

۵ـ زمان بازگشایی پاکات: روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۱/۷/۱۸ ساعت ۱۰:۳۰ صبح می باشد.

۶ـ مبلغ سپرده شرکت در مناقصه: ۴/۰۸۳/۰۰۰/۰۰۰ ریال می باشد.

۷ـ مناقصه گران باید دارای گواهینامه تائید صلاحیت از وزارت رفاه و همچنین گواهی صلاحیت ایمنی و شناسه ملی و کداقتصادی باشند.

شناسه آگهی: ۱۳۸۰۶۷۱ م الف / ۲۳۹۱ اداره کل فرودگاه بین المللی مهرآباد

یادداشت

صنعت خودرو با واردات بهبود نمی‌یابد



سیدمحمد بحرینیان
صنعتگر و پژوهشگر توسعه

مصوبه واردات خودرو، تاثیری نه در قدرت اقتصادی ایران، نه ایجاد رقابت و نه افزایش توان تولیدی ما، نخواهد داشت و اگر برای ملت ایران و تولیدکنندگان ما، آب نداشته باشد، برای عده‌ای نان بسیار خوبی خواهد داشت.

با تجربه بیش از یکصدساله تشکیل دولت‌های مدرن، بیم آن می‌رود با جای‌گیری بندهای ۳، ۴ و ۵ در آیین‌نامه واردات خودرو و بکارگیری الفاظ آبرومند، در حقیقت مقاصد دیگری را پیگیری کنند که همواره شاهد این نوع رفتارها بوده‌ایم. از گفته‌های مسئولان دولت و مجلس شورای اسلامی در ماه‌های اخیر، می‌توان نکات مشخصی را استنتاج کرد. واقعیت این است که بوی احیای برجام به مشام برخی‌ها رسیده، در نتیجه سیاست‌های بزک‌شده‌ای در حال تدوین است که از منابع حاصل از احیای برجام استفاده کنند. خوب است بدانیم تمام دولت‌های پس از مشروطه به استثنای دوره‌هایی محدود، یکسان عمل کرده‌اند، به این صورت که همه شیفته واردات هستند و اگر آن چند دوره محدود نبود، کشورمان اوضاع خیلی بدتری داشت. باید این واقعیت را بپذیریم که وقتی مرکزی واحد و مستقل از دولت‌های گوناگون برای تصمیم‌گیری‌های اقتصادی نداشته باشیم، هر دولتی که سر کار آید، خواه‌ناخواه دست به انجام یک‌سری اقدامات نمایشی می‌زند تا نشان دهد نسبت به دولت‌های دیگر بهتر یا برتر عمل کرده است. اما در پس این اقدامات نمایشی باید گفت هزینه‌های بسیاری بر کشور تحمیل می‌شود و جدا از آن، کشور از مسیر و ریل توسعه اقتصادی واقعی نیز خارج خواهد شد و این‌گونه است که ما پس از صرف بیش از ۷۰ سال زمان برای برنامه‌ریزی اقتصادی، همچنان در وضعیت ناخوشایند امروز اقتصادی و شاخص‌های بسیار نامطلوب آن قرار داریم.

منابع عظیمی که برای کشور فراهم بوده و شاخص‌های غیرقابل دفاع متعددی که در زمینه اقتصاد و شرایط اجتماعی کشور مشاهده می‌کنیم، همه نشان از یک واقعیت دارند که قوای ما توانایی برنامه‌ریزی ندارند، در نتیجه از واژگان آبرومند استفاده می‌کنند تا عدم‌توانایی برنامه‌ریزی خود و اسلاف‌شان را پوشش دهند. به‌عنوان مثال، وقتی خانم نماینده‌ای در یک برنامه تلویزیونی، به جای واژه «خودرو ملی» از «نکبت ملی» استفاده و یک‌طرفه صحبت می‌کند، کسی نیست از وی بپرسد آیا این وضعیت نمی‌تواند ناشی از ناتوانی در برنامه‌ریزی علمی بسیاری از تصمیم‌گیران اقتصادی در یک سده گذشته و در دولت‌ها و مجالس متعدد باشد که خود نیز جزیی از آن است؟ آیا وی نمی‌داند توسعه و پیشرفت اتفاقی به‌دست نمی‌آید؟ آیا این نماینده نمی‌داند به‌واسطه اختیارات تصمیم‌گیری، در مقام یک مسئول پاسخگو باید حاضر شود، نه یک شهروند معترض؟ عجبا که در زمان گرفتن پست‌ها و میزهای تصمیم‌گیری اقتصادی در مقام یک مسئول حاضر می‌شوند، اما در زمان صحبت همانند یک شهروند عادی معترض که حق تصمیم‌گیری ندارد، سخن می‌گویند. متاسفانه میزهای تصمیم‌گیری اقتصادی در کشور ما فقط یک وجه دریافت امتیاز دارد و در مقام عمل، بسیاری از تصمیم‌گیران اقتصادی ما هیچ‌وجهی از پاسخگویی برای خود متصور نیستند. مردم ما کاملا حق دارند که از وضع خودروسازی کشور ناراضی باشند، چراکه با گرفتارشدن در زجرهایی که ناشی از خرید بسیاری از خودروهای تولیدی بی‌کیفیت داخلی و بعضا مونتاژی است، شاهد بی‌لیاقتی بسیاری از مدیران انتصابی خودروسازی طی سال‌ها بوده‌اند که به‌دلیل وابستگی به میزهای خود نتوانستند برنامه‌ای برای ارتقای فناوری این صنعت داشته باشند، از این‌رو خشم آنها بحق است. اما باوجود توجه به این همه نارضایتی بحق مردم، آیا باید ما منابع ارزی حیاتی و ارزشمند خود را بدون هرگونه دستاوردی برای خوداتکایی منطقی صنعت، مفت و مجانی توسط عده‌ای آسان‌خور تقدیم اجنبی کرده و در مقابل، هنگام گرفتاری ناشی از سوءمدیریت‌ها، دست نیاز به سوی کره‌جنوبی و عراق دراز کنیم و بگوییم خواهش می‌کنیم پول ما را بدهید؟ به‌راستی که ضعف تولید خودرو ما نشان از بی‌لیاقتی کیست؟ من از دولت و مجلس فعلی و حتی از قبلی‌ها می‌پرسم که چرا از خود نمی‌پرسید، چگونه معجزه تولید خودرو در چین شکل گرفت؟ چگونه کره‌جنوبی به این درجه از قدرت تولید خودرو رسیده است؟ بسیاری از نمایندگان و وزرای ما قادر به پاسخ دادن به این پرسش‌ها نیستند و فقط کلی‌گویی می‌کنند.

تصمیم‌گیران ما ناخواسته در یک زمین از پیش طراحی‌شده تحریم‌کنندگان قدم برمی‌دارند. من فرض‌های ناخوشایند را کنار می‌گذارم و مخاطبان را به کتاب «هنر تحریم‌ها» نوشته ریچارد نفیو، یکی از طراحان تحریم‌های ایران در دوران باراک اوباما، رئیس‌جمهوری وقت امریکا ارجاع می‌دهم که می‌گوید: «امریکا تلاش کرد رسیدن به این اصلاحات اقتصادی را تا آنجایی که می‌تواند به تعویق بیندازد و دشوار کند و این مسئله در همان آغاز تحریم‌ها اتفاق بیفتد، نه‌اینکه در زمانی که این تحریم‌ها بر مسائل بشردوستانه اثر گذاشته یا واردات یا مصرف کالاها را تحت‌تاثیر قرار داده است، چراکه این قضیه می‌توانست به ایران کمک کند وارداتش را کاهش دهد. از آنجا که مردم ایران عملا می‌توانستند چنین کالاهایی را خریداری کنند و واردات نیز جریان داشت، پایین آمدن ارزش پول ملی و بالا رفتن ارزهای خارجی عملا امکان خرید این کالاها را از بسیاری از مردم ایرانی گرفت و تنها افراد ثروتمند و کسانی که در موضع قدرت بودند، می‌توانستند همچنان از منابع مرتبط بودن ایران با شبکه‌های بین‌المللی سود ببرند. به این ترتیب، ارز به صورت مداوم از ایران خارج و کالاهای تجملاتی وارد این کشور می‌شد و بحث نابرابری درآمدی و تورم روزبه‌روز در ایران قوت بیشتری می‌گرفت.» از اینجا می‌توانیم بندهای ۳، ۴ و ۵ آیین‌نامه واردات خودرو را خوب بفهمیم و زمین طراحی‌شده برای تصمیم‌گیران را بهتر درک کنیم.

ناکارآمدی در عرضه خودرو

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی گفت: در سایر کشورها افراد به‌راحتی و بدون نیاز به تعمیرات اساسی می‌توانند بیش از ۲۰ سال از یک خودرو استفاده کنند، در حالی که خانواده‌های ایرانی ناچارند هر ۴ یا ۵ سال یک‌بار خودرویی که تولید داخل است را تعویض کنند یا هر سال برای تعمیر آن، متحمل هزینه‌های بسیاری شوند. الهویردی دهقانی در گفت‌وگو با خانه ملت درباره مصرف بنزین خودروهای داخلی، گفت: دو خودروساز بزرگ کشور و بخش خصوصی در حوزه خودرو، ناکارآمد هستند و عدم‌تناسب عرضه و تقاضا خودرو دلیلی بر این ادعاست؛ تولید از تقاضای بازار بسیار کمتر است و از آنجا که واردات نیز طی سال‌های گذشته ممنوع بوده، نابسامانی بازار خودرو هر روز بیشتر می‌شود. وی با بیان اینکه واردات خودرو انجام نمی‌شود و مردم به استفاده از خودروهای داخلی محکوم شده‌اند. این روش، سیاستی کاملا اشتباه است، افزود: دولت و وزارت صنعت، معدن و تجارت باید برای حل مشکلات صنعت خودرو اراده قوی داشته باشند، زیرا در صورتی که نسبت‌به رفع این مشکلات بی‌تفاوت باشند، نه‌تنها اکنون هزینه گزافی برای این صنعت پرداخت می‌شود، بلکه در آینده هم این زیان بیشتر خواهد شد. دهقانی اضافه کرد: جامعه هزینه‌های بسیاری برای تردد خودروها پرداخت می‌کند که یکی از این هزینه‌ها، مربوط به مصرف سوخت زیاد خودروهای تولید داخل است. در حال حاضر، مصرف روزانه بنزین در کشور، ۱۰۰ میلیون لیتر و مصرف هر خودرو داخلی به‌طور متوسط، ۹ لیتر در ۱۰۰ کیلومتر است، در حالی که این عدد در سایر کشورها برای هر خودرو کمتر از ۴ لیتر است و در ۲۰ سال آینده این میزان مصرف کمتر هم خواهد شد.

با وجود تعیین ضرب الاجل برای دریافت «کد شناسا» لوازم یدکی

زیرساخت فراهم نیست

فاطمه امیراحمدی
editor@smtnews.ir

وزارت صنعت، معدن و تجارت از ابتدای سال، شناسنامه‌دار کردن تمام قطعات وارداتی و تولید داخل را به‌طور جدی در دست کار قرار داده است. در این راستا، این طرح، نخست با ۲ قلم قطعه شامل باتری و کمک فنر خودرو آغاز شد، زیرا این دو قطعه کمترین میزان قاچاق‌پذیری را دارند و پیگیری آنها برای دریافت کدشناسا راحت‌تر انجام می‌شود؛ بنابراین تمامی واردکنندگان و تولیدکنندگان قطعات یدکی خودرو موظف هستند برای ورود کالا به زنجیره تامین کشور، متناسب با مجوز فعالیت خود در سامانه جامع تجارت، نسبت‌به اخذ و نصب شناسه کد رهگیری اقدام کنند.



عکس: صمت

سرعت و شتابی که برای اجرای طرح کد شناسا قطعات یدکی خودرو از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت وجود دارد و جرایمی که برای این موضوع در نظر گرفته‌اند، نمی‌تواند برخورد درستی با واحدهای صنفی بازاری سنتی و بسیار گسترده باشد

دریافت کدشناسا برای ۵۵ قطعه الزامی شد

مرحله نخست طرح کدشناسا، ۱۵ فروردین امسال آغاز شد و قرار بود تا خرداد تمام کمک‌فنرها و باتری خودروهای موجود در بازار هم وارداتی‌ها و هم تولید داخل، دارای کدشناسا شوند. در ادامه، ۵۳ قلم اضافه شد و در حال‌حاضر این کد برای ۵۵ قطعه در بازار لوازم یدکی الزامی شده است. دومین مهلت برای دریافت کد شناسا، ۱۵ مرداد تعیین و در نهایت به‌دلیل آماده نبودن زیرساخت‌ها، تا ۱۵ مهر تمدید شد. اگر تا این تاریخ، این ۵۵ قلم موفق به دریافت کد رهگیری نشوند، وفق مقررات با توزیع‌کنندگان و فروشندگان برخورد می‌شود.

▣ اجرای طرحی نیمه‌کاره

نظام شناسه‌گذاری یکتای کالا در قالب طرح «شبنم» در وزارت صنایع سابق در سال ۸۹ (دولت دهم) و طرح «اصالت و سلامت» در وزارت بهداشت در سال ۸۸ شکل گرفت. اجرای این امر، همچون کد ملی برای افراد، شناسه ملی برای شرکت‌ها و کدپستی برای آدرس‌ها بوده تا اطلاعات دقیق و بهنگامی را برای پایش تولید، واردات توزیع و مصرف در اختیار متولیان اقتصادی قرار دهد. این طرح در بخش قطعات یدکی بی‌نتیجه باقی ماند و حال دوباره برای ساماندهی به بازار قطعات یدکی که عنوان می‌شود بخش زیادی از قطعات موجود در این بازار مجرای ورودی مشخصی ندارند و قاچاق به‌شمار می‌روند، طرح کدشناسا فعال شده که از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت دنبال می‌شود.

کدشناسا برای قطعات در سطح عرضه



امیرحسین صیرفی از کارشناسان بازار قطعات یدکی خودرو، درباره آخرین زمان تعیین‌شده (۱۵مهر) برای دریافت کدشناسا به صمت گفت: زمان تعیین شد، به شرطی است که شناسه اظهاری یا عمومی کالا قابل دریافت باشد. این شناسه، کالاهای سطح عرضه را رسمیت داده و آنها را از گروه قطعات قاچاق خارج می‌کند، زیرا عنوان شده هر کالایی که کد رهگیری نداشته باشد، قاچاق به‌شمار آمده و ضبط می‌شود.

وی افزود: براساس تصمیمی که گرفته شده، باید تولیدکننده و واردکننده تمام قطعات یدکی در بازار، مشخص باشد. تا پیش از این قانون، قطعات یدکی زیادی وارد بازار شده‌اند که دارای کد رهگیری نیستند؛ در نتیجه توزیع‌کننده‌ها و فروشندگان این قطعات تا ۱۵ مهر سال جاری زمان دارند، آنها را در سامانه جامع تجارت بارگذاری و شناسه اظهاری دریافت کنند.

او ادامه داد: البته هنوز این پنجره در سامانه جامع تجارت باز نشده، با وجود اینکه در ۱۵ مرداد اعلام شده بود، توزیع‌کنندگان و فروشندگان باید قطعات موجودی خود را در این سیستم بارگذاری کنند تا شناسه اظهاری به آنها داده شود. در این میان، افراد زیادی موجودی قطعات خود را بارگذاری کردند، اما گویا اختلافات درون‌سازمانی سبب شده پنجره یادشده فعال نباشد.

این کارشناس حوزه بازار لوازم یدکی عنوان کرد: تا ۱۵ مهر زمان زیادی باقی نمانده است. بیش از یک ماه از مهلت دو ماهه بدون هیچ نتیجه‌ای گذشته و در ۳ هفته باقیمانده نیز نمی‌توان انتظار اتفاق خاصی را داشت؛ بنابراین یا باید این تاریخ به تاخیر بیفتد که ظاهرا قابل تمدید نیست یا پنجره فعال و شناسه اظهاری موردنیاز دریافت شود.

▣ سردرگمی بازار لوازم‌یدکی

کدشناسه اظهاری برای کالاهایی است که در بازار و انبار توزیع‌کنندگان قطعات یدکی موجود است که آمار آنها کم هم نیست. صیرفی در ادامه سخنان خود یادآور شد: قطعات زیادی در واحدهای صنفی موجود است که خرید قبل هستند. بسیاری از قطعات یدکی خودرو تاریخ‌انقضا ندارند؛ بنابراین موجودی بازار آنها زیاد است. به‌عنوان مثال، قطعات یدکی مربوط به خودروهای سال‌های ۱۹۶۰ میلادی یا پیکان همچنان در حال خریدوفروش است. این قطعات به سرعت فروش نمی‌روند. برای این قطعات با عنوان اینکه منشأ آنها مشخص نیست، دولت دستورالعملی داده که با شناسه اظهاری (توزیع‌کنندگان و فروشندگان این قطعات را به سامانه جامع تجارت اظهار کنند.) مسئولیت کیفیت آنها را برعهده گرفته و کد را دریافت کنند.

او افزود: در این‌باره صاحبان فروشگاه‌ها باید تعهدنامه‌ای که در این زمینه تهیه شده را پر کنند. تعداد زیادی از کاسبان فعال صنف قطعات یدکی قطعات موجودی خود را اظهار و این تعهدنامه را نیز پر کرده، اما شناسه اظهاری را دریافت نکرده‌اند.

این فعال بازار یدکی اظهار کرد: برخی واحدهای صنفی، قطعات یدکی موجود خود را طبق تاریخ ۱۵ مرداد که تاریخ قبلی بود و در ادامه تمدید شد، اظهار کرده، اما کدشناسا دریافت نکرده‌اند؛ از این‌رو بعضی از آنها قطعات اظهارشده در سامانه جامع تجارت را به‌فروش نرسانده و منتظر شناسه اظهاری هستند. البته برخی هم بخشی از قطعات اظهارشده را به‌فروش رسانده‌اند؛ بنابراین، این موجودی که تا ۱۵ مرداد بارگذاری شده با موجود فعلی فروشگاه‌ها و انبارها متفاوت بوده و خود این موضوع منجر به چالشی دیگر می‌شود.

▣ خلأها و شتاب در اجرا

صیرفی درباره چرایی این تاخیر عنوان کرد: اختلاف درون‌سازمانی بین ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز و وزارت صنعت، معدن و تجارت، درباره چگونگی تایید کیفیت و مسئولیت آن سبب‌شده پنجره مربوط به این موضوع در سامانه جامع تجارت فعال نشود، اما آخرین زمان را نیمه مهر تعیین کنند. وی با بیان اینکه اختلاف‌نظر بر سر اجرا و روش انجام کار بین اتحادیه‌ها و وزارت صنعت، معدن و تجارت وجود دارد، گفت: سرعت و شتاب اجرای کار از سوی وزارتخانه و جرایمی که برای این موضوع در نظر گرفته‌اند، نمی‌تواند روش برخورد درستی با واحدهای صنفی بازار یدکی باشد، زیرا فعالان زیادی در شهرهای کوچک و بزرگ ایران فعالیت دارند که هنوز نسبت به کدشناسا توجیه نشده‌اند، اما قطعاتشان توقیف و فروشگاه‌های آنها تعطیل می‌شود.

او گفت: بازار قطعات یدکی بازاری سنتی بوده و این سرعت در تضاد با روند این بازار سنتی است. چنین بازار گسترده و سنتی تا با سیستم‌های اجرایی روز آشنا شود و فروشندگان آن درباره سامانه، دانش و سواد لازم را کسب کنند، زمان می‌برد. به‌طور قطع با ۳ یا ۶ ماه نمی‌توان پرونده کد رهگیری برای قطعات یدکی را مختومه اعلام کرد.

صیرفی اظهار کرد: اگر قرار است در طرح موفق باشیم باید آن‌گونه که اصناف می‌توانند تغییر کنند، موضوع پیگیری شود، نه آن‌گونه که مسئولان دولتی می‌خواهند؛ اینکه در مدت ۳ یا ۴ ماه مسئله حل‌وفصل شود، علاوه‌بر اینکه اظهار شده باید این حجم از کالای موجود در انبارها و فروشگاه‌ها که برای سال‌های قبل است تا ۱۵ آذر نیز به‌فروش برسد. این شدنی نیست، زیرا برخی قطعات مانند قطعات پیکان بازار تقاضای زیادی نداشته و به سرعت فروش نمی‌روند.

این فعال بازار قطعات یدکی با بیان اینکه طرح کدشناسا، ضرورت این بازار است، ادامه داد: البته نحوه اجرای طرح جای انتقاد زیادی دارد. حتی سامانه جامع تجارت چابکی لازم را نداشته و این خلأها کار را در اجرا با مشکل همراه کرده است.

▣ همراهی واحدهای صنفی ضروری است

صیرفی در پاسخ به این پرسش که اگر شناسه اظهاری صادر نشود، چند درصد قطعات بازار یدکی، قاچاق محسوب خواهند شد، گفت: اگر قرار است این بازار شفاف شود باید زمان موردنیاز داده شود؛ ساختار فعلی طی سال‌ها شکل گرفته و تغییر دادن آن سخت است. کار در سامانه‌ها به‌عنوان کاربر دانش نیاز دارد و بسیاری از واحدهای صنفی بازار سنتی کشور هنوز مجهز به این دانش نشده‌اند.

او تصریح کرد: اجرای چنین طرح گسترده‌ای، نیاز به اطلاع‌رسانی فراگیر داشته و باید اقناع‌سازی انجام شود. صرف صدور دستورالعمل و ابلاغ آن، کار را پیش نمی‌برد. اجرای برنامه با چه نهادی است؟ کار جدی برای اجرا در حوزه اقناع‌سازی انجام شده یا قرار است با تهدید و جریمه، پروژه را پیش ببریم؟ شتاب بر کیفیت طرح تاثیر منفی داشته و ما را از نتیجه موردانتظار دور می‌کند. مبارزه با قاچاق ضرورت بازار قطعات یدکی خودرو است، اما خلأها باید پر و زیرساخت‌ها فراهم شود. از سوی دیگر، طرح هم با همکاری و همراهی خود واحدهای صنفی باید به‌سرانجام برسد.

> امیرحسین صیرفی: اجرا کردن طرح گسترده کد رهگیری نیاز به اطلاع‌رسانی فراگیر دارد

> محمدرضا ملاکی: قطعات یدکی دارای تنوع و حجم بالایی هستند که برای دریافت کد شناسا هنوز زیرساخت‌ها فراهم نشده است

سامانه‌ای که در دسترس نیست



در ادامه محمدرضا ملاکی، عضو هیات‌مدیره اتحادیه فروشندگان لوازم یدکی خودرو و ماشین‌آلات تهران درباره آخرین مهلت تعیین‌شده برای دریافت کدشناسا به صمت گفت: بستری در سامانه جامع تجارت برای این پروژه آماده نشده، در حالی که قرار بود کالاهای در سطح عرضه شناسه اظهاری دریافت کنند؛ بنابراین امکان دریافت کد رهگیری وجود ندارد و قابل استعلام هم نیست.

وی در پاسخ به این پرسش که آیا شناسه اظهاری فقط برای ۵۵ قلم از قطعات یدکی الزامی است یا تمام قطعات موجود در بازار باید این شناسه را دریافت کنند، بیان کرد: ابتدا ۲ قلم بود، در ادامه ۵۳ قلم اضافه شد و در حال‌حاضر دریافت شناسه اظهاری برای ۵۵ قلم الزامی است.

این کارشناس حوزه قطعات یدکی درباره گستردگی این کالاها، تصریح کرد: در حالی که زیرساخت دریافت کدشناسه فراهم نیست، برای کالای سطح عرضه، زمان تعیین شده که نتیجه مشخص نیست. علاوه‌بر این، دسترسی به سامانه جامع تجارت در ساعات کاری آسان نیست و سامانه هنگام مراجعه یا در دسترس نیست یا در صورت در دسترس بودن، نمی‌توان در آن به‌عنوان کاربر کاری انجام داد.

▣ پیشنهادهای ارائه‌شده

ملاکی درباره راهکار پیشنهادی اتحادیه فروشندگان لوازم یدکی خودرو و ماشین‌آلات تهران گفت: پیشنهادها داده شده، اما مسئولان اصرار دارند در مدت کوتاهی این طرح را به‌سرانجام برسانند؛ این در حالی است که بیش از ۱۰۰ هزار واحد صنفی در حوزه قطعات یدکی خودرو در سراسر کشور فعالیت دارند که تمام این واحدها باید وارد سامانه جامع تجارت شده و برای تمام موجودی فروشگاه‌ها و انبار خود، شناسه اظهاری دریافت کنند. زمان زیادی نیاز است، زیرا افراد برای استفاده از این سامانه نیاز به ابزار و مهارت دارند. چند درصد دارای این دانش هستند؟ چند درصد ابزار لازم را در اختیار دارند؟ امکانات سخت‌افزاری و نرم‌افزاری چالش‌هایی موجود هستند.

ملاکی در پایان گفت: قطعات یدکی دارای تنوع و حجم بالایی هستند که برای دریافت کدشناسا هنوز زیرساخت‌های آن فراهم نشده؛ بنابراین در چنین فضایی برخی واحدهای صنفی، فدای این بی‌برنامگی می‌شوند.

سخن پایانی

بنابر این گزارش، با وجود اینکه هنوز زیرساخت‌های موردنیاز کد شناسا (شناسه اظهاری) برای قطعات یدکی عرضه شده در سطح بازار مهیا نشده، آخرین زمان برای این اظهار ۱۵ مهر تعیین شده است. اینکه آیا در مدت باقیمانده اختلاف‌نظرهای سازمانی حل و پنجره مورد نظر باز خواهد شد یا خیر، موفقیت طرح کدشناسه را با اماواگر روبه‌رو کرده است.



معادن کوچک شکننده هستند



آبخیزداری سدی مقابل سیلاب



اعتماد گمشده در بورس تهران

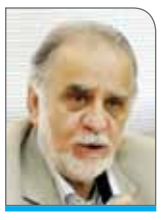
تحریم ما را از فناوری‌ها دور کرد

علم و فناوری می‌تواند تولید ناخالص و وضعیت اشتغال کشور را بهبود بخشد. امید می‌رفت در شرایط مبهم مذاکرات برجام و تحریم‌های بین‌المللی، شرکت‌های دانش‌بنیان بتوانند محدودیت‌ها را جبران کنند و کشور را به سمت خودکفایی و رونق درون‌زا پیش ببرند، اما به‌اعتقاد کارشناسان و فعالان معدنی اوضاع به همین سادگی هم نیست. به‌گفته کارشناسان، اگر بنا بر خرید دانش و فقط انتقال دانش، تخصص، مهارت‌های فنی و تجهیزات و ماشین آلات از کشورهای غربی بود، تحریم‌ها و نرخ ارز مشکل‌ساز می‌شدند، اما به‌عقیده آنها، حتی تلاش برای کسب دانش و ارتقای علمی نیز باوجود مزایای بیشتر نسبت به واردات صرف فناوری، بدون تعامل و همکاری‌های بین‌المللی نتیجه چندان درخشانی نخواهد داشت. حتی در این حالت نیز بیشترین منافع زمانی به بخش معدن و سپس به کل اقتصاد کشور می‌رسد که شرکت‌های دانش‌بنیان بتوانند از تجربیات و دانش همتایان خارجی خود استفاده کنند.



عکس: صمت

عقب‌ماندگی تاریخی



مهدی کرباسیان، رئیس اسبق ایمیدرو گفت: باید بپذیریم ما در حوزه فناوری دچار عقب‌ماندگی هستیم و زیرساخت‌های دستیابی به فناوری نوین هنوز فراهم نیست.

کرباسیان به اقتصادنیوز گفت سرعت پیشرفت ایران در برخی حوزه‌ها نسبت به سال‌های قبل بهتر شده؛ با این حال نمی‌توانیم بگوییم ما در حوزه‌های مختلف از جمله معدن و صنایع معدنی عقب‌ماندگی نداریم؛ به‌ویژه در ۱۰ سال گذشته که رشد سرمایه‌گذاری نزدیک صفر بوده است. در واقع کشور در قریب به اتفاق حوزه‌های اقتصاد اعم از کشاورزی، صنعت، معدن و خدمات با عقب‌ماندگی تاریخی مواجه شده است.

کرباسیان درباره علل عقب‌ماندگی معدن در زمینه فناوری گفت: بخشی از این عقب‌ماندگی به‌دلیل تحریم‌های جدی است که از نیمه دوم دهه ۸۰ اعمال شده و ادامه یافته و ما را از فناوری‌های نوین دور کرده است. بخش دیگر عقب‌ماندگی نیز ناشی از این تفکر است که اگر ما هر فناوری جدیدی را بپذیریم و از آن استقبال کنیم به استقلال کشور لطمه خواهیم زد. برمبنای همین نگاه در ۴۰ سال گذشته دولت‌های مختلف شعار سرمایه‌گذاری خارجی را داده‌اند، اما در عمل اغلب راهکاری برای آن فراهم نکرده‌اند و سرمایه‌گذاری خارجی جذب نشده است.

▣ در نسل دوم مانده‌ایم

به‌گفته این کارشناس اقتصاد اگر در ۴ دهه گذشته سرمایه‌گذاری خارجی به‌میزان مطلوب صورت می‌گرفت، ما امروز فناوری‌های روز معدن و صنایع معدنی را در دسترس داشتیم، اما امروز حتی نمی‌توان گفت ما نسل دوم فناوری را پشت سر گذاشته‌ایم که بخواهیم وارد نسل پنجم شویم. در شکل‌گیری این شرایط علاوه بر تحریم‌ها، سیاست‌گذاری‌های نامناسب، تفکر اقتصاد متمرکز و استفاده نکردن از تجارب دنیا نیز تاثیر داشته است.

کرباسیان ادامه داد: در این سال‌ها وزارت صنعت، معدن و تجارت و سازمان برنامه و بودجه و در مجموع دولت، بودجه مناسبی برای معدنکاری دیجیتال در نظر نگرفته‌اند و حتی تشویق مالیاتی برای کسانی که در این بخش سرمایه‌گذاری کردند نیز در نظر گرفته نشد. در چنین وضعیتی سرمایه‌گذاران داخلی نیز در این حوزه سرمایه‌گذاری نکردند و حالا کشور با کمبود زیاد سرمایه‌گذاری مواجه است.

▣ باید باور کنیم

کرباسیان افزود: اگر می‌خواهیم در معدنکاری دیجیتال شاهد یک جهش باشیم، باید جذب سرمایه‌گذاری خارجی را در اولویت قرار دهیم. نکته مهم دیگر این است که ما باید معدنکاری دیجیتال را باور کنیم و دولت نیز باید اجرای این سیاست را در برنامه‌های خود بگنجاند تا صاحبان سرمایه ترغیب شوند سرمایه‌های خود را وارد این بخش کنند.

کرباسیان معتقد است: وجود شرکت‌های بزرگ که همگی خصولتی و تحت فرمان دولت هستند نیز می‌تواند در رشد معدنکاری دیجیتال موثر باشد. دولت باید صرفا دستور ورود جدی به معدنکاری دیجیتال را به این شرکت‌ها ابلاغ کند؛ بنابراین آنچه در گام نخست بسیار اهمیت دارد، این است که سیاست‌گذاران بدانند کشور در نوآوری و فناوری و سرمایه‌گذاری با مطلوب دنیا فاصله زیادی دارد. این فاصله در حالی شکل گرفته که کشور زمینه رشد جهشی در حوزه‌های گاز، نفت و معدن و سایر شرایط ژئوپلتیک را دارد. گام بعدی این است که دولت سیاست‌های داخلی و خارجی ۴۰ سال گذشته ارزیابی کند تا رفاه مردم و توسعه کشور را از اولویت چهارم و پنجم به اولویت اول و دوم ارتقا دهد. در این مسیر قطعا معدن نیز موردتوجه قرار خواهد گرفت.

کرباسیان با اشاره به اینکه اقتصاد ما هنوز دولتی است، گفت: تقویت بخش خصوصی در ارتقای اقتصاد کشور نقش مهمی دارد.

وی افزود: در چند سال اخیر با شکل‌گیری خصولتی‌ها شرایط کشور پیچیده‌تر نیز شده است؛ با این حال با حذف این شرکت‌ها و تقویت بخش خصوصی واقعی می‌توان امیدوار بود اقتصاد کشور جهش قابل‌توجهی را تجربه کند.

فاصله معنادار



مدیر آموزش، پژوهش و فناوری سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) گفت: امروز شاهد فاصله معناداری در استفاده از هوش مصنوعی و هوشمندسازی معادن در کشور ما با کشورهای پیشرو جهان هستیم که در جهت توسعه پایدار فعالیت‌های معدنی، این فاصله باید کاهش یابد. غلامرضا ملاطاهری به ایرنا گفت: پروژه‌های هوشمندسازی معادن ایران (مطالعات موردی ایمیدرو) از سال گذشته (۱۴۰۰) تعریف و پس از فراخوان آن، دانشگاه تهران به‌عنوان مجری پروژه انتخاب شد.

وی گفت: مقرر شده این دانشگاه به انجام مطالعات تطبیقی در کشورهایی که از نظر تیپ معادن شبیه ایران هستند بپردازد و سپس مدلی برای هوشمند کردن معادن کشور ارائه کند.

▣ اجرای ۸ مگاپروژه

وی از انعقاد تفاهمنامه‌ای بین ایمیدرو، ستاد توسعه فناوری‌های اقتصاد دیجیتال، معاونت فناوری و نوآوری وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و معاونت معادن و فرآوری مواد وزارت صمت خبر داد که بر پایه استفاده از ظرفیت‌های کشور در حوزه هوشمندسازی در بخش‌های اکتشاف، استخراج، فرآوری و اچ.اس.ای (سلامت، ایمنی و محیط زیست) طراحی شده و کارگروهی ذیل آنها شکل گرفته است.

مدیر آموزش، پژوهش و فناوری ایمیدرو اضافه کرد: در ادامه از هر یک از سرفصل‌های یادشده دو موضوع به روش خبرگی انتخاب و ۸ مگاپروژه در معادن، کارخانجات فرآوری و حوزه اچ.اس.ای در ۸ محدوده معدنی اجرایی خواهد شد.

وی تاکید کرد: هدف اصلی این است که از ظرفیت‌های شرکت‌های دانش‌بنیان استفاده شود و پس از اینکه چارچوب‌ها و اهداف مشخص شد با کمک وزارت علوم آنها را فراخوان و عملیاتی کنیم.

▣ کم کردن فاصله‌ها

ملاطاهری با بیان اینکه اکنون بسیاری از شرکت‌ها به حوزه هوشمندسازی معادن وارد شده‌اند، یادآور شد: امروزه در استفاده از هوش مصنوعی در بخش معدن و صنایع معدنی ایران، فاصله‌ای را با کشورهای پیشرو جهان شاهدیم که شرکت‌ها و ایمیدرو در تلاشند این فاصله را به حداقل برسانند.

مدیر آموزش، پژوهش و فناوری ایمیدرو همچنین از تشکیل صندوقی در وزارت صمت برای تامین اعتبار پروژه‌های مبتنی بر فناوری و هوشمندسازی خبر داد و گفت: مقرر شده معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری و همچنین وزارت ارتباطات کمک‌هایی به این صندوق در جهت افزایش اعتبارات انجام دهند.

سخن پایانی

آیا می‌توان دست به ابزار برد و بدون دغدغه نسبت به آینده زمین و انسان معدنکاری کرد؟ این نویدی است که فناوری‌های نوین با خود آورده‌اند. کارشناسان می‌گویند با استفاده از دستاوردهای جدید در حوزه فناوری، می‌توان تاثیرات منفی فعالیت معدنی را به اندازه‌ای کاهش داد که به‌سمت صفر میل کند؛ بنابراین بی‌دلیل نیست که امروزه باتوجه به افزایش بحران‌های زیست‌محیطی و افزایش حساسیت‌های عمومی نسبت به این موضوع، تلاش برای رسیدن به این مهم بیش از پیش اهمیت یافته است.

اداره کل راه و شهر سازی استان تهران

نوبت دوم

آگهی مزایده عمومی فروش املاک و اراضی سازمان ملی زمین و مسکن ۱۴۰۱/۱۶

اداره کل راه و شهرسازی استان تهران به نمایندگی از سازمان ملی زمین و مسکن در نظر دارد تعداد ۱۰ قطعه زمین واقع در شهرک آویشن در شهرستان دماوند را از طریق مزایده عمومی و بصورت نقدی به فروش برساند.

ردیف	قطعه	پلاک فرعی	پلاک اصلی	مساحت	قیمت پایه مزایده	میزان تضمین شرکت در مزایده به صورت فیش نقدی و یا ضمانت نامه بانکی(ریال)
۱	۱۹۰	۸۳۹	۵۹	۵۰۰	۱۲۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰	۶،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰
۲	۱۹۳	۸۴۰	۵۹	۵۰۰	۱۲۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰	۶،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰
۳	۱۹۵	۸۴۲	۵۹	۵۰۰	۱۲۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰	۶،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰
۴	۱۹۶	۸۴۳	۵۹	۴۵۲	۱۱۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰	۵،۵۰۰،۰۰۰،۰۰۰
۵	۱۹۷	۸۴۴	۵۹	۵۰۸.۹۷	۱۳۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰	۶،۵۰۰،۰۰۰،۰۰۰
۶	۲۱۶	۸۴۷	۵۹	۴۷۶	۱۱۵،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰	۵،۷۵۰،۰۰۰،۰۰۰
۷	۲۲۰	۸۴۹	۵۹	۴۹۲	۱۲۳،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰	۶،۱۵۰،۰۰۰،۰۰۰
۸	۲۲۱	۸۵۰	۵۹	۵۰۰	۱۲۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰	۶،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰
۹	۲۲۳	۸۵۱	۵۹	۵۲۸.۲۷	۱۳۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰	۶،۵۰۰،۰۰۰،۰۰۰
۱۰	۲۲۴	۸۵۲	۵۹	۵۰۰	۱۲۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰	۶،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰

اطلاعات کامل و مراحل برگزاری مزایده از دریافت اسناد و شرایط مزایده تا ارائه پیشنهاد مزایده گران و بازگشایی پاکت‌ها و ابلاغ برنده همگی از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد. شماره مزایده در سامانه ستاد ایران ۲۰۰۱۰۰۳۰۲۹۰۰۰۰۶ می‌باشد.

مهلت دریافت شرایط مزایده از سامانه ستاد: از تاریخ ۱۴۰۱/۶/۲۷ ساعت ۱۲ لغایت: ۱۴۰۱/۷/۱۱ ساعت ۱۲

مهلت ارائه پیشنهادات در سامانه ستاد: از تاریخ ۱۴۰۱/۶/۲۷ ساعت ۱۲ لغایت ۱۴۰۱/۷/۲۳ ساعت ۱۲

تاریخ و مکان بازگشایی پاکات مزایده از طریق سامانه ستاد: تاریخ ۱۴۰۱/۷/۲۴ ساعت ۸ صبح - اداره کل راه و شهرسازی استان تهران به نشانی پایین‌تر از پل کریمخان زند، خیابان شهید سپهبد قرنی، خیابان کلانتری، پلاک ۸۰.

تاریخ اعلام به برنده ۱۴۰۱/۷/۲۴ ساعت ۱۲ و مهلت واریز وجه مزایده ۷ روز پس از این تاریخ خواهد بود.

(حضور کلیه مزایده‌گران در زمان و محل بازگشایی بلامانع است) تلفن پاسخگویی به سؤالات ۷۶۳۳۰۷۰۱ داخلی ۱۰۵

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۰۶/۲۷ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۰۶/۲۸

اداره کل راه و شهرسازی استان تهران

اداره کل راه و شهرسازی استان تهران

نوبت دوم

آگهی مزایده عمومی فروش خانه‌های سازمانی اداره کل راه و شهرسازی استان تهران سری یازدهم ۱۴۰۱/۱۷

اداره کل راه و شهرسازی استان تهران در نظر دارد در راستای ماده ۸ قانون ساماندهی عرضه و توزیع مسکن مصوب ۱۳۸۷ تعداد ۱۱ قطعه از املاک را به شرح زیر را از طریق مزایده عمومی به صورت نقدی به فروش برساند.

ردیف	مساحت	پلاک ثبتی فرعی	پلاک ثبتی اصلی	آدرس	توضیحات	مبلغ پایه(ریال)	میزان تضمین شرکت در مزایده به صورت فیش نقدی و یا ضمانت نامه بانکی(ریال)
۱	۲۴۳	۲۸۲۲	۳	ورامین خیابان امیر کاظمی پشت مسجد امام رضا	ساختمان مسکونی ویلایی - متصرف دارد- سند تک برگ و پایان کار دارد	۹/۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۴۷۵.۰۰۰.۰۰۰
۲	۲۳۲	۲۸۲۳	۳	ورامین خیابان امیر کاظمی پشت مسجد امام رضا	ساختمان مسکونی ویلایی - متصرف دارد- سند تک برگ و پایان کار دارد	۹،۸۰۰،۰۰۰،۰۰۰	۴۹۰.۰۰۰.۰۰۰
۳	۲۲۲	۲۸۱۴	۳	ورامین خیابان امیر کاظمی پشت مسجد امام رضا	ساختمان مسکونی ویلایی -متصرف دارد -سند تک برگ و پایان کار دارد	۱۵،۵۴۰،۰۰۰،۰۰۰	۷۷۷.۰۰۰.۰۰۰
۴	۲۵۴	۲۸۲۱	۳	ورامین خیابان امیر کاظمی پشت مسجد امام رضا	ساختمان مسکونی ویلایی -متصرف دارد - سند تک برگ و پایان کار دارد	۹،۶۰۰،۰۰۰،۰۰۰	۴۸۰.۰۰۰.۰۰۰
۵	۲۲۱	۲۸۲۴	۳	ورامین خیابان امیر کاظمی پشت مسجد امام رضا	ساختمان مسکونی ویلایی -متصرف دارد - سند تک برگ و پایان کار دارد	۸،۴۰۰،۰۰۰،۰۰۰	۴۲۰.۰۰۰.۰۰۰
۶	۲۰۸	۲۸۲۵	۳	ورامین خیابان امیر کاظمی پشت مسجد امام رضا	ساختمان مسکونی ویلایی -متصرف دارد - سند تک برگ و پایان کار دارد	۱۶،۶۵۰،۰۰۰،۰۰۰	۸۳۲،۵۰۰،۰۰۰
۷	۲۲۳	۲۸۱۶	۳	ورامین خیابان امیر کاظمی پشت مسجد امام رضا	ساختمان مسکونی ویلایی -متصرف دارد - سند تک برگ و پایان کار دارد	۱۵،۱۶۰،۰۰۰،۰۰۰	۷۵۸،۰۰۰،۰۰۰
۸	۲۰۵	۲۸۱۷	۳	ورامین خیابان امیر کاظمی پشت مسجد امام رضا	ساختمان مسکونی ویلایی -متصرف دارد - سند تک برگ و پایان کار دارد	۱۳،۹۵۰،۰۰۰،۰۰۰	۶۹۷،۵۰۰،۰۰۰
۹	۱۸۸	۲۸۱۸	۳	ورامین خیابان امیر کاظمی پشت مسجد امام رضا	ساختمان مسکونی ویلایی -متصرف دارد - سند تک برگ و پایان کار دارد	۱۶،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰	۸۰۰،۰۰۰،۰۰۰
۱۰	۲۴۵	۲۸۱۵	۳	ورامین خیابان امیر کاظمی پشت مسجد امام رضا	ساختمان مسکونی ویلایی -متصرف دارد - سند تک برگ و پایان کار دارد	۱۷،۶۴۰،۰۰۰،۰۰۰	۸۸۲،۰۰۰،۰۰۰
۱۱	۸۸،۳۳	۴۱۸	۷۲	تهران سعادت‌اباد خیابان سرو غربی پلاک ۳۵ ساختمان نگین سروط همکف	اپارتمان مسکونی تخلیه -پایان کار دارد - درحال اخذ سند تک برگ	۷۱،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰	۳،۵۵۰،۰۰۰،۰۰۰

اطلاعات کامل و مراحل برگزاری مزایده از دریافت اسناد و شرایط مزایده تا ارائه پیشنهاد مزایده گران و بازگشایی پاکت‌ها و ابلاغ برنده همگی از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) www.setadiran.ir می‌باشد.

شماره مزایده در سامانه ستاد ایران ۲۰۰۱۰۰۳۰۲۹۰۰۰۰۷ می‌باشد.

مهلت دریافت شرایط مزایده از سامانه ستاد ایران از تاریخ: ۱۴۰۱/۶/۲۷ لغایت مورخ ۱۴۰۱/۷/۱۱ ساعت ۱۲ ظهر

مهلت ارائه پیشنهادات در سامانه ستاد از تاریخ: ۱۴۰۱/۶/۲۷ ساعت ۱۲ ظهر لغایت تاریخ ۱۴۰۱/۷/۲۳ ساعت ۱۲ ظهر

تاریخ و مکان بازگشایی پاکات مزایده از طریق سامانه ستاد: مورخ ۱۴۰۱/۷/۲۴ ساعت ۱۰ صبح اداره کل راه و شهرسازی استان تهران به نشانی پایین‌تر از پل کریمخان زند، خیابان شهید سپهبد قرنی، خیابان کلانتری، پلاک ۸۰

تاریخ اعلام به برنده ۱۴۰۱/۷/۲۴ ساعت ۱۲ ظهر و مهلت واریز وجه مزایده ۷ روز پس از این تاریخ خواهد بود.

(حضور کلیه مزایده گران در زمان و محل بازگشایی بلامانع است)

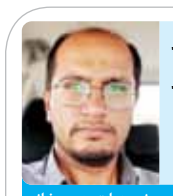
تلفن پاسخگویی به سؤالات ۴۱۰۸۲۰۰۰ داخلی ۲۲۰۲ و ۸-۳۶۲۵۰۵۷

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۰۶/۲۷ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۰۶/۲۸

اداره کل راه و شهرسازی استان تهران

یادداشت

قانون در دماوند اجرا در مناوند



محمد دهجو ـ عضو هیات‌مدیره خانه صنعت و معدن خراسان‌جنوبی

پیش از پرداختن به موضوع هزینه سوخت مصرفی معادن، لازم است نکاتی به‌عنوان مقدمه مطرح شود. بسیاری از تصمیم‌گیری‌های ما براساس ذهنیات و کلیشه‌های‌مان شکل می‌گیرد، نه براساس واقعیت‌های موجود،برای مثال وقتی درباره مشکلات خودروهای سواری صحبتی به‌میان می‌آید، ناخودآگاه ذهن مخاطب به شرایط خودروهای متوسط موجود در بازار معطوف می‌شود. به‌همین ترتیب، وقتی درباره معادن صحبت می‌کنیم، آنچه پیش چشم مخاطب مجسم می‌شود، معادن بزرگ و نامداری مثل سرچشمه، گل‌گهر، دهبید و الیگودرز است، اما واقعیت این است که جامعه معدنی و معدنکاران ما بسیار بزرگ‌تر است و شرایط بیشتر آنها به‌طور کامل متفاوت است. اما متاسفانه این بخش اندک، مبنای تصمیم‌گیری هستند و تبعات این تصمیم‌گیری‌ها به همه تسری پیدا می‌کند. در خراسان‌جنوبی مثلی داریم که می‌گوید: «قانونی که برای دماوند نوشته می‌شود در مناوند اجرا می‌شود»؛ به‌عبارت ساده‌تر، تصمیمی که باتوجه به شرایط بسیار خاص گرفته می‌شود، ما هم مجبور هستیم در سخت‌ترین شرایط ممکن آن را اجرا کنیم.

اظهارنظر معاون معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت این تصور را ایجاد می‌کند که انگار قرار است دیر یا زود سوخت موردنیاز بخش معدن گران شود. به‌گمان من، این اتفاق تیر خلاصی است بر پیکر بسیاری از معادن. معدنکاری در حال حاضر در شرایط چندان مناسبی نیست که بتواند چنین تغییری را تاب بیاورد. به‌عنوان مثال، هم‌اینک در خراسان‌جنوبی تلاش می‌کنیم با برق‌رسانی به یکی از قطب‌های تولید سنگ ساختمانی در شاهکوه نهبندان، معدن را با تنفس مصنوعی زنده نگه داریم. در حال حاضر بسیاری از معادن با چنین بحران‌هایی دست به گریبان هستند و می‌توان به جرات گفت با تغییر اندکی در نرخ سوخت به‌کما می‌روند یا کامل از دست خواهند رفت. بخش عمده‌ای از فعالیت‌های یک معدن وابسته به سوخت و تابع نرخ آن است، بنابراین تغییرات در این زمینه شاید معادن بزرگ‌مقیاس را که یا دولتی هستند یا حاشیه سود بالایی دارند، چندان تحت‌تاثیر قرار ندهد، اما معادن کوچک‌مقیاس را که تعداد آنها بسیار زیاد است، با خطر تعطیلی، روبه‌رو خواهد کرد. به‌عنوان مثال، معدنی در خراسان‌جنوبی داریم که ماهانه بین ۶ تا ۷ هزار لیتر سوخت مصرف می‌کند، اما شرکت نفت، سهمیه کمتری به آن اختصاص داده است. معدندار می‌تواند میزان کسری سوخت خود را از بازار آزاد تامین کند، اما درآمد حاصل از تولیداتش آنقدر نیست که از پس هزینه خرید سوخت آزاد برآید، بنابراین به‌جای تامین سوخت از بازار آزاد، فعالیت خود را به ۲ شیفت کاهش داده است و کارگرانش را به مرخصی می‌فرستد. به‌عبارت دیگر، ضرر تولید کمتر را به‌جان می‌خرد، زیرا توان تامین سوخت آزاد را ندارد.

پس یکی از آثار افزایش نرخ سوخت بر بخش معدن از رده خارج شدن تدریجی تعداد زیادی از معادن کوچک‌مقیاس است که سهم عمده‌ای در اشتغالزایی و تولید دارند.

مورد دیگر این است که بسیاری از تولیدات ما نسبت به تولیدات کشورهای همسایه، مزیت‌های رقابتی داشته باشد، به‌عنوان مثال، یکی از این مزیت‌ها، دستمزد و هزینه کارگری بوده که امروزه به‌واسطه تصمیم‌های اخیر از دست رفته و مزیت دیگر یارانه‌ای بودن نرخ سوخت بوده است.

اما همزمان، با این چالش هم روبه‌رو هستیم که بنا به دلایل متعدد، ماشین‌آلات ما کهنه و فرسوده هستند و توان نوسازی ناوگان معدنی را نداریم.

به این ترتیب، بخش عمده‌ای از مزایای رقابتی ما در معرض نابودی است و تولیدکننده ما کم‌کم توان رقابت با تولیدکنندگان کشورهای دیگر را از دست می‌دهد. در این حال، اگر معدنکار ما توانایی تامین ماشین‌آلات روز و دسترسی به فناوری نوین معدنکاری را داشته باشد، باز جای امیدواری است که تغییرات در نرخ سوخت را تاب بیاورد، اما در حال حاضر با ماشین‌آلات فرسوده و تکنولوژی‌های مربوط به ۱۵ تا ۲۰ سال پیش، هرگونه تغییری، حتی به‌صورت جزئی، تاثیر بسیار زیادی بر نرخ تمام‌شده تولیدات می‌گذارد و رقابت ما را با دیگر کشورها را دشوارتر می‌کند.

به‌نظر من، اگر به‌جای افزایش نرخ سوخت، بتوانیم با موثرتر کردن فعالیت مجموعه‌های پشتیبانی مالی، مثل صندوق توسعه صنایع معدنی و تسهیل دسترسی به منابع بانکی، زمینه‌ای فراهم کنیم که ماشین‌آلات معدنی نوسازی شوند در مصرف سوخت صرفه‌جویی خواهد شد و به این ترتیب در بازه‌ای ۴ تا ۵ ساله، هم زیان سوبسیدها جبران می‌شود و هم مصرف سایر مشتقات نفتی مانند روغن، گریس و امثال آن کاهش می‌یابد و تولید به‌شدت رونق خواهد گرفت.

مناوند: روستایی در دهستان قهستان شهرستان درمیان استان خراسان‌جنوبی ایران

مشارکت سنگ‌آهنی استرالیا و چین

شرکت معدنی ریو تینتو اعلام کرده که با بزرگ‌ترین مشتری خود، کارخانه بائو استیل چین برای توسعه پروژه سنگ‌آهن در غرب استرالیا همکاری خواهد کرد. ارزش سرمایه‌گذاری در این پروژه ۲ میلیارد دلار برآورد شده و ریو تینتو علت این سرمایه‌گذاری را تقویت تولید خود از منطقه پیلبارا عنوان کرده است.

به‌گزارش فولاد ایران، این معامله در بحبوحه روابط پرتنش بین استرالیا و چین که به‌ترتیب بزرگ‌ترین صادرکننده و خریدار سنگ‌آهن در جهان هستند،انجام گرفته است. در همین حال، فشارهای اخیر پکن برای متمرکز کردن خرید سنگ‌آهن به نگرانی‌های غول‌های معدنی دنیا دامن زده است. انتظار می‌رود ساخت این پروژه در اوایل سال ۲۰۲۳ آغاز شود و نخستین تولید آن در سال ۲۰۲۵ باشد. علت روابط پرتنش چین و استرالیا اعمال برخی محدودیت‌ها از جانب چین برای واردات کالاهایی چون زغال‌سنگ از استرالیا است که بازار سنگ‌آهن استرالیا را با تنش‌هایی روبه‌رو کرده است. روابط میان ۲ کشور پس از آن به تیرگی گرایید که استرالیا برای جست‌وجوی منشأ ویروس کرونا بی‌آنکه با پکن مشورت کند، با سایر کشورهای جهان همراه شد. پیش از این هم، در زمانی که ۲ سال قبل، فعالیت شرکت هوآووی چین در استرالیا ممنوع شده بود، این روابط دچار تنش‌هایی شد،اما با این حال سنگ‌آهن همچنان از این تنش‌ها میان روابط تجاری ۲ کشور مبرا بود، چرا که چین برای جایگزینی سنگ‌آهن استرالیا برای رفع نیاز فولادسازان خود و تامین نیاز پروژه‌های زیرساختی و رونق بازار مسکن خود با مشکل روبه‌رو می‌شد.

بررسی صمت از چالش‌های واقعی شدن نرخ سوخت معادن

معادن کوچک، شکننده هستند

گیتا جاودانی
editor@smtnews.ir

در هفته‌ای که گذشت، معاون امور معادن و صنایع معدنی وزارت صمت به خبرگزاری صدا و سیما گفت: ارزش محصولات و تولیدات برخی معادن ما خیلی پایین‌تر از ارزش واقعی سوختی است که برای استخراج این محصولات مصرف می‌شود. رضا محتشمی‌پور گزاره فوق را بااشاره به این نکته تکمیل کرد که ما نمی‌توانیم در حالی که به بخش‌های مختلف صنعت سوخت، یارانه تعلق می‌گیرد، بخواهیم بخش معدن را از این یارانه جدا کنیم و سوخت ارزان به آن ندهیم. اما آیا این اظهارات، مقدمه‌ای برای آزادسازی نرخ سوخت معادن است؟ پاسخ محتشمی‌پور به این پرسش چنین است که اگر در سطح کلان کشور تصمیماتی در حوزه نرخ سوخت اتخاذ شود، ما نیز در بخش معدن باتوجه به آن، فعالیت‌های معدنی را تغییر می‌دهیم، اما در حال حاضر نمی‌توان برای این بخش شرایطی مجزا از نظر هزینه‌های سوخت قائل شویم. البته پرداخت یارانه به سوخت، تداوم تولیدات زیانده و ناتوان‌تر شدن بخش معدن در ایفای نقش خود در تولید ناخالص ملی، ضرر هنگفتی است که از جیب ملت می‌رود و همه می‌دانیم که جایی سرانجام، باید این نقیصه جبران شود. پیش از این هم، کارشناسان معدن به این چرخه معیوب معترض بودند. کامران وکیل از جمله کارشناسانی است که به‌شدت با پرداخت یارانه به سوخت مخالف است. وی پیش از این به صمت گفته بود: چرا دولت باید بنزین و گازوئیل مجانی به مردم بدهد؟ ما میلیارد میلیارد پول را نابود کرده‌ایم تا از تولید حمایت کنیم؛ این چه حمایتی است که نتیجه‌اش به اینجا رسیده است؟ اما راهکار آزادسازی نرخ سوخت در حال حاضر چندان عملی به‌نظر نمی‌رسد، زیرا بخش معدن سال‌ها است که با چالش بزرگ کهنگی و فرسودگی ماشین‌آلات دست و پنجه نرم می‌کند و به‌گواه کارشناسان، این دستگاه‌های فرسوده کمابیش ۲ برابر ماشین‌آلات معمولی سوخت مصرف می‌کنند، به این ترتیب، می‌توان با حسابی سرانگشتی مشاهده کرد که میلیاردها دلار از سرمایه‌های کشور به‌دلیل فرسودگی این ناوگان به‌هدر می‌رود و هنوز چشم‌اندازی برای رفع مشکل ماشین‌آلات وجود ندارد. در گزارش امروز صمت، ماجرای سوخت و هزینه معدنکاری را از منظر محمد مسن‌آبادی و کاظم بروسمند، ۲تن از فعالان بخش معدنی بررسی کردیم.



عکس: صمت

تعداد بسیار زیادی معادن کوچک و متوسط‌مقیاس در مناطق مختلف و دورافتاده فعال هستند که محور توسعه اقتصادی، ایجاد اشتغال و توسعه زیرساخت در این مناطق به‌شمار می‌روند

استخراج ماده معدنی یا صادرات سوخت



محمد مسن‌آبادی، کارشناس و فعال معدن:

معاون معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت به نکته دقیقی اشاره کرده‌اند. سوبسید تعلق‌گرفته به انرژی در کشور از یک‌سو و اختصاص دادن ارز نیمایی که در سال‌های قبل صرف واردات ماشین‌آلات و تجهیزات فرآوری و موجب شده است فعالیت معدنکاری در بیشتر معادن حاشیه سود قابل‌توجهی پیدا کند.

البته روشن است که برای دولت، صادرات انرژی مصرفی برای استحصال مواد معدنی سود بیشتری از درآمد حاصل از مواد معدنی ایجاد خواهد کرد. شاهد این موضوع، وضعیت معادن فلزی کشورمان و مقایسه عیار حد در آنها، نسبت به عیار حد جهانی است.

این مقایسه روشن می‌کند که آنچه به‌عنوان ماده معدنی در کشورمان استخراج و استحصال می‌شود، در بیشتر کشورها باطله عیار پایین به‌شمار می‌رود.

▣ واقعی‌شدن نرخ سوخت

همه می‌دانیم که تغییر نرخ سوخت و واقعی شدن آن، صدماتی جدی به بدنه معدنی کشور وارد خواهد کرد و بدیهی است که این تغییر، موجب تعطیلی تعداد قابل‌توجهی از معادن، به‌ویژه معادن کوچک‌مقیاس و از بین رفتن مشاغل وابسته به آنها خواهد شد.

اما این اتفاقی است که دیر یا زود رخ خواهد داد و نمی‌توان جلوی آن را گرفت. نمونه این ماجرا، سال گذشته درباره افزایش نرخ اجناس داخلی رخ داد. دولت سال‌های سال با روش‌های گوناگون قیمت‌ها را ثابت نگه داشت، اما ناگهان پرداخت سوبسید به کالاها را متوقف و به این ترتیب همه قیمت‌ها جهشی افزایشی پیدا کرد.

همین شرایط در انتظار بخش معدن و دیگر بخش‌های اقتصادی هم هست، اما نباید از این نکته غافل شد که تغییرات ناگهانی صدمات بیشتری به تولیدکننده و معدنکار وارد خواهد کرد.

اگر این تغییرات به‌کندی و مرور زمان اتفاق بیفتد، پذیرش آن راحت‌تر و معدنکاران مجال بیشتری برای هماهنگ شدن با آن خواهند داشت.

▣ مزایا و معایب

از مزایای واقعی شدن نرخ سوخت در بخش معدن می‌توان به چند نمونه زیر اشاره کرد: جلوگیری از قاچاق سوخت، جلوگیری از هدررفت انرژی و کنترل و هدفمند شدن مصرف.

اما از معایب واقعی شدن نرخ سوخت هم نباید غافل شد، زیرا بیش از همه، گریبان قشر ضعیف و کارگری در مناطق دورافتاده را خواهد گرفت.

این آسیب بسیار جدی است، زیرا کارگران معدن محل کسب درآمد و فرصت اشتغال دیگری ندارند و به این ترتیب تامین معیشت آنها به‌خطر می‌افتد.

در صورتی که فرصتی برای تدبیر در اختیار معدنکاران قرار داده نشود، شوک ناشی از افزایش نرخ تمام‌شده استخراج و استحصال، تعطیلی معادن را به‌دنبال می‌آورد و به‌تبع آن، موجی از تعدیل نیرو و بیکاری کارگران و شاغلان ایجاد خواهد شد.

علاوه بر این، در سال‌های گذشته کارخانه‌های فراوان متعددی بدون هیچ‌گونه طرح عملیاتی تاسیس شده و امروز نگرانی‌هایی جدی از بابت تامین مواد اولیه آنها وجود دارد. افزایش نرخ سوخت، مشکلات این صنایع را برای تامین ماده اولیه دوچندان خواهد کرد و انتظار می‌رود بسیاری از آنها را با خطر تعطیلی روبه‌رو کند.

▣ ماشین‌آلات فرسوده و واقعی شدن نرخ سوخت

عمر متوسط ماشین‌آلات معدنی در ایران بیش از ۱۷ سال است و متاسفانه کمبود اپراتور و سرویس کار حرفه‌ای و نبود قطعات یدکی استاندارد سبب شده که مصرف سوخت در آنها بیش از استاندارد جهانی باشد و افزایش نرخ سوخت سبب افزایش ناگهانی نرخ پیمانکاری خواهد شد، اما موضوع مهم‌تر از واقعی شدن نرخ سوخت، کنترل مصرف و راهکار تحقق آن، واردات ماشین‌آلات جدید و کم‌مصرف است.

همچنین توجه به آموزش اپراتور و تعمیرکارهای ماشین‌آلات سنگین هم اهمیت فراوانی دارد، زیرا به‌طورمستقیم در کاهش مصرف سوخت موثر خواهد بود.

▣ تولیدات یارانه‌ای

اگر دولت یارانه سوخت و انرژی را بردارد و صادر کند، درآمد بیشتری به‌دست خواهد آورد، اما نکته مهم این است که آیا برای ایجاد اشتغال و عمران و آبادی در مناطق کمتربرخوردار، طرح و برنامه‌ای وجود دارد تا در صورت تعطیلی معادن، کارگران آن جذب مشاغل دیگر شوند؟ متاسفانه پاسخ این سوال منفی است، در نتیجه باید این نکته را مدنظر قرار داد که باتوجه به پراکندگی معادن، چاره‌ای جز در نظر گرفتن اقدامات حمایتی نیست، تا حداقل در کوتاه‌مدت بتوان اشتغال فعالان این حوزه را تضمین کرد و مانع از کوچ اجباری معدنکاران مناطق دورافتاده شد.

> شوک ناشی از افزایش نرخ تمام‌شده استخراج و استحصال، تعطیلی معادن را به‌دنبال می‌آورد و به‌تبع آن، موجی از تعدیل نیرو و بیکاری کارگران و شاغلان ایجاد خواهد شد

بر سر دو راهی بد و بدتر



کاظم بروسمند ـ کارشناس و فعال معدن:

در حال حاضر بیشتر فعالیت‌های معدنی و طرح‌های توسعه‌ای بخش معدن و چشم‌اندازهای بلندمدت آنها براساس برخی شاخص‌های هزینه‌ای بنا شده که مهم‌ترین آنها نرخ حامل‌های انرژی و میزان ثابت حقوق دولتی است.

بر این اساس،تغییر ناگهانی در هر یک از شاخص‌ها می‌تواند ادامه پروژه‌های معدنی را به چالش بکشاند و با بحران روبه‌رو کند.

به‌عنوان مثال، تغییر ناگهانی حقوق دولتی طی چند سال اخیر سبب شد بسیاری از معادن دچار مشکل شوند و برآورد آنها برای محاسبه سود و زیان عملیات استخراجی نادرست درآید.

نتیجه این موضوع، افزایش نرخ محصولات برخی معادن ازجمله سنگ‌های ساختمانی شد که به‌نوبه خود به بی‌ثباتی نرخ در بازار و رشد تورم در صنعت ساختمان دامن زد.

علاوه بر این، برخی معادن برنامه کاهش تولید، تعدیل نیرو و حتی تعطیلی را نیز در برنامه خود قرار دادند و آمار موجود شاهدی بر این مدعا است.

بنابراین پیشنهاد می‌شود که برای عبور از این بحران و واقعی شدن نرخ تمام‌شده، استخراج و تولید مواد معدنی، ابتدا باید برنامه‌ای جامع و هدفمند تدوین کرد و با در نظر گرفتن تمامی فاکتورهای مهم و تاثیرگذار، وارد گود شد.

برای مثال، یکی از راهکارها این است که افزایش هزینه‌های معدنکاری، برخی مواد معدنی را با کاهش حقوق دولتی، مستهلک کرد، همچنین شاخص‌های مصرف انرژی باید به‌نحوی تعریف شود که سیاست‌های تشویقی برای مصرف بهینه سوخت نسبت به تولید معادن را در نظر گرفت. برای رسیدن به این هدف، معادنی را که سوخت مصرفی آنها نسبت به تولید کمتر است، باید مورد تشویق‌های حمایتی قرار داد که تخفیف حقوق دولتی از جمله این مشوق‌ها است.

به این منظور باید شاخص‌های موثر و کلیدی در تخصیص سهمیه سوخت معادن با همکاری نظام مهندس معدن، سازمان‌ها و ادارات صمت، شرکت پخش فرآورده‌های نفتی و... به‌گونه‌ای تعریف شود که هیچ خلل و توقفی در فعالیت‌های معدنی ایجاد نکند.

▣ حمایت از معادن کوچک‌مقیاس

اگرچه معادن بزرگ‌مقیاس نقش تعیین‌کننده‌ای در اقتصاد کشور و ایجاد اشتغال پایدار و رونق مناطق معدنی برعهده دارند، اما فراموش نکنیم که تعداد بسیار زیادی معادن کوچک و متوسط‌مقیاس در مناطق مختلف و دورافتاده مشغول به کار هستند که محور توسعه اقتصادی، ایجاد اشتغال و توسعه زیرساخت در این مناطق به‌شمار می‌روند.

با کنار هم گذاشتن تاثیرات این معادن کوچک، می‌توان نقش و اهمیت آنها را به اندازه چندین معدن بزرگ دانست. فعالیت این قبیل معادن به‌شدت به فاکتورهای هزینه‌ای وابستگی دارد و اقتصاد آنها بسیار آسیب‌پذیر و شکننده است. هزینه‌ها ممکن است کامل به تعطیلی کشانده شوند، بنابراین ضروری است که دولت و معاونت معدنی وزارتخانه با نگاه ویژه‌ای، فعالیت‌های آنها را رصد کنند و تا جای ممکن مشکلات را از سر راه‌شان بردارند.

در این مسیر، سازمان‌ها، ارگان‌ها و ادارات هم باید با سرعت بخشیدن به صدور مجوزهای معدنی، کمک در ایجاد زیرساخت‌ها، تخصیص سهمیه سوخت، تخفیف و بخشودگی حقوق دولتی، ایجاد بازار برای محصولات آنها و اقداماتی از این دست، زمینه را برای رونق و توسعه معادن کوچک‌مقیاس فراهم کنند.

سخن پایانی

معدن یکی از بزرگ‌ترین مصرف‌کنندگان انرژی در جهان است، بنابراین مدیریت مصرف انرژی در این بخش اهمیتی انکارناپذیر دارد و به‌گفته کارشناسان، یارانه‌های دولتی یکی از مهم‌ترین دلایل توسعه‌نایافتگی کشور در بخش مدیریت انرژی است.

هرچند به‌گفته معاون وزیر، به‌نظر می‌رسد هنوز تصمیم‌های جدی برای واقعی شدن نرخ سوخت این بخش اتخاذ نشده، اما دولت برای پایین نگه داشتن نرخ انرژی، هزینه‌های سرسام‌آوری متحمل می‌شود و به‌ناچار برای دریافت بخشی از آن به مالیات و عوارض و تعرفه‌های واردات و کنترل نرخ و تورم متوسل می‌شود؛ پس در واقع قدمی به جلو برداشته نمی‌شود و همه درجا می‌زنند، اما در این میان آنچه از بین می‌رود و جایگزینی برای آن نیست، منابع طبیعی و خدادادی این کشور است، پس چاره‌ای نیست جز اینکه موتور حرکت را تنظیم کنیم و دل به دریا بزنیم.

گسترش
تجارت
روزنامه صبح ایران و جهان
دوشنبه
۲۸ شهریور ۱۴۰۱
۲۲ صفر ۱۴۴۴
۱۹ سپتامبر ۲۰۲۲
شماره ۲۱۵۴
پیاپی ۳۴۷۲



فرصت‌سازی اتحادیه‌های جهانی برای تجارت



حاشیه‌های خریدوفروش طلایی



آغاز فصل زرد مستاجران



عضویت رسمی ایران در شانگهای

توسعه تعاملات منطقه‌ای در راه است

سازمان همکاری شانگهای ۱۵ ژوئن ۲۰۰۱ توسط قزاقستان، چین، قرقیزستان، روسیه، تاجیکستان و ازبکستان تاسیس شد. اجلاس سران کشورهای عضو سازمان همکاری شانگهای هر سال با محوریت موضوع استراتژی همکاری‌های چندجانبه و حوزه‌های اولویت‌دار توسعه، رسیدگی به موضوعات مهم و تقویت همکاری‌های اقتصادی و سیاسی اعضا برگزار می‌شود. عضویت رسمی جمهوری اسلامی ایران در سازمان همکاری شانگهای ۲۵ شهریور در بیست‌ودومین نشست سران این سازمان در سمرقند اعلام شد. اسناد عضویت ایران در این سازمان چهارشنبه هفته گذشته به امضای حسین امیرعبداللهیان، وزیر امور خارجه و دبیر کل سازمان همکاری شانگهای رسید و لایحه عضویت در این نهاد اقتصادی منطقه‌ای برای طی مراحل قانونی تقدیم مجلس شورای اسلامی شد. صمت در این گزارش با اشاره به پیشنهادات مطرح ازسوی رئیس‌جمهوری به مزایای عضویت در این سازمان برای کشور پرداخته است.

بیست‌ودومین اجلاس سران سازمان همکاری شانگهای روز جمعه به کار خود پایان داد. ۹ کشور جمهوری اسلامی ایران، هند، جمهوری قزاقستان، جمهوری خلق چین، قرقیزستان، پاکستان، فدراسیون روسیه، تاجیکستان و ازبکستان عضو رسمی سازمان همکاری شانگهای هستند. ۳ کشور افغانستان، بلاروس و مغولستان دارای وضعیت ناظر هستند و ۶ کشور جمهوری آذربایجان، جمهوری ارمنستان، پادشاهی کامبوج، جمهوری دموکراتیک فدرال نپال، جمهوری ترکیه و جمهوری دموکراتیک سوسیالیستی سریلانکا شرکای گفت‌وگوی سازمان همکاری شانگهای را تشکیل می‌دهند.

پیشنهاداتی برای توسعه تجارت با شانگهای



رئیس سازمان توسعه تجارت می‌گوید رئیس‌جمهوری بعد از دیدار با اعضای پیمان شانگهای، دستورات جدیدی را در نحوه تعامل با این کشورها ارائه کرده است.

به گزارش ایسنا، علیرضا پیمان‌پاک ضمن بیان این مطلب افزود: یکی از موارد مطرح در دیدار رئیسی با سران کشورهای عضو پیمان شانگهای، تسهیل در تجارت کالا بود؛ به‌طوری که از فرصت اجلاس استفاده و برای توسعه تجارت بین کشورهای عضو شانگهای اقدامات لازم انجام شود. همچنین بر توسعه تجارت و رفع موانع و چالش‌ها تاکید شد. وی با اشاره به رفع مشکلات مراودات مالی و بانکی گفت: براساس مذاکرات صورت گرفته با کشورهایی مثل روسیه، بلاروس و قزاقستان، مقرر شد از مسیرهای جایگزین استفاده کنیم. علاوه بر این حذف دلار و یورو در دستور کار قرار داده خواهد شد و به طرف‌های مقابل پیشنهاد استفاده از بیمه‌ها و کانال‌های مالی جدید که بانک مرکزی ما در نظر گرفته، ارائه شد. رئیس سازمان توسعه تجارت تصریح کرد: رئیس‌جمهوری بر توسعه تجارت آزاد که در حوزه اوراسیا تجربه شده، تاکید داشتند. از آنجا که کشورهای اوراسیا اکثرا عضو سازمان شانگهای هستند، پیشنهاد شد بحث تجارت آزاد در حوزه شانگهای نیز دنبال شود.

وی گفت: موضوع دیگر استفاده از ظرفیت‌های ترانزیتی بین اعضای سازمان شانگهای است. تمرکز بر کریدور شمال-جنوب در چند ماه اخیر منجر به توسعه ظرفیت‌های ترانزیتی شده، اما باتوجه به وسعت کار نیازمند مشارکت اعضای شانگهای هستیم. پیمان‌پاک با بیان اینکه اعضای سازمان همکاری شانگهای آمادگی خود را برای مشارکت در توسعه زیرساخت‌ها اعلام کردند، درباره جذب سرمایه‌گذاری، بیان کرد: در جلسه رئیس‌جمهوری کشورمان با رئیس‌جمهوری روسیه، درباره کریدور شمال-جنوب بحث و بر دو موضوع تاکید شد؛ موضوع اول تکمیل خطوط راه‌آهن رشت-آستارا و موضوع دوم افزایش ناوگان دریایی در خزر و توسعه بنادر شمالی خزر بود. در حوزه شرق-غرب نیز مذاکرات جدی با کشور چین انجام شد تا این ظرفیت‌ها نیز توسعه یابند. همچنین مذاکراتی در راستای توسعه همکاری‌های گمرکی انجام شده که تمام این اقدامات منجر به توسعه تجارت و ایجاد درآمد پایدار برای جمهوری اسلامی خواهد شد.

پیمان‌پاک درباره تشکیل بازار برق منطقه شانگهای نیز گفت: بزرگ‌ترین تولیدکنندگان انرژی جهان، از جمله ایران و روسیه عضو اتحادیه شانگهای هستند و بزرگ‌ترین مصرف‌کنندگان انرژی جهان مانند چین و هند نیز در این اتحادیه حضور دارند؛ بنابراین باید سازکاری برای همکاری‌های پایدار در حوزه امنیت انرژی تعریف شود.

رئیس سازمان توسعه تجارت با اشاره به اینکه موضوع امنیت غذایی نیز در این دیدارها موردتاکید قرار گرفت، خاطرنشان کرد: رئیس‌جمهوری بر موضوعاتی مانند سلامت و امکان استفاده از ظرفیت‌های ایران در حوزه سلامت تاکید کردند تا صادرات تجهیزات پزشکی، داروهای بیوتکنولوژی و خدمات گردشگری سلامت به کشورهای عضو شانگهای صورت گیرد.

پول واحد شانگهای اثرگذاری تحریم را کم می کند



سفیر پیشین ایران در پکن نیز با اشاره به مزایای توسعه ارتباط با اعضای شانگهای گفت: در صورت پذیرش پیشنهاد ایران مبنی بر ایجاد پول واحد میان اعضای سازمان همکاری شانگهای، اثرگذاری تحریم‌های بانکی و سوئیفت کمتر خواهد شد.

جواد منصوری در گفت‌وگو با ایرنا درباره عضویت رسمی جمهوری اسلامی ایران در سازمان همکاری شانگهای اظهار کرد: پیمان شانگهای به‌دلیل شرایط ژئوپلتیکی، جمعیتی و اقتصادی اعضای تشکیل‌دهنده آن، از سازمان‌های بسیار تاثیرگذار منطقه‌ای و بین‌المللی است و حضور چین و روسیه به‌عنوان اعضای دائمی شورای امنیت سازمان ملل متحد بر اهمیت این پیمان می‌افزاید. سفیر پیشین ایران در چین افزود: از آنجایی که اعضای شانگهای اغلب کشورهای در حال رشد سریع هستند، تاثیرگذاری آنها در کشورهای افریقایی و امریکای جنوبی و حتی در بخش‌هایی از اروپا چشمگیر خواهد بود.

وی ادامه داد: عضویت رسمی ایران در این اتحادیه به‌دلیل نفوذ، قدرت اقتصادی و بازارهای کشورهای عضو سازمان همکاری شانگهای فرصت بسیار مهم و حائزاهمیتی در اختیار کشورمان قرار می‌دهد. این کارشناس مسائل چین خاطرنشان کرد: روابط خوبی با اعضای سازمان همکاری شانگهای وجود دارد؛ به‌طوری که در یک تا ۲ سال گذشته این کشورها در خنثی‌سازی تحریم‌ها با ایران همکاری می‌کردند و غربی‌ها نیز بارها اعتراض خود را نسبت به این موضوع عنوان کرده‌اند.

منصوری رسمی شدن عضویت کشور ما در این اتحادیه در نشست اخیر اعضای شانگهای در سمرقند را بیانگر موفقیت سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران ارزیابی کرد و گفت: باتوجه به اینکه چند کشور عضو این اتحادیه همسایگان ایران هستند، این موضوع می‌تواند در توسعه روابط و تعاملات منطقه‌ای گشایش‌های قابل‌ملاحظه‌ای ایجاد کند.

این دیپلمات پیشین، درباره فرصت‌های اقتصادی عضویت ایران در پیمان شانگهای یادآور شد: حجم تجارت ایران و کشورهای عضو شانگهای در یک سال گذشته بیش از ۳۰ درصد افزایش پیدا کرده و پیشنهاد ایجاد واحد پولی مشترک میان اعضا در حال بررسی است که با نهایی شدن آن، اثرگذاری سوئیفت و تحریم‌های بانکی کمتر خواهد شد.

منصوری خاطرنشان کرد: نخستین سال همکاری ایران با اعضای شانگهای در زمینه گسترش مبادلات گذشت؛ ضمن اینکه به‌تازگی اقدامات دیگری آغاز شده و به‌نظر می‌رسد در سال دوم، حجم مبادلات ۴۰ تا ۴۵ درصد افزایش یابد. کارشناس مسائل چین ادامه داد: در یک سال گذشته شاهد افزایش رفت‌وآمدهای سیاسی و منطقه‌ای هم بوده‌ایم و در مجموع عضویت رسمی ایران در پیمان شانگهای به لحاظ منطقه‌ای و بین‌المللی به سود کشور خواهد بود. منصوری با اشاره به رویکرد یکجانبه‌گرایانه امریکا در مقابل بیشتر اعضای پیمان شانگهای، گفت: تعاملات سیاسی و اقتصادی بر مسئله امنیت تاثیر مستقیم دارد و منافع مشترک اعضا در تداوم همکاری‌ها موثر خواهد بود. از آنجایی که بیشتر اعضای شانگهای دشمن مشترک دارند همکاری در موضوعات امنیتی و دفاعی دور از دسترس نیست.

سخن پایانی

کشورهای عضو سازمان همکاری شانگهای در بیانیه نهایی بیست‌ودومین اجلاس سران سازمان همکاری شانگهای در ازبکستان، خواستار اجرای کامل و موثر برجام شدند. به گزارش مهر به نقل از خبرگزاری اسپوتنیک، در بخشی از این بیانیه آمده است: اعضا از طرف‌ها می‌خواهند به تعهدات‌شان در راستای اجرای کامل و موثر برجام پایبند باشند.

تعهد فولاد خراسان به استانداردهای ایمنی

حفظ سلامت و ارتقای ایمنی در معادن و صنایع معدنی از دغدغه‌های اصلی مدیران این صنایع به شمار می‌رود. برخی از شرکت‌ها به دلیل تعداد بالای پرسنل، همه روزه به بررسی وضعیت ایمنی و سلامت کارکنان می‌پردازند تا تعداد حوادث کاهش یافته و حوادث رخ داده، تکرار نشود. فولاد خراسان از برترین شرکت‌ها در حوزه مدیریت HSE به شمار می‌رود که طی سال‌های اخیر آمار حوادثشان در حال کاهش است.

ناصر فتحعلیان مدیر «بهداشت، ایمنی و محیط‌زیست موسوم به HSE» مجتمع فولاد خراسان از رعایت استانداردهای ایمنی در این مجتمع خبر داد و گفت: هر سازمانی برنامه و استراتژی‌های خاصی برای افزایش ضریب ایمنی دارد. به واسطه اینکه صنایع معدنی و فولادی به صورت مستقیم یا غیرمستقیم زیر نظر ایمیدرو فعالیت می‌کنند و ایمیدرو نیز روی مسائل ایمنی کار حساس است، تا جایی که مطلع هستم و ارتباطی که با سایر شرکت‌های معدنی و صنعتی دارم، در همه این صنایع واحد HSE مستقر شده است.

در خود ایمیدرو نیز یک واحد به نام مدیریت «HSE» وجود دارد که به مسائل مربوط به بهداشت، ایمنی و محیط‌زیست نظارت می‌کند. شاخص‌های حوادث فردی مانند ضرایب شدت و تکرار حوادث تقریبا وضعیت ایمنی را در محیط کار مشخص می‌کنند. فتحعلیان افزود: یکی از مهم‌ترین روش‌های کنترل خطرات ایمنی، بهداشتی و زیست محیطی در محیط کار استقرار نظام‌های مدیریتی است، که در این زمینه می‌توان به ایزو ۲۰۱۸-۴۵۰۰۱ (سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت شغلی) و ایزو ۲۰۱۵ - ۱۴۰۰۱ (سیستم مدیریت زیست‌محیطی) اشاره کرد. نظر شخصی و کارشناسی من این است که در صنایع و معادنی که تحت نظر ایمیدرو فعالیت می‌کنند، استانداردهای ایمنی و بهداشتی رعایت می‌شود.

وی ادامه داد: فولاد خراسان از سال ۱۳۸۳ مراحل استقرار نظام‌های مدیریتی فوق را آغاز کرده و تاکنون موفق به تمدید و حفظ این نظام‌ها شده است. خوشبختانه میزان حوادث در محدوده قابل قبول است. هیچ صنعتی بدون حادثه نیست، حتی یک کارخانه کوچک نیز همواره تعدادی حادثه ثبت شده دارد. آمار فولاد خراسان در چند سال اخیر بسیار رضایت‌بخش بوده و خوشبختانه حوادث شدید از قبیل نقص یا قطع عضو نداشتیم. اما به عنوان یک کارشناس ایمنی هیچ‌گاه ادعای این موضوع را نداریم که همه چیز کامل است چون ممکن است با نقص یک دستگاه یا اشتباه فردی، تمام معادلات به هم بریزد و حادثه رخ دهد.

فتحعلیان با اشاره به این موضوع که آموزش مهم‌ترین ابزار فرهنگ‌سازی در مسیر افزایش ضریب ایمنی است، افزود: در هر جایی اصل و پایه ایمنی، «تعهد مدیریت» است. وقتی تعهد مدیریت وجود داشته باشد، می‌توان با اجرای برنامه‌های آموزشی، تشویق و ترغیب پرسنل به رعایت نکات ایمنی و... در خصوص «HSE» فرهنگ‌سازی کرد. این‌ها علوم و اصول حفظ ایمنی در دنیاست. یکی از مهم‌ترین ارکان فرهنگ‌سازی آموزش است و آموزش اثرگذارترین روش برای فرهنگ‌سازی است.

دوره‌های آموزشی بدو استخدام و بازآموزی‌ها روی کاهش حوادث تاثیرگذار هستند. مدیر «HSE» مجتمع فولاد خراسان عنوان کرد: طی سال‌های اخیر برخی از پرسنل فولاد خراسان بازنشسته شده و افراد جدید استخدام شده‌اند. در این مواقع اهمیت آموزش چند برابر می‌شود. به همین منظور برنامه‌ریزی کاملی برای آموزش صورت گرفته است. علاوه بر آموزش‌های اولیه و بازآموزی‌ها، آموزش‌های (OJT) داریم که رو در رو انجام می‌پذیرد.

در بازرسی‌های روزانه چنانچه بازرسان ایمنی به شرایط یا اعمال ناایمن برخورد کنند، بلافاصله در محل به صورت چهره به چهره خطرات مربوطه و راه‌های پیشگیری از آن را به پرسنل آموزش می‌دهند. وی در پاسخ به این سوال که آمار حوادث فولاد خراسان در سال‌های اخیر به چه صورت بوده است؟ گفت: در مبحث ایمنی حوادث به چهار دسته تقسیم می‌شود.

دسته اول حوادث خیلی شدید که شامل فوتی، نقص عضو و قطع عضو هستند. حوادث شدید که باعث دوری شخص از کار به مدت ۳ روز یا بیشتر خواهد شد. به عنوان مثال شخص آسیب دیده بعد از یک شکستگی نیاز به یک ماه استراحت دارد و با تکمیل دوره درمان به خوبی و در صحت و سلامت به کارخانه بازمی‌گردد.

فتحعلیان ادامه داد: حوادث جزئی دسته سوم از حوادث هستند که اصطلاحا روز از دست رفته ندارند. مثلا یک بریدگی یا جراحت یا سوختگی جزئی که سرپایی مداوا می‌شوند و همان روز به محل کار برمی‌گردند. دسته چهارم شبه‌حوادث هستند که در اصطلاح عامیانه به «حوادث به خیرگذشته » نیز معروف هستند. بنا بر قانون هانریش، ۳۰۰ شبه حادثه، ۳۰حادثه جزئی، ۱۰حادثه شدید و یک حادثه خیلی شدید خواهیم داشت. ما در فولاد خراسان طی سال‌های گذشته حادثه خیلی شدید نداشته‌ایم. در سال گذشته چند حادثه داشته‌ایم که شدیدترین آنها ضرب دیدگی یا کوفتگی در ناحیه پا بوده است. ضمنا پس از بروز هر حادثه کمیته‌ای متشکل از متخصصان امر تشکیل و در خصوص راه‌های پیشگیری از وقوع مجدد آن بحث و بررسی می‌کنند.

مدیر «HSE» مجتمع فولاد خراسان در پایان به برنامه‌ریزی سالانه این مجتمع برای حفظ استانداردهای ایمنی اشاره و ابراز داشت: در ابتدای هر سال در کمیته عالی شرکت فولاد خراسان که با حضور مدیرعامل، قائم‌مقام، معاونان و مدیران شرکت برگزار می‌شود، هدف‌گذاری صورت می‌گیرد، برنامه مشخص تدوین و استراتژی‌های موردنیاز مشخص می‌شوند. مورد دیگر گشت‌های VIP است که نواحی مختلف شرکت از بعد بهداشتی، ایمنی و زیست محیطی مورد ممیزی قرار می‌گیرند. کلیه این برنامه‌ها ابتدای هر سال در کتابچه‌ای با عنوان «اهداف و سیاست‌های پیشگیری از حوادث فردی در مجتمع فولاد خراسان» تدوین می‌شود و بر اساس این کتاب اقدام به اجرای برنامه‌ها می‌کنیم.



بازدید قائم‌مقام مدیرعامل فولاد خوزستان از شرکت یاوران فولاد جنوب

علیرضا مخبر دزفولی قائم‌مقام مدیرعامل در امور ستادی و مسئولیت‌های اجتماعی با همراهی عباسعلی تقوی معاون منابع انسانی و امور اجتماعی و احسان یعقوبی زاده مدیر بازرسی و نظارت با استقبال کلانتر مدیرعامل شرکت یاوران جنوب از این شرکت بازدید کردند. به گزارش خبرنگار روابط عمومی، در این دیدار ابتدا کلانتر مدیرعامل شرکت یاوران فولاد جنوب، وطن‌پرست مدیر منابع انسانی و آفرهادی مدیر مالی گزارشی از وضعیت نیروی انسانی، مالی و پروژه‌ها و چالش‌های این شرکت مهم هلدینگ فولاد خوزستان ارائه کردند.

در ادامه عباسعلی تقوی معاون منابع و امور اجتماعی و احسان یعقوبی زاده مدیر بازرسی و نظارت نیز توضیحاتی در این خصوص ارائه کردند.

در پایان این دیدار صمیمانه مخبر دزفولی در سخنان کوتاهی گفت: اصل تشکیل شرکت‌های تخصصی به عنوان هلدینگ در پیرامون شرکت مادر، ایده پیشرو و ارزشمندی است به شرطی که جذب منابع انسانی در این شرکت‌ها براساس شایستگی و دانش و مهارت باشد.

قائم مقام مدیرعامل در امور ستادی و مسئولیت‌های اجتماعی در ادامه افزود: بدلیل تخصصی بودن ماهیت فعالیت‌های شرکت یاوران فولاد جنوب، خوشبختانه جذب منابع انسانی وضعیت مناسبی دارد و عملکرد این شرکت، عملکرد قابل قبولی است.



مخبر دزفولی با تاکید بر لزوم تعامل مداوم و چهره به چهره مدیران عالی هلدینگ با کارکنان گفت: هر جا مدیری روابط مستمر و شفاف سازی با کارکنان داشته، خشنودی در آن مجموعه گسترش مبارکی یافته است.

وی افزود: اقناع‌سازی و عدالت تعاملی و اطلاعاتی جزو مهم‌ترین عناصر رضایت شغلی هستند.

گزارش خبرنگار ما حاکی است، در پایان مقرر شد موارد مطرح شده در این جلسه تا حصول نتیجه مورد پیگیری قرار گیرد.

نوبت اول

آگهی مزایده

نام سازمان مزایده‌گذار: شرکت راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران (اداره کل راه‌آهن شمالشرق ۲)

شماره مزایده: ۱۳۸/۰۱/۸

شرح مختصر موضوع مزایده: اجاره زمین کشاورزی در ایستگاه گرگان

۱- مهلت خرید اسناد: حداکثر تا ساعت ۱۲:۰۰ روز پنجشنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۶/۳۱ با مراجعه به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به نشانی www.setadiran.ir از طریق لینک مربوط در سامانه فوق، اسناد مزایده را دریافت نمایند.

۲- مهلت تحویل پیشنهاد: حداکثر تا ساعت ۱۰:۰۰ روز شنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۷/۱۶ از طریق سامانه فوق

۳- میزان سپرده شرکت در فرآیند ارجاع کار: ۱۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال

٤- زمان‌تشکیل جلسه مزایده و قرائت پیشنهادها: ساعت ۱۱:۳۰ روز شنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۷/۱۶ در دفتر مدیریت اداره کل راه‌آهن شمالشرق ۲

کلیه فرآیند برگزاری مزایده بجز تحویل سپرده شرکت در فرآیند ارجاع کار مربوط به تضامین شرکت در فرآیند ارجاع کار در سامانه مذکور انجام می‌پذیرد لذا لازم است مناقصه گران در صورت عدم عضویت قبلی در سامانه فوق و دریافت گواهی امضای الکترونیکی، نسبت به اخذ آنها اقدام نمایند.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۰۶/۲۸ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۰۶/۲۹

اداره کل راه‌آهن شمالشرق ۲

یادداشت

رشد تولید ناخالص با بهبود تجارت جهانی



حمیدرضا جیحانی
کارشناس اقتصاد بین‌الملل

اتحادیه‌هـای مختلف اقتصادی و پیمان‌های تجاری، امری طبیعی اسـت که بیشـتر بنا بر چارچوب‌هـای مختلفی، بین کشـورها منعقد می‌شـود. این نوع پیمان‌ها، مزایای اقتصادی و نتایج مثبت تجاری بی‌شماری برای کشورهای طرفیـن دارنـد و از این‌رو بیشـتر کشـورها در تـلاش هسـتند تـا عضـوی از پیمان‌های مهم تجـاری بین‌المللی باشـند. اتحادیه‌های اقتصادی اوراسـیا، اکو، پیمان‌های شـانگهای و بریکـس از جملـه محافل تجاری هسـتند که همـواره به‌عنـوان فرصتی مناسـب برای توسـعه تجارت ایران محسـوب می‌شوند، اما متاسفانه در چند سـال گذشته توجه چندانی به آنها نشده است. یکی از مزیت‌های اقتصادی مهـم بـرای طرفیـن حاضـر در پیمان‌هـا و اتحادیه‌های اقتصـادی بین‌المللی و منطقه‌ای، کاهش تعرفه‌های تجارت این کشـورها است، همچنیـن وجود اتحاد قوی میان کشـورهای عضو ایـن اتحادیه‌هـا، باعث توسـعه تجارت شـده و این بستر، آنها را به‌سمت بهبود روابط دوجانبه و چندجانبه سـوق می‌دهد، به‌عنوان مثـال، تا پیش از این، کشـورهای عضو پیمان بریکـس یعنی چیـن، هند، برزیل، روسـیه و افریقای‌جنوبی به‌سمت انجام معامله تجاری با ارزهـای ملی خـود رفته و در تـلاش بودند تا نقـش دلار را در معاملات خود کمرنگ کنند. این اقـدام را می‌توان تصمیمـی مهم توصیف کـرد، چرا کـه بخش زیـادی از حجم تجارت جهانـی، با دلار انجام شـده و کاهش سـلطه دلار در معامـلات، نیازمنـد برقراری ارتباطات قوی و گسـترده میان کشورها است. ایران نیز از آن‌جایی که طی سـال‌های اخیر با تشـدید تحریم‌هـا، با کاهش ذخایـر ارزی خود مواجه شـد، به فکر پیوستن به اعضای پیمان بریکس افتاد،زیرا در چند سـال گذشـته افراد حقیقی و حقوقـی ایرانی برای انجام تجـارت و انتقال ارز، درگیـر محدودیت بوده‌اند و ملحق شـدن بـه پیمان‌هایی مانند پیمـان بریکس می‌تواند بخشی از مشـکلات تجاری کشور را رفع کند. از سویی دیگر، نوسـانات نرخ ارز، افزایش نرخ خرید مواد اولیه و در نهایت رشد نرخ تمام‌شده تولید، مزیـت رقابتی برای صـادرات تولیدات ایرانـی از بین می‌رود، بنابراین انجام واردات با ارز ملی، می‌تواند مشـکل نرخ تمام‌شده تولید در کشـور و همچنین فعالیت‌های صادراتی را رفع کند، از این‌رو شـاهد هسـتیم ایران توجه زیادی بـه پیمان‌های تجـاری و اتحادیه‌های اقتصـادی جهانی داشـته و همـواره در تلاش بوده به اعضای این اتحادیه‌ها ملحق شـود. در رابطه با سـازمان همکاری شانگهای نیز، ایران از سـال‌های گذشـته در حال رایزنـی بوده و توانسته در سـال ۱۴۰۰ همراه با اما و اگر، به عضویت این سازمان درآید.

سـازمان همکاری شـانگهای، یک سازمان اوراسـیایی میان‌دولتـی اسـت کـه بـرای همکاری‌هـای چندجانبه امنیتـی، اقتصادی و سیاسی تشـکیل شده اسـت. این سازمان در سـال ۱۹۹۶ توسـط رهبران کشورهای چین، روسیه، قزاقستان، قرقیزستان و تاجیکستان با هدف برقـرار کردن موازنه در برابر نفوذ امریکا و ناتو در منطقه، پایه‌گذاری شـد. اندکی بعد، ازبکستان هم به این سـازمان پیوست. سپس کشـورهای مغولسـتان، ایران، پاکستان، هند، افغانسـتان و بـلاروس به‌عنوان عضـو ناظر به سـازمان ملحق شـدند. ایران در تلاش بود تا به‌عنوان عضو اصلی سازمان همکاری شانگهای شـناخته شـود که پایه اصلی آن در سال قبل گذاشته شد.

بهبـود روابط با کشـورهای عضو سـازمان همکاری شانگهای، سبب افزایش تجارت ایران با این کشـورها شد. براسـاس آمار ارائه‌شده از سوی سازمان گمرک، در ۵ ماه نخست امسال، تجـارت غیرنفتـی ایـران با ۱۱ کشـور عضو سـازمان همکاری شانگهای، رشد ۳۱ درصدی را تجربه کرد که می‌توان آن را اتفاق روشـنی ارزیابی کرد.

بهبود روابط تجاری ایران با کشورهای عضو اتحادیه‌های اقتصـادی و همچنین پیمان‌های بین‌المللـی، نه‌تنهـا باعـث رشـد تجـارت و صادرات کشور خواهد شد، بلکه فعالیت تجاری بازرگانان با سرعت و سهولت بیشتری همراه و در مقیاس کلی، منجر به رشـد تولید ناخالص داخلی می‌شـود. در این شرایط، جذابیت ایران برای سـرمایه‌گذاری بیشتر شـده و در نهایت اتفاقـات روشـن اقتصادی متعددی را شـاهد خواهیم بود.

چینی‌ها مشتری کدام کالای ایرانی هستند؟

اتـاق بازرگانی تهران در جدیدترین گزارش خود به بررسـی وضعیت تجارت مشترک میان ایران و چین پرداخته که نشان از ثبات نسبی در آمارهای صادراتی دارد. به‌گزارش ایسـنا، اقتصاد چین پس از امریکا، دومین اقتصاد بزرگ جهان به‌شمار می‌رود که میزان تولید ناخالص داخلی آن حدود ۱۸ تریلیون دلار است، بر این اساس، چین در سال ۲۰۲۱ میلادی، حدود ۳۳۶۲ میلیارد دلار صادرات و ۲۶۷۵ میلیـارد دلار واردات داشـته و بـه این ترتیب این کشـور بزرگ‌ترین صادرکننده و دومین واردکننده بزرگ در جهان به حساب می‌آید. در سال‌های گذشـته، چین اصلی‌ترین شـریک تجاری ایران بوده و باوجود رشـدی که آمار صـادرات و واردات بـه امارات متحده عربی ثبت کرده، همچنان در آمار مجموع، چین بزرگ‌ترین شـریک ایران است. بررسی آمارهای تجارت مشترک ۲ کشور در ۵ ماه ابتدایی امسـال نیز این موضوع را تایید می‌کند. براسـاس برآوردهای انجام‌گرفتـه، تا پایـان مرداد، ایران حدود ۱۲.۳ میلیون تـن کالا به ارزش ۶.۷ میلیارد دلار به چین صادر کرده که نسـبت به مدت مشـابه سـال قبل، از نظر مقـدار، افتـی نیم درصدی و از نظر ارزش رشـدی بیـش از ۲۲ درصدی را ثبت کرده است. در طول این مدت، متانول، پلی‌اتیلن، پروپان مایع، کاتد مس و ورق فولادی ضخیم اصلی‌ترین کالاهای ایرانی بوده که مورداسـتقبال چینی‌ها قرار گرفته‌اند، همچنین آمارها نشان می‌دهد که در ۵ ماه نخست امسال، ایران حدود ۱.۵ میلیون تن کالا به ارزش ۵.۵ میلیارد دلار از چین واردات داشته که از نظر مقدار ۲۴ و از نظر ارزش ۴۳ درصد رشد را نسبت به مدت مشابه سال قبل نشان می‌دهد. واکسـن پزشـکی، قطعات خودرو، قطعات تراکتور، ماژول نمایشـگر و ماشین‌های ریخته‌گری نیز اصلی‌ترین کالاهای وارداتی ایران از چین بوده است.

گفت‌وگو

در گفت‌وگو با رئیس اتاق بازرگانی مشترک ایران و عراق مطرح شد

فرصت‌سازی اتحادیه‌های جهانی برای تجارت

ملیکا انصاری
editor@smtnews.ir

آمار و ارقام منتشرشـده از سوی سـازمان گمرک و سایر نهادهای دولتی در چند وقت اخیر، حاکی از رشـد تجارت ایران با کشورهای عضو اتحادیه‌های اقتصادی اکو، اوراسیا و شانگهای است. رئیس دولت سیزدهم از ابتدای آغاز به کار خود، توجه به افزایش تجارت با کشـورهای همسایه و منطقه به‌ویژه کشورهای عضو اتحادیه‌های مهم اقتصادی را یکی از اهداف مهم اقتصادی‌اش عنوان کرده و براسـاس آمار، به‌نظر می‌رسـد یک گام به این هدف نزدیک شـده است. از سـوی دیگر، دولت همچنان در تلاش است تا حضور خود را در این اتحادیه‌های اقتصادی پررنگ‌تر کند. اواخر شهریور سال قبل، ایران به‌طور رسمی به عضویت کامل سـازمان همکاری شـانگهای درآمد، اما هنوز جزئیاتی در این‌باره وجود داشـت که چند روز گذشـته، این مانع نیز برداشته شد. رئیس‌جمهوری امضای یادداشت تعهدات از سـوی ایران و عضویت در سـازمان همکاری شانگهای را گام مهمی در عرصه سیاسـت منطقـه‌ای و بین‌المللی ایران دانسـت. از سـویی دیگر، انعقـاد تفاهمنامه‌های مشترک با اتحادیه اقتصادی اوراسیا در دستور کار سازمان توسعه تجارت بوده و مجموعه این اقدامات، نگاه موکدانه دولت را نسـبت به تجارت با کشورهای منطقه نشان می‌دهد، اما در این میان، بسـترها و الزامات دیگری نیز برای رسیدن به رشد تجاری وجود داشته کـه نباید از آنها غافل شـد. صمت در گفت‌وگو با یحیی آل‌اسـحاق، رئیس اتاق بازرگانی مشـترک ایران و عراق به بررسـی اهمیت عضویت در اتحادیه‌های اقتصادی منطقه‌ای و همچنین لوازم دستیابی به رشد و توسعه تجاری پرداخته است.



حجم معاملات تجاری کشـورهای منطقه، بالغ بر ۱۲۰۰ میلیارد دلار در سـال اسـت و ایران باتوجـه به امکانات و مزیت‌هـای تولیدی و تجـاری خود، می‌تواند سـهمی حدود ۲۰۰ تـا ۳۰۰ میلیارد دلار در تجارت منطقه داشته باشد



یحیی آل‌اسحاق

در شرایطی که قوانین گمرکی، چارچوب‌های مربوط به نقل و انتقالات ارز و سایر مسائل این‌چنینی به‌طور مستمر تغییر کنند، نه‌تنها فعالان بازرگانی در تجارت دچار مشکل و آسیب خواهند شد، بلکه سرمایه‌گذاران نیز رغبتی برای سرمایه‌گذاری منابع خود در ایران نخواهند داشت

آمار تجارت ایران با اتحادیه‌های اقتصادی

افزایـش تجـارت موثـر بـا کشـورهای عضـو اتحادیه‌های اقتصادی منطقه، یکی از اهداف دولت سـیزدهم عنوان شـده و آمار و ارقام نیز نشـان از نزدیک شـدن به تحقق این هدف دارد. سخنگوی گمرک از رشد ۳۱ درصدی تجارت غیرنفتی ایران با ۱۱ کشـور عضو سـازمان همکاری شانگهای در ۵ ماه نخسـت امسال نسـبت به مدت مشابه سال قبل خبر داد. به‌گزارش ایمنا، سـیدروح‌الله لطیفی در این‌بـاره اظهـار کرد: از ابتدای سـال ۱۴۰۱ تا پایـان مرداد، ۲۱ میلیـون و ۴۱۵ هزار تن کالا به ارزش ۱۷ میلیـارد و ۵۶ میلیون دلار بین ایران و اعضای سازمان همکاری شـانگهای تبادل شد که این میزان ۳۱ درصد بیشـتر از ۵ ماه نخست سال قبل بوده است.

در رابطـه با میـزان تجارت با کشـورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا نیز سرتیم مذاکراتی این اتحادیـه اعلام کرد: در سـال ۲۰۱۹ حجم تجارت میان ایران و کشـورهای عضو اتحایده اوراسـیا، ۲ میلیارد و ۴۰۰ میلیون دلار بود که تا سـال ۲۰۲۱ این رقم به ۵ میلیارد دلار رسـید. بر این اسـاس، اتحادیه اقتصادی اوراسـیا سـومین رتبه در تعامل اقتصادی با ایران را داشته است. میرهادی سیدی، مشـاور امـور بین‌الملـل و توافقنامه‌هـای تجاری سـازمان توسعه تجارت ایران و سـرتیم مذاکراتی ایـران در مذاکرات اوراسـیا نیز با بیـان اینکه در سال اول اجرای موافقتنامه تجارت ترجیحی ایران و اوراسـیا، صادرات ایران به کشورهای اوراسیا ۸۲ درصد افزایش پیدا کرد، گفت: امروز پس از حدود ۲ سـال و ۹ مـاه، مجمـوع تجارت ما بـا اتحادیه اوراسیا ۲برابر شده است.

اکو به‌عنوان دیگر اتحادیه‌های اقتصادی منطقه، همـواره جزو اهداف اصلی تجارت ایران محسـوب می‌شود.

به‌گفتـه سـخنگوی گمرک صـادرات غیرنفتی ایران، طی ۵ ماه نخسـت امسال به ۹ عضو سازمان همـکاری اقتصادی اکو بـه ۷ میلیون و ۳۱۶ هزار تـن، به ۴ میلیارد و ۱۱۸ میلیون دلار رسـید. این رقم رشـد ۴۰ درصدی تجارت ایران با کشورهای اکو نسـبت به مدت مشـابه سـال قبل را نشـان می‌دهد.

◉ به‌عنـوان سـوال نخسـت، به‌نظـر شـما شکل‌گیری اتحادیه‌های اقتصادی بین‌المللی و منطقه‌ای، تا چه حـد می‌تواند بر ابعاد مختلف تجارت اثرگذار باشد؟

آمـار و ارقـام اعلامی از سـوی سـازمان گمرک نشـان می‌دهد، تجـارت خارجی ایـران طی ۵ ماه ابتدایی امسـال نسـبت به مدت مشـابه سال قبل، رشد مناسبی داشـته و بخش زیادی از آمار تجارت را فعالیت با کشـورهای عضو اتحادیه‌های اقتصادی منطقه تشـکیل می‌دهد. اکو، اوراسـیا و شـانگهای از جملـه مهم‌ترین اتحادیه‌هـای اقتصادی بوده که ایران همواره توسـعه روابط خود را با این اتحادیه‌ها موردهـدف قرار داده اسـت. تجـارت مجموعه‌ای از اقدامات مربـوط به واردات و صادرات بوده و باوجود تحریم‌هـا و محدودیت‌های تجـاری، نه‌تنها واردات بلکه صادرات ایران طی حدود یک سال اخیر توسعه مناسبی داشـته اسـت. به‌طورکلی، برقراری ارتباط با کشـورهای عضو اتحادیه‌های اقتصادی منطقه‌ای و غیرمنطقـه‌ای، برای تمامی کشـورها مزایا و نقاط مثبت تجاری بسیاری داشته و به دلیل این اهمیت، ایران نیز در تلاش اسـت تـا روابط تجاری خود را با این کشـورها گسترش دهد. با تشـکیل هر اتحادیه اقتصادی، مزیت‌ها و شـرایط مناسـب تجاری شکل گرفته و همکاری‌های چندجانبه برقرار است. کاهش عـوارض و تعرفه‌های تجاری برای کشـورهای عضو اتحادیه‌هـای تجـاری و بهبود روند سـرمایه‌گذاری برای فعـالان اقتصادی، از مهم‌تریـن مزایای حضور در پیمان‌های تجاری منطقه‌ای برای کشورها است. به‌بیانـی دیگر، هـدف اصلی تشـکیل اتحادیه‌های تجـاری و اقتصادی آن اسـت که کشـورهای عضو ایـن اتحادیه‌هـا بتواننـد راحت‌تر، بهتـر و ارزان‌تر فعالیت‌های تجاری انجام دهنـد، بنابراین اگر ایران بتوانـد روابط خود را به‌طور پایدار با کشـورها عضو اتحادیه‌های اکو، اوراسـیا و شـانگهای حفظ کند، از تمام مزیت‌های تجاری عنوان‌شـده بهره‌مند خواهد شد. طی یک سال اخیر هم دیده شده، تمرکز دولت سـیزدهم بر افزایش تجارت با کشـورهای عضو این اتحادیه‌ها بوده و تاحـدودی هم در این مورد موفق بود.

◉ تاثیـر عضویـت ایـران در اتحادیه‌هـای اقتصادی منطقه‌ای مانند شـانگهای و اکو را بر توسعه تجارت ایران چطور ارزیابی می‌کنید؟

ایـران در حال حاضر عضـو اتحادیه اقتصادی اکو بـوده و در بحث عضویت در اتحادیه شـانگهای نیز دسـتاوردهای مناسبی طی چند مدت اخیر به‌دست آورده‌ایم، همچنین دولت نیز در تلاش است تا روابط خود را با اتحادیه اوراسـیا گسـترده‌تر کند، بنابراین به‌نظر می‌رسـد توجه زیادی بر ظرفیت‌های تجاری این اتحادیه‌ها وجود دارد. لازم به تاکید است، ایران به‌دلیل قرارگیری در موقعیت اسـتراتژیک، به‌عنوان هاب منطقه شناخته می‌شود، چرا که می‌تواند شرق را به غرب و شـمال را بـه جنوب متصل کند. میزان حجم معاملات تجاری کشـورهای منطقـه، بالغ بر ۱۲۰۰ میلیارد دلار در سـال اسـت و ایران باتوجه بـه امکانـات و مزیت‌هـای تولیدی و تجـاری خود می‌تواند سـهمی حدود ۲۰۰ الی ۳۰۰ میلیارد دلار در تجارت منطقه داشته باشد، اما متاسفانه در حال حاضـر تجارت ایران با کشـورهای منطقه به‌ویژه در امـر صادرات، چیزی کمتـر از یک‌دهم ظرفیت‌های موجود اسـت، بنابراین امید اسـت کـه در آینده با بهبـود روابط تجـاری ایران با کشـورهای منطقه و حضـور پررنگ‌تـر در اتحادیه‌های اقتصادی، سـهم کشور در تجارت جهانی رشد مناسبی داشته باشد.

◉ به‌نظر شـما، انعقـاد تفاهمنامه‌های تجاری بین‌المللی، برای رشـد تجـارت جهانی به‌ویژه صادرات ایران کافی است؟

همان‌طـور کـه پیش‌تـر گفته شـد، عضویت در اتحادیه‌هـای اقتصادی منطقه، مزایـا و ابعاد مثبت متعددی را برای اقتصاد تمام کشـورهای عضو دارد، اما تنهـا وجود تفاهمنامه‌های تجاری برای توسـعه تجارت کافی نبوده و باید سایر بسترهای زیرساختی نیز در کشـورها فراهم شـود. یکی از شروط اساسی افزایـش میـزان تجارت ایـران با کشـورهای عضو اتحادیه‌های منطقه‌ای، ثبات قوانین اسـت. علاوه بر وجود رابطه‌ای براسـاس تفاهمنامه و قرارداد، ایران باید مقررات و چارچوب‌هـای قانونی خود را باثبات کرده و بستر امنی را برای انجام فعالیت‌های تجاری فراهـم آورد. بدیهی اسـت، اگر از یک دیپلماسـی اقتصادی ثابت پیروی کنیم، وضعیت تجارت به‌ویژه صـادرات و ورود سـرمایه بـه ایران بهبـود جدی و چشمگیر خواهد داشت.

باوجود تمام تلاش‌های انجام‌شـده برای عضویت ایران در اتحادیه‌های منطقـه‌ای، به‌دلیل نبود ثبات در مقررات تجاری، هنوز نتوانسـتیم از ظرفیت‌های اقتصادی منطقه بهره‌برداری مناسـب داشته باشیم. هر فعالیت اقتصـادی برای بازدهـی، نیازمند زمان اسـت و اگر در این مـدت، قوانین باثبات نباشـند، سرمایه‌گذاران و فعالان اقتصادی نمی‌توانند اقدامات خود را به‌سـرانجام برسـانند. در شرایطی که قوانین گمرکـی، چارچوب‌های مربوط به نقل و انتقالات ارز و سایر مسائل این‌چنینی به‌طور مستمر تغییر کنند، فعالان بازرگانـی نه‌تنها در تجارت دچار مشـکل و آسیب خواهند شـد، بلکه سرمایه‌گذاران نیز رغبتی برای سرمایه‌گذاری منابع مالی خود در ایران ندارند، بنابراین علاوه بر بهره‌گیـری از ظرفیت‌های تجاری اتحادیه‌های تجـاری منطقه‌ای، ثبات قوانین داخلی از اهمیـت زیادی برخوردار اسـت. به‌نظر می‌رسـد، چارچوب‌ها و قوانیـن تجاری داخلی باید حداقل در بازه زمانی میان‌مدت مانند ۵ سال، بدون تغییر باقی بمانند.

◉ برخی فعالان بازرگانی عقیده دارند به‌دلیل نقص‌هـای زیرسـاختی و تجهیزاتـی، تجارت ایران طی سال‌های اخیر رشد مناسبی نداشته است. این نظر را چطور ارزیابی می‌کنید؟

ضمـن تاییـد ایـن سـخن، به‌نظـر مـن، یکی دیگـر از الزامـات اساسـی بهبود تجـارت خارجی، زیرسـاخت‌های فنـی و لجسـتیکی به‌ویـژه در امر حمل‌ونقل است. برای انجام موفقیت‌آمیز هر فعالیت تجاری، مسـئله لجستیک و مجموعه امور پشتیبانی در امـر انتقـال کالا از اهمیـت ویـژه‌ای برخوردار است.

این اهمیت در حمل‌ونقل زمینی و ریلی بیشـتر بـوده، اما متاسـفانه ایران هنوز در زیرسـاخت‌های حمل‌ونقـل زمینـی و ریلی خـود ضعف‌های جدی دارد. همان‌طور که پیش‌تر عنوان شد، ایران به‌دلیل قرارگیری در موقعیت جغرافیایی اسـتراتژیک، نقطه مهمی برای اتصال سایر کشورهای منطقه به یکدیگر اسـت، اما کمبودهای زیرساختی و تجهیزاتی سبب شـده تا سهم ایران در ترانزیت منطقه به‌حد مناسب و مطلوبی نباشـد. به‌سبب نقص‌های فنی در مسئله حمل‌ونقل، دیگر کشـورها طی سال‌های اخیر، جای ایـران را در بحث ترانزیت بین‌المللـی پر کرده و از این ظرفیت تجاری نهایـت بهره‌برداری را می‌کنند، بنابرایـن رفع نقایـص زیرسـاخت‌های تجهیزاتی و حمل‌ونقـل، از مهم‌ترین نکاتی اسـت کـه باید در راسـتای افزایش تجارت جهانی به آن توجه داشـته باشیم.

◉ علاوه بر وجود ایراد در حمل‌ونقل زمینی و ریلی، چه نقایص فنی دیگری در حوزه ترانزیت ایران وجود دارد؟

حمل‌ونقـل ریلـی و زمینی از آن‌رو برای کشـور حائزاهمیت اسـت که ایران بیشـترین مرز خاکی را با کشورهای منطقه و در مرکزیت یک بازار گسترده تجاری قرار دارد، همچنین بیشتر بارهای حمل‌شده در بیـن کشـورها، از طریق زمینی جابه‌جا شـده و همین موضوع نشـان‌دهنده جایگاه بـالای ترانزیت زمینی اسـت، اما متاسـفانه در این مسـئله، ایران ضعف‌های زیرسـاختی شـدیدی و محدودیت‌های زیادی دارد.

ایـن کمبـود تنها در ترانزیـت و حمل‌بار ریلی و زمینی نیست و در حمل‌ونقل دریایی نیز چالش‌های این‌چنینی داریم.

هنوز بنادر ایران توانایی‌های زیرسـاختی مناسب برای بارگیری و تخلیه بار ندارند. تاسیسـات مربوط به حوزه حمل‌ونقل دریایی کشـور محدود هسـتند و ظرفیـت بالایـی برای انتقـال حجم زیـاد بار در بنادر وجود نـدارد، بنابرایـن در حمل‌ونقل دریایی نیـز ضعف‌ها و چالش‌های جدی وجـود دارد و باید بـه آن توجه داشـت، چرا کـه مرزهای آبـی ایران به‌ویـژه جنـوب کشـور، ظرفیت‌های جـدی برای برقراری ارتباطات تجاری با سـایر کشورها را فراهم می‌کنند.

خلیج‌فـارس و راهیابی ایران بـه آب‌های آزاد از طریـق دریای عمـان، فرصتی اسـتراتژیک را برای بهبـود تجـارت به‌ویژه کشـورهای منطقه شـکل داده، امـا به‌دلیل نقص‌های تاسیسـاتی و تجهیزاتی در حمل‌ونقـل دریایی و پایین‌بـودن ظرفیت بنادر، نتوانسـتیم آن‌طور که باید و شاید از مزایای تجارت دریایی، بهـره گیریم، بنابراین نبایـد تنها به انعقاد تفاهمنامه‌ها و قراردادهـای تجاری بین‌المللی برای توسـعه تجارت کشـور بسـنده کرد. به‌ثمر رسیدن فعالیت‌هـای بازرگانی، وابسـته به ایجاد شـرایط و بسـترهای مناسـب اسـت و دولت باید به تمام این مسائل توجه داشته باشد.

سخن پایانی

کارشناسان اقتصادی معتقدند امروزه عضویت در اتحادیه‌های اقتصادی مثل اتحادیه شانگهای کـه علاوه بر عوایـد اقتصـادی قابل‌توجه، ابعاد سیاسـی و اسـتراتژیکی دارد، برای بسـیاری از کشورها حائزاهمیت اسـت، چرا که عضویت در سـازمان‌ها و اتحادیه‌های اقتصـادی بین‌المللی به گسـترش ظرفیت‌های اقتصادی کشـورها و افزایـش تعاملات چندجانبـه بین‌المللی کمک می‌کند.

تعرفه واردات مسافری موبایل افزایش یابد

سخنگوی انجمن واردکنندگان موبایل، تبلت و لوازم جانبی گفت: برای مقابله با قاچاق موبایل از طریق رویه مسافری باید تعرفه واردات موبایل همراه مسافر افزایش یابد تا صرفه اقتصادی این روش از بین برود.

محمدرضا عالیان در گفت‌وگو با ایسنا، اظهار کرد: با توجه به افزایش تعداد مسافران به عراق به مناسبت اربعین، ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز تصمیم گرفت از ۱۰ تا ۱۳ شهریور برای زائران کربلا موبایل‌های وارداتی رجیستر نکند، اما این وضعیت فقط برای بازی زمانی مشخصی که پیک مسافر بالاست و امکان تخلف بیشتر است، در نظر گرفته شده است.

وی با بیان اینکه ساختار مقابله با سوءاستفاده از رویه مسافری باید به گونه‌ای باشد که طی سال هم شاهد این اتفاقات نباشیم، تصریح کرد: انجمن موبایل با ممنوعیت واردات مسافری موافق نیست، اما ساختار باید به گونه‌ای تغییر کند که در هیچ بازه‌ای از سال قاچاق موبایل از طریق رویه مسافری به صرفه نباشد.

به گفته سخنگوی انجمن موبایل به‌دلیل ملاحظات و محدودیت‌های قانونی برای تغییر تعرفه، این امر تاکنون محقق نشده و برای جلوگیری از آسیب به بازار و مصرف‌کننده از قاچاق از طریق رویه مسافری در زمان پیک سفر به عراق، یک محدودیت مقطعی ایجاد شده است.

وی افزود: به‌طور کلی برای مقابله با قاچاق موبایل از طریق رویه مسافری باید تعرفه واردات مسافری افزایش یابد تا صرفه اقتصادی این روش از بین برود. روش دیگر برای جلوگیری از قاچاق موبایل این است که مسافری که با خود موبایل وارد می‌کند تا یک بازه زمانی مشخص امکان انتقال مالکیت نداشته باشد. این روش‌ها، پیشنهاد شده و امیدواریم به سرعت یکی از آنها اجرایی شود.

فروش اینترنتی طلا، راهی برای سودجویی یا نانی بر سر سفره!

حاشیه‌های خریدو فروش طلایی

کیمیا ملکی
editor@smtnews.ir

چندی‌پیش علیرضا شاه‌میرزایی، معاون تجارت و خدمات وزارت صنعت، معدن و تجارت با بیان اینکه باید به جای فروش طلا در شبکه‌های اجتماعی غیرمجوزدار، این خریدوفروش در بستر سایت‌های اینترنتی مجوزدار انجام شود، اعلام کرد: دلایل مخالفت با منع خریدوفروش طلا در بستر اینترنت، باید موردبررسی قرار گیرد و ظاهر و باطن این مباحث سنجیده شود، اما طبق برنامه‌ریزی‌های انجام‌شده با اتحادیه‌های مربوطه، تصمیم گرفته شد، به‌زودی مجوزهای لازم در حوزه خریدوفروش طلا در بستر اینترنتی فراهم شود. این اظهارات در حالی عنوان شد که به‌گفته ابراهیم محمدولی، رئیس اتحادیه طلا و جواهرات تهران، هنوز ساختار لازم برای خریدوفروش طلا در بستر فضای مجازی و به‌صورت اینترنتی تدوین نشده است. از همین‌رو، به‌عنوان فعالان این صنعت معتقدیم تا ساختارهای پیش‌نیاز ایجاد و مهیا نشود، اجرای فرآیند خریدوفروش طلا در فضای مجازی به صلاح نیست. این در حالی است که با وجود مخالفت فعالان بازار، خریدوفروش مصنوعات طلا در فضای مجازی مدت‌هاست اتفاق افتاده و حتی دانش‌بنیان‌ها نیز با راه‌اندازی اپلیکیشن‌هایی، وارد این فضای پردرآمد شده‌اند. صمت در این گزارش به بررسی نظرات فعالان این حوزه درباره خریدوفروش طلا در فضای مجازی پرداخت.



عکس: صمت

طبق برنامه‌ریزی‌های انجام‌شده با اتحادیه‌ها، مقرر شد در آینده نزدیک مجوزهای لازم در حوزه خریدوفروش طلا در بستر اینترنت صادر شود

سرمایه روز مبادا مجازی شد

در روزگاری که برخی از مردم به‌دلیل وضعیت اقتصادی در خرج روزمره خود مانده‌اند، بازار طلا نیز از تب‌وتاب افتاده است. البته این بازار هنوز هم مشتریان پروپا قرص خود را دارد. هدف برخی از افراد برای ورود به این بازار، گاهی سرمایه‌گذاری روی کالایی سرمایه‌ای است که «روز مبادا» به‌کار آید. توسعه این بازار همزمان با اپیدمی کرونا، خریدوفروش این کالای سرمایه‌ای را وارد فضای مجازی کرد؛ خریدوفروشی که با ابهاماتی همراه است. از سویی چرخ این معاملات در بستر اینترنت با سرعت می‌چرخد و از سوی دیگر، فعالان بازار بر صدور مجوز برای این کسب‌وکار تاکید دارند. برخی نیزدرباره خطراتی مانند فروش طلای کم‌عیار در این معاملات، هشدار می‌دهند.

در روزهای اخیر خبرهایی از معامله طلا با عیار ۷۴۰ منتشر شد که ظاهرا مختص معاملات فضای مجازی است. با تحقیقات نمای دیگر این معامله نمایان شد، در اصل طلایی که در معامله اینترنتی به دست مشتری رسیده با عنوان ۷۵۰ عیار به فروش می‌رسد، اما زمان فروش، همین طلا برحسب عیار ۷۴۰ از مردم خریداری می‌شود. در نتیجه ارزش این طلا، یک تا یک و نیم درصد از طلای ۱۸ عیار کمتر است. البته گفته می‌شود این معاملات از سوی واحدهای صنفی بدون مجوز انجام می‌شود.

رقابت شدیدتر می‌شود



محمد کشتی‌آرای، کارشناس رسمی طلا و جواهر درباره خریدوفروش طلا در فضای مجازی به صمت گفت: چند سالی است موضوع خریدوفروش طلا در فضای مجازی با گسترش این بستر انجام می‌شود، اما متاسفانه در این حوزه افرادی ورود کردند که اطلاعات فنی و جواز کسبی نداشته و شناخته شده نیستند. این افراد دست به اقداماتی مانند فروش طلای تقلبی، طلای کم‌عیار و قاچاق طلا زدند که در نهایت منجر به ضرر و زیان افراد بسیاری شد. وی با اشاره به دیگر مشکلات این دست از معاملات گفت: از سوی دیگر، هنگام خریدوفروش طلا در فضای مجازی فاکتور دارای عنوان رسمی واحد فروش رد و بدل نمی‌شود که به‌واسطه آن، آدرس و تلفن فروشنده قابل پیگیری باشد.

ممنوعیت فروش در فضای مجازی

کشتی‌آرای با توجه به ممنوعیت فروش طلا و جواهر در فضای مجازی اظهارکرد: موضوعات یادشده باعث شد از سوی اتحادیه طلا و جواهر ممنوعیت خریدوفروش طلا در فضای مجازی ایجاد شود. در ادامه این موضوع با اعتراض برخی فعالان این صنف همراه و در نتیجه جلساتی با وزارت صنعت، معدن و تجارت، اتاق اصناف ایران و اتحادیه کسب‌وکارهای فضای مجازی برگزار شد. در نهایت این جلسات مشخص شد شخصی می‌تواند در فضای مجازی طلا خریدوفروش کند که در مرحله نخست از اتحادیه طلا و جواهر جواز کسب داشته باشد و در مرحله دوم از وزارت صنعت، معدن و تجارت ای‌نماد (E-Namad) یا نماد اعتماد الکترونیکی، از سوی مرکز توسعه تجارت الکترونیک به فعالان وب‌سایت داده می‌شود که دارای ضوابط مشخص و از پیش تعیین‌شده‌ای باشند. در واقع وب‌سایتی که دارای «ای‌نماد» است متعهد به جلب رضایت کاربر در خرید اینترنتی است و باید به تعهدات خود عمل کند. مرحله آخر نیز دریافت مجوز از اتحادیه کشوری کسب‌وکارهای فضای مجازی است.

دلیل نبود یک متولی مشخص

کشتی‌آرای با بیان چرایی نبود یک متولی مشخص برای کسب‌وکارهای اینترنتی بازار طلا، گفت: صدور ای‌نماد در تخصص اتحادیه‌ها نیست. اتحادیه‌ها چارچوب خاصی برای فعالیت‌های خود دارند. چند سالی است به موجب تسهیل روند اداری، سیستم حضوری کمرنگ‌تر شده و افراد به‌طور الکترونیکی تقاضای خود را به اتحادیه اعلام می‌کنند. اگر یک واحد به‌عنوان نماینده وزارت صنعت، معدن و تجارت در اتحادیه برای صدور ای‌نماد حضور داشته باشد، بسیار خوب است، اما این از لحاظ قانونی جزو وظایف اتحادیه‌ها تعریف نشده و تخصصی است.

شرط اخذ این مجوزها چیست؟

کارشناس رسمی طلا و جواهر ضمن تاکید بر اینکه شرط گرفتن این مجوزها، داشتن یک فضای فیزیکی به‌عنوان واحد تجاری یا اداری است، افزود: تعدادی از واحدهای صنفی دارای جواز کسب و ای‌نماد، که مجوزهای لازم را از اتحادیه کسب‌وکارهای فضای مجازی گرفته‌اند، مجاز به فعالیت در بستر فضای مجازی هستند، اما شرط گرفتن این مجوزها، داشتن یک فضای فیزیکی به‌عنوان یک واحد تجاری یا اداری است که امکان بازرسی و مراجعه برای رسیدگی به شکایت‌ها را داشته باشد.

کشتی‌آرای با اشاره به اینکه، طلا و جواهر کالاهایی خاص و سرمایه‌ای هستند، اظهار کرد: معاملات طلا و جواهر با معاملات کالاهای مصرفی مانند مواد غذایی یا لباس، کیف و کفش متفاوت بوده و فروش آنها در فضای مجازی ممنوع است، اما در واحدهای مجاز هیچ ممنوعیتی وجود ندارد. هیچ فردی نمی‌تواند طلایی خریداری‌شده را بدون فاکتور معتبر به فروش برساند. به این ترتیب در صورت متضرر شدن نیز هیچ راهی برای جبران وجود ندارد. این دستورالعمل‌ها به‌منظور حفظ سرمایه مردم در این فضاست.

رسیدگی به شکایات

وی درباره شرایط رسیدگی به شکایت در صورت بروز تخلف بیان کرد: بارها ممنوعیت خریدوفروش طلا در فضای مجازی از سوی رسانه‌ها اعلام شده و به همین دلیل، اگر اتفاقی رخ دهد، پیامدهای آن بر عهده خود شخص است. مردم باید مراقب هشدارهای داده شده باشند. اگر واحدی دارای مجوزهای یادشده باشد، اتحادیه طلا و جواهر به این موضوع رسیدگی خواهد کرد، زیرا در این صورت اتحادیه به واحد مربوطه دسترسی دارد.

کشتی‌آرای با اشاره به تاثیرات فروش طلا و جواهر در فضای مجازی تصریح کرد: خریدوفروش طلا در فضای مجازی رقابت را فشرده‌تر خواهد کرد، اما تاثیری روی میزان تقاضا و قیمت‌های بازار ندارد، زیرا نرخ طلا و سکه تابعی از نرخ ارز و نرخ جهانی طلاست.

قانون جدید مالیات و بازار طلا

کارشناس رسمی طلا و جواهر درباره قانون جدید مالیات بر ارزش‌افزوده طلا و تاثیر آن در بازار گفت: در گذشته فروش طلا و مصنوعات آن، مشمول ۹ درصد مالیات بر ارزش‌افزوده می‌شد؛ یعنی در هر فاکتور فروش، مالیات بر ارزش‌افزوده با نرخ استاندارد ۹ درصد به اصل طلا همراه با اجرت ساخت و سود آن تعلق می‌گیرد. هنگامی‌که کل طلا مشمول مالیات شود، از مقدار طلای مشخصی، بارها و بارها مالیات اخذ می‌شود که در این صورت، معادل ارزش طلای اولیه یا حتی بیش از آن، مالیات بر ارزش‌افزوده دریافت شده است.

در نهایت با قانون جدید مالیات بر ارزش‌افزوده از ابتدای سال ۱۴۰۱ این مالیات بر مبنای ۹ درصد از اجرت طلا گرفته می‌شود. در نتیجه این قانون جدید، قیمت تمام‌شده زیورآلات تا حدودی کاهش‌یافته و مردم نسبت به سال‌های گذشته بیشتر طلا خریداری می‌کنند.

هیچ فردی نمی‌تواند طلای خریداری‌شده را بدون فاکتور معتبر به فروش برساند

در قبال مصرف‌کننده، مسئول هستیم



عبدالله محمدولی، رئیس انجمن صنفی کارفرمایان صنعت طلا و جواهر با بیان اینکه فروش کالا در فضای مجازی در ابتدا ساده به نظر می‌رسد، اما در واقع این‌طور نیست به صمت گفت: هنگامی‌که سایتی اقدام به خریدوفروش می‌کند، لازم است نخست زیرساخت‌های لازم برای این اقدام، فراهم شود. در کشور ما زیرساخت‌های برخی فعالیت‌ها مهیا نیست که به همین دلیل حقوق مصرف‌کننده نادیده گرفته می‌شود.

وی درباره حفظ حقوق مصرف‌کننده اظهارکرد: فعالیت‌های فضای مجازی باید ساماندهی شود و نباید هر شخصی اقدام به فروش در فضای مجازی کند. باید فاکتورهایی به‌منظور حفظ حقوق مصرف‌کننده در نظر گرفته شود. ما در مقابل حقوق مردم در سطح کلان که وزارتخانه است و سطح پایین‌تر که تشکل‌های خاص هستند، مسئول هستیم. باید حقوق تمام افرادی که در این روند سهیم هستند، حفظ شود که با زیرساخت درست این مهم انجام می‌شود. اگر زیرساخت‌ها فراهم باشد به معنای آن است که فعالیت یک واحد صنفی از سوی سازمان مالیاتی، تشکل ملی و صنفی قابل رصد و دسترسی است.

آمادگی معامله مجازی طلا در سطح کلان

رئیس انجمن صنفی کارفرمایان صنعت طلا و جواهر با توجه به مراحلی که برای فروش در فضای مجازی باید طی شود، گفت: اتحادیه کشوری کسب‌وکارهای فضای مجازی به این منظور است که هر شخص قبل از فعالیت، خود را به این اتحادیه معرفی کند. فعال اقتصادی با توجه به نوع فعالیت باید به اتحادیه مربوطه مراجعه و خود را معرفی کند. این موضوع به معنی دریافت مجوز نیست، بلکه فعال اقتصادی باید خود را در این اتحادیه‌ها معرفی کند تا در صورت بروز مشکل بتوان روند فعالیت فعال اقتصادی را رصد کرد. این سختگیری‌ها به علت تامین حقوق مصرف‌کننده است.

محمدولی با اشاره به پیشرفت کشور در زمینه‌های خریدوفروش اظهارکرد: دنیا در مسیر پیشرفت به سرعت حرکت می‌کند و کشور ما نیز باید در این مسیر پا بگذارد. این عیب ما است که از وزارت مربوطه تا اتاق‌های اصناف و بازرگانی نتوانستیم خود را به‌روز کنیم. در گذشته فروش طلا در فضای مجازی در بستر کوچک‌تری مانند یک استان انجام می‌شد و حال با اعلام رسمی خبر از سوی مسئولان می‌توانیم منتظر گسترده‌تر شدن این معاملات باشیم.

رئیس انجمن صنفی کارفرمایان صنعت طلا و جواهر درباره جلب‌اعتماد برای خرید طلا در فضای مجازی گفت: با خرید از واحدهای دارای مجوز می‌توان مشخصات کالای قابل‌فروش مانند عیار استاندارد روز، برند سازنده و نرخ روز طلا را مشاهده کرد.

باید به‌دنبال ثبات قیمت‌ها باشیم

محمدولی درباره وضعیت بازار طلا اظهار کرد: برجام بر قیمت‌های جهانی و بازار داخل موثر است و بخواهیم یا نه، مذاکرات وین در اقتصاد ما بسیار تاثیرگذار خواهد بود. اونس جهانی طلا، نسبت به دو هفته گذشته با ریزش همراه بوده که این روند بر بازار داخلی نیز تاثیر گذاشته؛ بنابراین برای کنترل بازار باید به‌دنبال ثبات قیمت‌ها بود و با خروج از نوسانات قیمت ساعتی به رونق اقتصاد بپردازیم.

سخن پایانی

این روزها که بازار فضای مجازی حسابی داغ است و به‌نوعی از شیر مرغ تا جان آدمیزاد در آن به فروش می‌رسد، نوبت به خرید و روش طلا در این فضا رسیده است. حال باید دید این بستر، راهی برای کلاهبرداران باز می‌کند یا نانی بر سفره فعالان این حوزه می‌آورد.

یادداشت



نبود بانک جامع اطلاعاتی بزرگ‌ترین ضعف نظام مالیاتی

سیاوش غیبی‌پور
کارشناس امور مالیاتی

یکی از مهم‌ترین منابعی که دولت‌ها به اتکای آن، اقدام به اداره کشور می‌کنند، دریافت مالیات و عوارض از شهروندان است. مالیات انواع مختلفی دارد که در یک دسته‌بندی کلی می‌توان آنها را به دو دسته مالیات‌های مستقیم و غیرمستقیم طبقه‌بندی کرد. وجه مشترک انواع مالیات، آن است که مقدار آن صرفا به موجب قانون قابل دریافت بوده و باید در محل تعیین‌شده صرف آبادانی، رفاه و توسعه کشور شود. فعالان حوزه طلا به‌عنوان یکی از مشاغل مشمول مالیات همواره نقد و نظرات فراوانی درباره پرداخت مالیات این حوزه دارند.

درباره مالیات طلا، ۳ گروه درگیر هستند. بخش نخست، مشاغل مرتبط با طلاست که مانند سایر مشاغل مالیات از آنها اخذ می‌شود که مبنای آن اظهار مودی مالیاتی است. این قانون با کم‌وکاستی‌هایی همراه است که در جهان کمتر دیده می‌شود. نقص این روش در اظهارات مودیان نمایان می‌شود که گاهی در فرآیند خوداظهاری اطلاعات آماری کاملی از فروش ثبت نمی‌شود.

در بخش دوم، موضوع مالیات بر ارزش‌افزوده مطرح است. طی سال‌های گذشته، طلا و مصنوعات آن، یکی از کالاهای مهمی بوده که فرآیند قانون‌گذاری و وصول مالیات ارزش‌افزوده از آن با چالش‌ها و مقاومت‌هایی همراه است. طبق قانون آزمایشی مالیات بر ارزش‌افزوده مصوب ۱۳۸۷، فروش طلا و مصنوعات آن مشمول ۹ درصد مالیات بر ارزش‌افزوده شد؛ یعنی در هر فاکتور فروش، مالیات بر ارزش‌افزوده با نرخ استاندارد ۹ درصد به اصل طلا همراه با اجرت ساخت و سود آن تعلق می‌گیرد. اخذ مالیات بر ارزش‌افزوده یکی از نقاط مورد اختلاف بین فعالان این صنف و اهالی مالیاتی است. مخالفان اخذ این مالیات معتقدند؛ در این روند هنگامی که کل طلا مشمول مالیات شود، از یک مقدار طلای مشخص، بارها و بارها مالیات اخذ می‌شود که در این صورت معادل ارزش طلای اولیه یا حتی بیش از آن، مالیات بر ارزش‌افزوده دریافت شده است. دولت پس از ۸ سال در سال ۱۳۹۵، با پذیرش مشکلات و نارضایتی‌های به‌وجود آمده، برای اصلاح قانون مالیات بر ارزش‌افزوده مصوب ۱۳۸۷ و کاهش اعتراض به نحوه مالیات‌ستانی از طلا، نرخ مالیات ارزش‌افزوده طلا و مصنوعات آن را از ۹ به ۳ درصد کاهش داد. در نهایت با قانون جدید مالیات بر ارزش‌افزوده از ابتدای سال ۱۴۰۱ این مالیات بر مبنای ۹ درصد از اجرت طلا محاسبه و اخذ می‌شود. در نتیجه این قانون جدید، میزان تقاضا در بازار افزایش یافت و مشتریان با رضایت بیشتری اقدام به خرید طلا می‌کردند.

بخش سوم درآمدهای مالیاتی به مالیات بر عایدی سرمایه بازمی‌گردد. این نوع از مالیات دارای مدافعان بیشتری است که معتقدند مالیات بر عایدی سرمایه می‌تواند باعث ایجاد عدالت مالیاتی در بین مردم شود. این نوع مالیات برای برقراری عدالت بیشتر در جامعه و کنترل سوداگری در بخش‌های گوناگون سرمایه‌پذیر مانند مسکن اتخاذ می‌شود. هرچند در بخش مالیات بر عایدی سرمایه کاستی‌هایی در کشور داریم که باید رفته‌رفته شناسایی و رفع شود. به‌عنوان نمونه، شخص به جای آنکه سرمایه خود را در تولید به‌کار گیرد، حجمی از طلا یا سکه خریداری می‌کند. این فعالیت‌ها به‌دلیل آنکه در قالب شخص حقیقی است و در برخی موارد ثبت نمی‌شود، مشمول مالیات نمی‌شود، در حالی که این یک فعالیت سوداگری محسوب شده و در بسیاری از کشورهای جهان از آنجا که فرد سرمایه‌ای را حصر کرده، مشمول پرداخت مالیات به‌عنوان عایدی سرمایه می‌شود. این موضوع هنوز در کشور ما حل نشده و اگر فرد سکه‌ای را از شخص یا طلافروشی بخرد که فرآیند معامله ثبت نشود، مشمول مالیاتی نمی‌شود. این موضوعات کم‌وکاستی‌هایی است که در مالیات طلا وجود دارد و باید اصلاح شود. در حال حاضر، بزرگ‌ترین ضعف ما در نظام مالیاتی، نداشتن بانک اطلاعاتی بوده و اینکه آمارها در سازمان‌ها و نهادهای گوناگون پراکنده و متفرق است و تا زمانی که این اطلاعات تجمیع نشود، خروجی عدالت مالیاتی فراهم نخواهد شد. بیشتر فاکتورهایی که از سوی طلافروش‌ها ارائه می‌شود، دستی و غیرقابل رصد است. اگر فاکتورها هوشمند شود و قابل رصد باشد، مامور مالیات فرآیند رسیدگی را بهتر انجام می‌دهد؛ در نتیجه نخستین راهکار برای ساماندهی مالیات، صدور صورتحساب‌های الکترونیکی است که برای دو طرف خریدار و فروشنده ثبت شود.

به علاوه اینکه مدتی است مانند سایر کشورها، فروش طلا به صورت قطعه‌ای در کشور ما مرسوم شده است. درباره فروش قطعه‌ای طلا، منافع مصرف‌کننده تامین شده، اما در بحث مالیات ابهاماتی وجود دارد. در کل تا زمانی که خریدوفروش طلا به هر طریقی رصد و صورتحساب الکترونیکی صادر نشود، این مشکلات وجود دارد.

یادداشت

سیاست‌های اشتباه، بلای جان مستاجران شد



عطاالله آیت‌اللهی
کارشناس مسکن

گرانی روزافزون نرخ مسکن در کشور و بدون شک تاثیر مستقیمی که بر بازار اجاره می‌گذارد، دردسرهای زیادی را برای مستاجران به‌وجود آورده است. گاهی دولت برای تعادل بازار، سیاست‌هایی را به مرحله اجرا درآورده است که یکی از آخرین طرح‌های دولت، تصویب قانون تعیین سقف افزایش اجاره‌بهای مسکن بود که به تایید سران قوا هم رسید،اما سوالی که پیش می‌آید، این است که چه نظارتی برای اجرای این طرح وجود دارد و باتوجه به افزایش تقاضای بازار مسکن این طرح گره‌گشا است یا خیر؟

اقدامات مسئولان نشان می‌دهد که سعی بر این است که مشکلات مسکن از سر راه برداشته شده و بازار مسکن سروسامانی پیدا کند،اما تصمیم دولت مبنی بر تعیین سقف افزایش اجاره‌بهای مسکن که به تایید سران قوا هم رسیده، فقط نیمی از مسیر بهبود بازار رهن و اجاره را طی کرده، زیرا باتوجه به افزایش تقاضا برای این بازار پرطرفدار، در عمل شاهد افزایش اجاره‌بها مسکن تا ۷۰ درصد نسبت به سال قبل بوده‌ایم.

هر قانون و سیاستی که ضمانت اجرایی نداشته و با برنامه‌ریزی و زیرساخت مناسب مطرح نشده باشد، به احتمال زیاد به مرحله اجرا در نمی‌آید، بنابراین هر طرحی که برای بهبود اوضاع بازار مسکن مطرح می‌شود، باید از یک قانون، دستورالعمل و آیین‌نامه همه‌جانبه پیروی کند و با نظر کارشناسان، تمام جنبه‌های مثبت و منفی کار در نظر گرفته شود. اجرای سیاست‌ها و طرح‌های مسکنی باید به‌نحوی برنامه‌ریزی شود که دست دلالان از سنگ‌اندازی و منفعت‌طلبی کوتاه شده و امکان تخلف به‌حداقل برسد.

تسهیلات مسکن در کشورهای پیشرفته تا ۸۰ درصد هزینه خرید مسکن را تامین می‌کند و با سودهای ناچیز و بازپرداخت کوتاه‌مدت، افراد را برای خانه‌دار شدن کمک می‌کند، اما در کشور ما اقساط، نرخ بهره و مدت بازپرداخت این تسهیلات به‌گونه‌ای است که اگر افراد کل درآمد ماهانه خود را به پرداخت اقساط این وام‌های پربهره اختصاص دهند، باز هم کافی نیست و این تسهیلات فقط برای افرادی که درآمد بالایی دارند و مایل هستند که خانه خود را کمی بزرگ‌تر کنند، مناسب است وگرنه با این تسهیلات کسی نمی‌تواند خانه بخرد، از این‌رو مردم تمایلی برای اخذ این وام‌ها نشان نمی‌دهند.

قرارداد اجاره حتی در نبود بنگاه‌های املاک ممکن است به‌صورت دستی بین طرفین و حتی صوری منعقد شود که با این اتفاق دیگر قانون سقف افزایش اجاره‌بها بی‌تاثیر می‌شود. اگر نظارت کافی و قوانین سختگیرانه برای اجرایی شدن این طرح در نظر گرفته شود، باز هم بعضی از موجران برای تمدید قرارداد اجاره خود ترجیح می‌دهند، به نرخ روز با مستاجران قرارداد منعقد کرده و زیر بار این طرح نروند، همچنین باتوجه به تناسب نداشتن درآمد افراد با مخارج خانوار، تمدید قرارداد اجاره بسیار سخت و به یک چالش بزرگ تبدیل می‌شود.

در این راستا نمی‌توان از نقش مشاوران املاک غافل شد؛ زیرا گاه دیده می‌شود برخی املاکی‌ها برای بالا بردن نرخ اجاره‌بها، موجران را تحریک به افزایش نرخ می‌کنند و حتی برخی موجران نرخ قراردادها را با مشورت املاکی‌ها تعیین می‌کنند که این موضوع دلیلی بر افزایش چشمگیر قیمت‌ها در این بازار پرطرفدار می‌شود.

در حال حاضر سیاستی که ضمانت اجرایی لازم را به این مفهوم که بتواند جلوی زیاده‌خواهی و منافع را بگیرد، وجود ندارد و در گذشته هم شاهد تلاش فراوان مسئولان برای ساماندهی بازارهای مختلف اقتصادی بوده‌ایم که این دستورالعمل‌ها به‌دلیل نداشتن برنامه‌ریزی و بستر اقتصادی نامناسب انجام نگرفت.

طرح‌های اجرایی دولت باید باتوجه به زیرساخت‌ها و منابع کشور هدف‌گذاری شوند و با برنامه‌ریزی دقیق به‌مرحله اجرا دربیایند و در غیر این صورت وعده‌های مختلف، دردی از مردم درمان نخواهد کرد و نه‌تنها این سیاست‌ها کمکی به بازار مسکن نمی‌کند، بلکه با تاثیر معکوس اوضاع را به نابسامانی می‌کشاند.

فروش ۱۶۰۰ واحد سازمانی

مدیرعامل سازمان ملی زمین و مسکن از فروش ۱۶۰۰ واحد از خانه‌های سازمانی دولت خبر داد و گفت: برخی از این واحدها پیش از انقلاب در قالب طرح خانه‌های سازمانی ساخته شده که باید به استناد قانون، تخلیه و فروخته شود. علیرضا فخاری، مدیرعامل سازمان ملی زمین و مسکن در گفت‌وگو با پایگاه خبری وزارت راه و شهرسازی، درباره برنامه تخلیه و فروش خانه‌های سازمانی اظهار کرد: این طرح شامل خانه‌هایی می‌شود که از سال‌های گذشته و برخی از آنها حتی پیش از انقلاب، در قالب طرح خانه‌های سازمانی با منابع دولتی ساخته شده است. وی افزود: حدود ۶ هزار واحد از این خانه‌ها شناسایی شده و بیش از ۱۶۰۰ واحد نیز تاکنون به‌فروش رسیده است که سایر آنها نیز باید به‌طورحتم تخلیه و به استناد قانون فروخته شوند،در ضمن وجوه حاصل از آن به خزانه دولت واریز خواهد شد. فخاری خاطرنشان کرد: این طرح شامل خانه‌هایی که به‌عنوان اموال دستگاه‌های دولتی در اختیار و مالکیت این دستگاه‌ها برای استفاده پرسنل قرار دارد، نمی‌شود.

مدیرعامل سازمان ملی زمین و مسکن گفت: مسئولیت اصلی شناسایی در این طرح، برعهده وزارت اقتصاد است و سازمان ملی زمین و مسکن در مقام اجرا کمک می‌کند و البته خود دستگاه‌ها نیز باید نسبت به فروش این خانه‌ها اقدام کنند. وی با بیان اینکه هیچ قالبی برای نگهداری خانه‌های سازمانی در کشور وجود ندارد، افزود: با قاطعیت آن دسته از کسانی را که خارج از قاعده قانونی، واحدهای مسکونی را با عنوان خانه سازمانی در اختیار گرفته‌اند، تخلیه خواهیم کرد.

سختگیری بانک‌ها در پرداخت تسهیلات مسکن ادامه دارد

آغاز فصل زرد مستاجران

جیب‌های خالی برای تمدید قراردادهای اجاره

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

براساس اعلام بانک مرکزی در مرداد امسال نسبت به ماه مرداد سال گذشته، اجاره‌بهای مسکن در شهر تهران طی معاملات، رشد ۴۵.۲ درصدی داشته است، همچنین شاخص رشد اجاره‌بها در کل کشور در مرداد امسال در مقایسه با ماه مشابه سال گذشته با افزایش ۵۰.۶ درصدی مواجه شده است. آمارها همچنین حاکی از رشد ماهانه عجیب ۴.۶ درصدی اجاره مسکن در مرداد امسال نسبت به ماه قبل از آن (تیر ۱۴۰۱) در تهران و ۴.۷ درصدی در همه مناطق شهری کشور است. در حالی که در تیر امسال اجاره‌بها نسبت به خرداد نیز افزایش ۴.۵ درصدی داشت که نشان می‌دهد نه‌تنها رشد اجاره مسکن متوقف نشده، بلکه ادامه‌دار هم بوده است. رشد ۴.۶ درصدی اجاره مسکن در مرداد نسبت به تیر امسال، بالاترین میزان رشد ماهانه اجاره‌بهای مسکن در ۵ ماه امسال بود. صمت در این گزارش به بازار اجاره‌بها و تبعات سختگیری بانک‌ها در پرداخت تسهیلات مسکن پرداخته است.



عکس: صمت

یکی از موارد اصلی در بحث کارشکنی بانک‌ها در پرداخت تسهیلات بخش مسکن، تورمی است که کشور سال‌ها است با آن دست و پنجه نرم می‌کند

سهم اجاره‌بهای مسکن از تورم

سهم اجاره از تورم در خرداد برابر با ۹.۴ درصد بوده که یک مقایسه نشان می‌دهد که کمترین سهم تورم در خرداد به اجاره مسکن تعلق داشته است. خرداد امسال، دولت طرح موسوم به جراحی اقتصادی را کلید زد که در عمل به حذف ارز با نرخ ترجیحی انجامید و تورم کالاهای خوراکی را بالاتر برد، به‌نحوی که در یک ماه، میزان تورم بیش از ۱۲ درصد رشد کرد. در این میان، به‌نظر می‌رسد که پایین آمدن سهم اجاره از تورم مرتبط با تورم خوراکی‌ها باشد که در خرداد جهش بی‌سابقه‌ای یافته بود. در تیر امسال، سهم اجاره از تورم ماهانه نزدیک به ۳۵ درصد و اکنون باوجود تورم پایین ۲.۳ درصدی در مرداد، سهم تورم اجاره نزدیک به ۷۰ درصد از کل رشد قیمت‌ها بوده است. یعنی در یک ماه، سهم اجاره مسکن در تورم، ۲برابر شده است؛ این بیشترین سهم در این مقطع است. همچنین برخی گزارش‌های منتشرشده از رشد ۶۰ درصدی اجاره‌بها در شهر تهران و در سال گذشته، نسبت به سال ۹۹ حکایت دارد. این در حالی است که میانگین تورم اجاره سالانه ۳ دهه اخیر، ۲۲ درصد بوده که از عبور رشد تورم اجاره مسکن از رقم ۴۰۰ درصدی طی چند سال اخیر خبر می‌دهد. ظرف ۴ سال گذشته، نرخ مسکن رشد ۶۰۰ تا ۷۰۰ درصدی داشته و از آنجایی که اجاره مسکن، تابعی از رشد نرخ مسکن است، همچنان شاهد افزایش اجاره‌بها خواهیم بود؛ چرا که هنوز بخش اجاره مسکن نتوانسته فاصله خود با رشد نرخ مسکن را جبران کند. صمت در این گزارش تحولات بازار اجاره مسکن را در آستانه فصل پاییز بررسی کرده است.

چالش‌های دولت در ساماندهی بازار مسکن



منوچهر بهرویان، کارشناس مسکن، در رابطه با این موضوع به صمت گفت: کشور در موضوع مسکن با چالش‌های گوناگونی روبه‌رو است که به‌نظر می‌رسد کار سختی برای حل این مشکلات در پیش داشته باشد. در حال حاضر هیچ برنامه‌ریزی شفافی برای ساماندهی بازار مسکن وجود ندارد و تمام سیاست‌هایی که برای حل این معضل بزرگ به‌کار گرفته شده، در حد شعار است و در عمل ظرفیت‌های موجود، جوابگوی وعده‌های دولت برای ساخت مسکن نیست.

کشور در بیشتر بخش‌های اقتصادی با کمبودهایی روبه‌رو است که می‌تواند به بازار مسکن آسیب‌های زیادی برساند و این بازار را با رکود مواجه کند، همچنین با افزایش تقاضا طبیعی است که شاهد افزایش روزافزون قیمت‌ها در این بازار مهم باشیم.

■ کارشکنی بانک‌ها

بهرویان افزود: یکی از عوامل اصلی در بحث کارشکنی بانک‌ها در پرداخت تسهیلات بخش مسکن، تورمی است که کشور سال‌ها است با آن دست و پنجه نرم می‌کند. مسئله دیگر، توان بازپرداخت این تسهیلات است که تناسبی با درآمد اقتشار کم‌درآمد ندارد و هزینه‌های مختلف زندگی، تمایل افراد را برای اخذ تسهیلات مسکن کاهش داده است. از طرفی، جهش نرخ مسکن و تورم بی‌سابقه‌ای در این بخش، باعث شده حتی با دریافت تسهیلات مسکن، افراد قادر خرید به خانه نباشند و در بهترین حالت، این تسهیلات برای کسانی که می‌خواهند خانه‌های خود را تبدیل به احسن کنند، مناسب باشد.

وی ادامه داد: باتوجه به تورم موجود، بانک‌ها اگر بخواهند این حجم از نقدینگی را در قالب تسهیلات مسکن در اختیار متقاضیان و بخش ساخت‌وساز بگذارند، ممکن است در آینده با مشکل روبه‌رو و حتی ورشکست شوند، زیرا بانک‌ها و موسسات مالی و اعتباری مکلف می‌شوند در ازای پرداخت یک مبلغ مشخص، ماهانه بازپرداخت‌هایی داشته باشند که متغیر نیست و نمی‌تواند با رشد تورم تغییر کند. بانک‌ها فقط در صورتی می‌توانند از عهده چنین مسئولیتی برآیند که کشور با ثبات اقتصادی، تورم بخش اقتصادی را در حد قابل قبولی مهار کند،اما در غیر این صورت، این اتفاق برای بانک‌ها ریسک بزرگی در پی خواهد داشت و به‌طورمسلم زیر بار پرداخت چنین تسهیلاتی نمی‌روند.

■ نارضایتی وزارت راه و شهرسازی

بهرویان بیان کرد: یکی از مهم‌ترین موانع تحقق ساخت مسکن در کشور، عملکرد نظام بانکی در پرداخت تسهیلات ساخت‌وساز است، از این‌رو وزارت راه و شهرسازی و سازندگان نسبت به سیستم بانکی گله‌مند هستند. بانک‌ها موظفند طبق قانون، ۲۰ درصد از تسهیلات سالانه خود را به بخش مسکن اختصاص دهند، اما در سال‌های اخیر حدود ۵ درصد این تکلیف محقق شده است. در روزهای گذشته، وزیر راه و شهرسازی با اظهار گله‌مندی نسبت به عملکرد بانک‌ها گفت: از طرف بانک‌ها در پرداخت تسهیلات ساخت خانه‌های نهضت ملی مسکن همکاری‌ای صورت نگرفته و باوجود گذشت ۹ ماه از تاریخ ابلاغ دستورالعمل توسط بانک مرکزی، براساس آمار رسیده از یک نهاد نظارتی، ۲۲ بانک از ۲۷ بانک عامل، هیچ تسهیلاتی را برای ساخت مسکن پرداخت نکرده‌اند. بر این اساس، نظام بانکی در مجموع تا این لحظه تنها ۱۳ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان تسهیلات به بخش ساخت مسکن داده که بخش عمده این تسهیلات نیز توسط بانک عامل مسکن پرداخت شده است.

بهرویان در پایان گفت: متاسفانه کشور در بخش‌های مختلف، درگیر مافیای گسترده‌ای شده است که با کارشکنی و سنگ‌اندازی در مسیر اقتصاد، به فکر کسب سودهای هنگفت هستند. باید با پیگیری‌های مسئولان و برنامه‌ریزی‌های کارشناسانه بخش‌های اقتصادی کشور از دست این افراد سودجو خارج شود و با استفاده از منابع موجود، بستر اقتصادی اصلاح و چرخ تولید مسکن به‌حرکت دربیاید.

بی‌توجهی موجران به قانون سقف افزایش اجاره‌بها در کنار جیب خالی مستاجران، اوضاع بازار مسکن را وخیم کرده است

بی‌توجهی موجران به قانون سقف افزایش اجاره‌بها



جواد خوانساری، کارشناس مسکن به صمت گفت: برای اجرایی کردن طرح‌های حمایتی اجاره مسکن که به تایید سران قوا هم رسیده است، هیچ برنامه‌ریزی دقیق و موثری در نظر گرفته نشده تا بتواند به‌طرز کارسازی عملی شود. قراردادهای اجاره مسکن ممکن است به صورت‌های مختلفی منعقد شود و معیار خاصی برای تعیین مبلغ قراردادها وجود ندارد و تا وقتی که معیاری برای نظارت و سنجش این طرح به‌درستی مطرح نشود، تاثیر مثبتی بر بازار اجاره مسکن ندارد.

مستاجران در تلاطم بازار مسکن، همچنان منتظر وعده‌های دولت برای ساماندهی این بازار پرطرفدار و حیاتی هستند. تورم روزافزون نرخ‌ها، امید خانه‌دار شدن را از افراد جامعه گرفته است. در سال‌های اخیر، سیاست‌های دولت برای ساماندهی بازار مسکن نتوانسته آن‌طور که باید، به کمک مردم بیاید و گره کور بازار مسکن را باز کند. نتیجه این سیاست‌ها، دستاوردی جز گرانی و سردرگمی اقشار کم‌درآمد جامعه نبوده است.

بی‌توجهی موجران به قانون سقف افزایش اجاره‌بها که گاهی تا ۱۰۰ درصد اجاره‌ها را افزایش می‌دهند، در کنار جیب خالی مستاجران که حتی توان تامین مایحتاج روزانه زندگی خود را ندارند، اوضاع بازار مسکن را بیمار کرده است. حال باید دید، گره کور بازار مسکن چگونه باز خواهد شد تا مستاجران یک نفس راحت بکشند.

■ دستگاه قضا گوش به زنگ باشد

خوانساری بیان کرد: قانون سقف افزایش اجاره‌بها باید با مقررات و شرایط کشور هماهنگ باشد و به‌نحوی تنظیم شود که موجر و مستاجر را به این قانون مقید کند و تا زمانی که از قانونی فقط صحبت شود، به زندگی مردم کمکی نمی‌کند، در ضمن باید دستگاه‌های اجرایی در کنترل و نظارت این امر هدفمند عمل کنند و دستگاه‌های قضایی گوش به زنگ تخلف‌ها باشند تا به‌سرعت به کارشکنی‌ها پاسخ دهند.

وی افزود: متاسفانه بیشتر طرح‌های اقتصادی دولت آن‌طور که که باید اجرا نمی‌شوند و اکنون که یک سال از عمر دولت جدید می‌گذرد، هنوز هیچ طرح مسکنی که بتواند به‌صورت تمام و کمال عملی شود، وجود ندارد، همچنین در بحث طرح نهضت ملی مسکن هم هیچ آمار دقیقی که نشان دهد چه تعداد واحد در کدام زمین‌ها قرار دارد، وجود ندارد، چه‌بسا تامین بودجه و منابع موردنیاز ساخت ۴ میلیون مسکن در کشور چالشی است که باید موردتوجه قرار بگیرد.

■ نقش مشاوران املاک در گرانی مسکن

خوانساری در رابطه با نقش مشاوران املاک در نابسامانی بازار مسکن به صمت گفت: بنگاه‌های معاملات ملکی از این جهت که در سال‌های اخیر نرخ مسکن رشد افسارگسیخته‌ای را تجربه کرده، سود چشمگیری از افزایش نرخ کمیسیون‌ها به‌دست آورده‌اند. این موضوع در حالتی اتفاق می‌افتد که بنگاه‌ها بدون هیچ سرمایه‌گذاری و ریسکی در بخش مسکن به این درآمدها رسیده‌اند.

افزایش نرخ مسکن از طرفی تعداد معاملات مسکن را کاهش داده و از طرفی دیگر نرخ کمیسیون‌ها را با افزایش روبه‌رو کرده، به‌همین دلیل نه‌تنها درآمد بنگاه‌های معاملات ملکی کاهش پیدا نکرده، بلکه نسبت به سال‌ها قبل رشد چشمگیری را تجربه کرده‌اند. این موضوع از ظاهر به‌روز و لاکچری‌ای که بنگاه‌های املاک به خود گرفته‌اند، مشهود است.

وی در پایان گفت: متاسفانه یکی از مشکلات بخش مسکن این است که دولت قانون‌گذاری اجرایی در اختیار مردم قرار نمی‌دهد و وعده‌هایی که برای ساماندهی بازار مسکن در نظر گرفته می‌شود، در واقع شفافیت ندارد، همچنین تغییرات پی در پی قیمت‌ها نیز پیش‌بینی بازار مسکن را با چالش روبه‌رو می‌کند. دولت باید با برنامه‌ریزی دقیق و توجه به نیازهای جامعه بازار مسکن را ساماندهی کند تا مردم از این بیشتر، در این بازار پرتلاطم سردرگم نشوند.

سخن پایانی

در حالی که آمارهای رسمی نشان می‌دهد اجاره‌بها در تهران و کشور دست‌کم در ۲ سال گذشته به‌طور متوسط در حدود ۵۰ درصد افزایش داشته، مصوبه دستوری تعیین نرخ مجاز برای افزایش اجاره‌بهای مسکن، رشد حداکثر ۲۵ درصدی اجاره‌بها در قراردادهای تمدیدی اجاره مسکن در شهر تهران و حداکثر ۲۰ درصدی در سایر شهرها را مجاز اعلام شده است. در حالی که این میزان همواره در ۳ سال اخیر و در مدت زمان اجرای این مصوبه بیش از رقم تعیین‌شده و تا ۲برابر آن بوده است.

امسال باوجود آنکه وزارت راه و شهرسازی و همچنین بانک مرکزی دستورات ویژه‌ای برای پرداخت وام ودیعه مسکن به بانک‌های عامل دادند، اما بانک‌ها در این بخش همکاری مناسبی نداشته‌اند. اکنون که روزهای آخر شهریور را می‌گذرانیم و فصل اجاره به‌پایان رسیده است، هنوز بسیاری از مستاجران به‌دلیل سختگیری‌های بانک‌ها موفق به دریافت تسهیلات ودیعه مسکن نشده‌اند.

امید می‌رود با تسریع روند پرداخت تسهیلات و کاهش تورم بخش اجاره‌بهای مسکن، کمی از مشکلات مستاجران کاسته شود.

آبخیزداری، سدی مقابل سیلاب



در سال‌های گذشته وقوع سیلاب و طغیان رودخانه‌ها گریبانگیر اهالی غرب مازندران شده است. این موضوع در یک دهه اخیر روند صعودی به خود گرفته و شدت بیشتری یافته، به‌نحوی که خسارت‌های متعددی به ساکنان شهرها و روستاهای منطقه به‌ویژه در روستاها و مناطق بالادست ییلاقی وارد کرده است.

برآیند بررسی‌ها و اخبار مرتبط با سیل‌های گذشته بیانگر سیل‌خیز بودن غرب مازندران بوده و خفته بودن خطر سیل را برای ساکنان مناطق مختلف به‌ویژه روستاها به‌عنوان یک تهدید مستمر گوشزد می‌کند و ششم مرداد امسال در حوزه غرب استان به‌ویژه در چالوس وقوع سیل، خسارت جانی و مالی فراوانی برجا گذاشت.

به‌گفته کارشناسان، طرح‌های آبخیزداری می‌توانست از وقوع چنین خسارت‌هایی جلوگیری کند.

وقوع سیلاب بامداد ۷ مرداد امسال در بخش ییلاقی و کوهستانی مرزن‌آباد ـ چالوس در مجموع حدود ۱۲۰۰ میلیارد تومان خسارت به بخش زیرساخت‌ها از جمله: محورهای ارتباطی و تخریب ۷ دستگاه پل برجا گذاشت.

واسپول، مچر، دز ماکتی، نوکرس، الیت، انگوران، پولادکوه، علی‌آباد، گیجان، پولادکوه سر و چهارباغ جزو روستاهای کوهستان غرب بخش مرزن‌آباد چالوس هستند که در حادثه سیل اخیر بیشترین خسارت را دیدند.

سیلاب باعث تخریب ۱۰۰ درصدی، ۴۳ واحد مسکونی و خسارت به ۲۶۳ بنای مسکونی از ۲۰ درصد تا ۷۰ درصد شد و خرابی‌های برجای‌مانده به‌حدی است که در بعضی از نقاط روستایی از جمله واسپول و پولادکوه آثاری از سکونتگاه اهالی باقی نمانده است.

ضرورت اجرای طرح آبخیزداری در کاهش خسارت سیلاب‌ها و طغیان رودخانه‌ها در غرب مازندران و نگاه ویژه دولت در یک‌سال گذشته سبب شد تا دولت ۲۰ میلیارد تومان اعتبار موردنیاز برای اجرای ۱۴ سازه آبخیزداری با حجم عملیات ۴ هزار و ۶۹۱ مترمکعب برای این منطقه تامین کند، همچنین برای امسال نیز بیش از ۳۲ میلیارد تومان مصوب شد تا هرچه زودتر طرح‌های آبخیزداری به سرانجام برسد. معاون فنی و آبخیزداری اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری مازندران ـ نوشهر به سیل اخیر در حوضه چالوس اشاره کرد و گفت: به‌دلیل شدت بارندگی، شیب زیاد و فقر پوشش گیاهی، عمده بارش در بالادست رخ داده و تبدیل به رواناب و بروز سیل اخیر چالوس شده است.

محمدرسول رجبی در گفت‌وگو با ایرنا یادآور شد: باتوجه به اقدامات آبخیزداری انجام‌شده در این حوضه، خسارت‌های وارده حداقلی بوده است، اما در آبراهه اصلی زیر حوضه روستای دلیر چالوس علاوه بر شکل‌گیری رواناب ناشی از بارندگی و آب شدن بخشی از یخچال طبیعی واقع در بالادست به‌دلیل گرمای هوا، منجر به افزایش حجم قابل‌توجه رواناب شد.

وی بر لزوم اجرای طرح‌های آبخیزداری در محدوده ۱۶ رودخانه از ۳۴ رودخانه غرب مازندران تاکید کرد و گفت: به‌دلیل اجرا نشدن طرح‌های آبخیزداری و تجاوز به حریم و بستر آبراهه اصلی در مسیر رودخانه در دلیر و انگوران شاهد خسارت انسانی و مالی بودیم.

وی خاطرنشان کرد: در ۵ سال گذشته، بیش از ۷۳ میلیارد تومان اعتبار از محل‌های صندوق توسعه ملی و استان، برای اجرای عملیات ۲۰۰ طرح آبخیزداری در حدود ۵۰۰ هزار هکتار از عرصه‌های منابع طبیعی غرب مازندران اجرا شد که شامل بندهای سنگی ملاتی و سنگی کابیونی و دیوار سنگی ملاتی هستند که بیش از ۳۱۵ هزار هکتار از منابع طبیعی منطقه را شامل می‌شوند.

وی ادامه داد: از این تعداد، ۶ پروژه شامل سازه بندهای مشبک بتنی موسوم به سرشاخه‌گیر روی رودخانه‌های مهم منطقه از جمله رودخانه‌های کرکرودسر و خیرود نوشهر، تیرومرود تنکابن و چالکرود و پلنگ‌رود و میجران رامسر با ۸۴ هزار و ۶۴۰ هکتار، عرصه‌های منابع طبیعی منطقه را پوشش می‌دهند.

معاون فنی و آبخیزداری اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری مازندران ـ نوشهر بااشاره به در حال اجرا بودن سازه‌های سنگین بندهای مشبک بتنی موسوم به سرشاخه‌گیر در ۶ رودخانه این منطقه، خواستار تامین اعتبارات قابل‌توجه ملی و استانی برای اجرای این پروژه در ۱۰ رودخانه فاقد بندهای سرشاخه گیر منطقه شد. با اجرای طرح‌های آبخیزداری، علاوه بر کاهش خطرهای ناشی از سیل می‌توان بخش زیادی از فرسایش خاک را کنترل و موجب توسعه و تقویت پوشش گیاهی در شیب‌های ناپایدار و تامین آب برای تغذیه سفره‌های آب زیرزمینی شد.

▣ جلوگیری از سیلاب و فرسایش خاک

به‌گفته کارشناسان، فقر پوشش گیاهی به‌دلیل شرایط توپوگرافی و عمق کم خاک و چرای بیش از ظرفیت پوششی منطقه، وجود یخچال‌های طبیعی در بالادست زیرحوضه‌های کوهستانی به‌عنوان یکی از ظرفیت‌های بالقوه شکل‌گیری سیل در فصول گرم، پراکندگی روستاهای منطقه و وجود محورهای ارتباطی غیراستاندارد در مناطق کوهستانی که منجر به قطع شدن آبراهه‌های فرعی و اصلی شده است و از سوی دیگر، تجاوز به حریم و بستر رودخانه‌ها، منشأ سیل و دلایل بروز آن محسوب می‌شود.

براساس آمار رسمی در زمان حاضر، اجرای طرح آبخیزداری در ۹۰ میلیون هکتار از اراضی کشور ضروری است که به‌گفته مسئولان ذی‌ربط، برای اجرای ۱۸ میلیون هکتار طرح آبخیزداری در کشور به ۵۰ هزار میلیارد تومان بودجه و اعتبار نیاز است.

همچنین به‌دلیل از بین رفتن لایه مفید و موثر خاک، روند تجدید حیات گونه‌های مختلف گیاهی در بیشتر مناطق جنگل‌ها و مراتع با مشکل مواجه شده است و این وضعیت به‌سبب افزایش و شدت میزان بارندگی در غرب مازندران از شدت بیشتری برخوردار است که افزایش سیل در این منطقه در چند سال اخیر، این موضوع را تایید می‌کند. به تاکید صاحب‌نظران و دست‌اندرکاران امر، سالانه ۱۶ تن در هکتار فرسایش آبی و ۳۰ تن در هکتار فرسایش بادی در کشور رخ می‌دهد که حجم زیادی از خاک کشور را از دسترس خارج می‌کند که با اقدامات موثر آبخیزداری می‌توان فرسایش آبی را به ۹ تن در هر هکتار کاهش داد. براساس آمار موجود، به‌طور میانگین هر سیلاب حدود ۴۰ میلیارد ریال خسارت در بردارد و طی دهه اخیر، شاهد وقوع بیش از۷ هزار و ۸۰۰ سیلاب در کشور بودیم که به ایجاد ۲۰۰ میلیون مترمکعب رسوب در مخزن سدها منجر شده است و این رسوبات علاوه بر کاهش عمر سدها، سبب پر شدن مخزن آن می‌شود که پروژه‌های آبخیزداری ۷۰ درصد خسارت ناشی از سیل را در کشور کاهش می‌دهد و باعث می‌شود در هر هکتار، هزار مترمکعب آب به سفره‌های آب زیرزمینی نفوذ کند.

سخن پایانی

باتوجه به‌نظر کارشناسان منابع طبیعی در سیل اخیر بارش‌ها به‌صورت رگباری و در مدت زمان کوتاه رخ داد که منجر به وقوع سیل به‌صورت جریان واریزه‌ای بوده که به انسداد پل‌ها و ابنیه فنی احداث‌شده در مسیر آبراهه‌ها و خروج از مسیر آبراهه منجر شده است.

مهم‌ترین نکته اینکه، خسارت سیل در مناطقی که از اقدامات آبخیزداری در سنوات گذشته بهره برده‌اند، کمترین میزان بوده،اما بیشترین خسارت‌های ایجادشده در مناطقی رخ داده است که از اقدامات آبخیزداری بی‌بهره بوده‌اند. تاثیر تخریبی سیل در بالادست زیرحوضه‌ها کم و در خروجی این زیرحوضه‌ها در پایین‌دست بیشترین خسارت ثبت شده است.

این در حالی است که به‌نظر کارشناسان این حوزه، این رخداد نشأت گرفته از اجرا نشدن طرح‌های آبخیزداری در این منطقه است و با اجرای طرح‌های آبخیزداری، می‌توان از طغیانی شدن رودخانه‌ها که هر ساله خسارت سنگین چند هزار میلیارد تومانی برجای می‌گذارد، جلوگیری کرد. با نگاهی به مساحت ۶۴۰ هزار هکتاری حوضه آبخیزداری که در زیر پوشش اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری مازندران ـ نوشهر قرار دارد و غرب مازندران را با ۳۱۳ هزار هکتار عرصه جنگلی و ۱۹۷ هزار هکتار مرتع از رامسر تا رویان، زیرپوشش دارد، اهمیت اجرای طرح‌های آبخیزداری باتوجه به وسعت زیرپوشش و جمعیت ثابت و شناور آن بیشتر احساس می‌شود.

فرمانده سپاه حضرت ولیعصر(عج) استان خوزستان:

نقش فولاد خوزستان در تولید، اشتغال‌زایی، ارزآوری و مسئولیت‌های اجتماعی قابل تقدیر است



فرمانده سپاه حضرت ولیعصر(عج) استان، نقش فولاد خوزستان را در تولید پایدار، اشتغال‌زایی، ارزآوری و مسئولیت‌های اجتماعی قابل تقدیر دانست.

به گزارش خبرنگار روابط عمومی، نشست سردار حسن شاهوارپور فرمانده سپاه حضرت ولیعصر (عج) استان خوزستان با مدیرعامل و جمعی از مسئولان شرکت فولاد خوزستان ۱۵ شهریورماه ۱۴۰۱ در مهمانسرای نور مجتمع دویست دستگاه برگزار شد.

سردار شاهوارپور در این جلسه اظهار داشت: هدف از حضور در این جلسه قدردانی از نقش کارکنان و مدیران فولاد خوزستان در تولید پایدار، اشتغال‌زایی، ارزآوری و مسئولیت‌های اجتماعی است.

فرمانده سپاه حضرت ولیعصر(عج) گفت: بازگرداندن شرکت به چرخه تولید بعد از حمله سایبری دشمنان در مدت کوتاه، بسیار افتخار آمیز بود.

وی اظهار داشت: شرکت فولاد خوزستان مجموعه‌ای پویا است و تهاجمات سایبری و جوسازی‌ها ناشی از حرکت در مسیر صحیح است و باید با قدرت این مسیر پیموده شود.

هر حرکتی در جهت تضعیف این شرکت مهم و به چالش کشیدن آن چه در فضای حقیقی و چه در فضای مجازی همنوایی با دشمن است.

در واقع فعالیت موثر شرکت فولاد خوزستان موجب یاس دشمنان کشور در جنگ اقتصادی شده است.

شاهوارپور در پایان سخنان خود اظهار داشت: تلاش در جهت افزایش تعلق سازمانی در کنار تولید پایدار، اشتغال‌زایی و تکمیل چرخه تولید در استان خوزستان یک امر ضروری است.

مدیرعامل شرکت فولاد خوزستان در این جلسه اظهار داشت: هدف اصلی مجموعه حفظ تولید پایدار، اشتغال‌زایی، تمرکز بر طرح‌های توسعه و ایجاد ظرفیت برای رشد تولید، توجه به منابع انسانی و ایفای مسئولیت‌های اجتماعی است.

ابراهیمی گفت: علیرغم محدودیت‌های برق و گاز در سال گذشته و سال جاری، شرکت فولاد خوزستان همواره با درایت مدیران و کارکنان خود سعی نموده، تولید متوقف نشود. شایام ذکر است در این بین مقداری از هدف‌گذاری برای تولید را از دست دادیم.

وی افزود: طرح توسعه‌ای بزرگی با سرمایه‌گذاری بالا کلنگ‌زنی و در حال انجام است که می‌توان به پروژه خط ریخته‌گری اسلب عریض، نیروگاه ۵۲۰ مگاواتی برق، کارخانه اکسیژن ۴ اشاره نموده که با راه‌اندازی این پروژه‌ها در کنار تداوم و رشد تولید شاهد اشتغال‌زایی جوانان استان خواهیم بود.

مدیرعامل فولاد خوزستان تاکید داشت: حفظ و ارتقای منابع انسانی و تکریم بازنشستگان از اولویت‌های ما به شمار می‌رود و امیدواریم در این خصوص اقدامات موثری همچون گذشته انجام داده و شاهد رضایتمندی کارکنان تلاشگر و بازنشستگان گرامی باشیم.

در ادامه این دیدار دکتر علیرضا مخبر دزفولی قائم‌مقام مدیرعامل در امور ستادی و مسئولیت‌های اجتماعی با بیان اینکه حضور سردار شاهوارپور بعنوان سردار پرافتخار دفاع مقدس در کنار سرداران تولید، نشان‌دهنده وجود جنگ تمام‌عیار اقتصادی و اهتمام نظام در دفاع از تولیدگران است؛ گزارش کوتاهی از فعالیت‌های شرکت فولاد خوزستان در موضوع مسئولیت‌های اجتماعی بیان کرد. اجرای پروژه‌های زیست محیطی به ارزش ۱۴۰۰ میلیارد تومان، ایجاد فضای سبز ۵ برابر الزامات زیست محیطی، اجرای دو پروژه تصفیه فاضلاب شرق اهواز و شرکت فولاد شادگان برای تامین آب مورد نیاز شرکت به ارزش ۶۰۰میلیارد تومان، محرومیت‌زدایی، مقابله با کرونا و... بخش‌هایی از این گزارش بود.

شرکت انتقال گاز ایران
منطقه پنج عملیات انتقال گاز

نوبت دوم
شناسه ۱۳۸۰۲۵۵

«فراخوان ارزیابی کیفی جهت برگزاری مناقصه عمومی»

تعمیرات اساسی ۲۰۰۰۰ ساعته ۳ دستگاه توربین زاریا مدل DJ59/UGT16000 به همراه تامین و بازسازی قطعات (۸۷۲۰۰۱۳۰)

منطقه پنج عملیات انتقال گاز ایران در نظر دارد فراخوان ارزیابی کیفی جهت برگزاری مناقصه عمومی «فوق» به شماره مناقصه س-۱۴۰۱-۲۷ را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری فراخوان ارزیابی کیفی از دریافت تا تحویل اسناد استعلام ارزیابی کیفی تا ارسال دعوتنامه جهت سایر مراحل مناقصه از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت ستاد به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد. لازم است مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند. تاریخ انتشار فراخوان در سامانه ستاد تاریخ ۱۴۰۱/۰۶/۲۷ می‌باشد. اطلاعات و اسناد مناقصه عمومی پس از برگزاری فرآیند ارزیابی کیفی و ارسال دعوتنامه از طریق سامانه ستاد جهت مناقصه‌گران ارسال خواهد شد.

۱) **مهلت دریافت اسناد استعلام ارزیابی کیفی از طریق سامانه ستاد:** ساعت ۱۸ روز شنبه ۱۴۰۱/۰۷/۰۹

۲) **مهلت ارسال پاسخ استعلام ارزیابی کیفی از طریق سامانه ستاد:** ساعت ۱۸ روز شنبه ۱۴۰۱/۰۷/۲۳

۳) **اطلاعات دستگاه مناقصه گزار:** آدرس: شیراز، بزرگراه امام خمینی، حدفاصل شهرک فرهنگیان و شهرک فرزانگان، منطقه پنج عملیات انتقال گاز، کدپستی ۷۱۷۹۸-۹۶۳۱۵ و شماره تماس ۰۷۱-۳۸۴۰۳۸۰۰-۹

۴) **شماره فراخوان در سامانه ستاد:** ۲۰۰۱۰۹۲۰۳۶۰۰۰۰۲۸

۵) **تاریخ درج آگهی:**
- تاریخ آگهی نوبت اول: روز یکشنبه ۱۴۰۱/۰۶/۲۷
- تاریخ آگهی نوبت دوم: روز دوشنبه ۱۴۰۱/۰۶/۲۸

۶) **گواهی صلاحیت مورد نیاز:**
- گواهی صلاحیت معتبر پایه ۵ در رشته "نفت و گاز" از سازمان برنامه و بودجه (نظام فنی و اجرایی)
- آخرین صورت‌های مالی حسابرسی شده رسمی
- گواهی صلاحیت معتبر ایمنی امور پیمانکاران از اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی

۷) در صورت نیاز به توضیحات تکمیلی جهت موارد مرتبط با مناقصه و پیمانی با شماره تلفن ۰۷۱۳۸۱۳۲۳۱۹ و ۰۷۱۳۸۱۳۲۳۱۰ و موارد مرتبط فنی و اجرایی با شماره تلفن ۰۷۱۳۸۱۳۲۵۰۱ تماس حاصل نمایند.

۸) خرید کالای خارجی که مشابه تولید داخلی دارد توسط پیمانکار ممنوع است. قیمت‌ها متناسب با کالای ساخت داخل با لحاظ کیفیت ارایه می‌گردد.

۹) اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت درسامانه
- مرکز تماس: ۰۲۱-۱۴۵۶
- دفتر ثبت‌نام: ۸۸۹۶۹۷۳۷ - ۸۵۱۹۳۷۶۸

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۰۶/۲۷ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۰۶/۲۸
روابط عمومی منطقه پنج عملیات انتقال گاز

شرکت فولاد خوزستان
«سهامی عام»

نوبت اول

آگهی مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای
شماره: ۵۲۴۵۴۸۲۶

مناقصه‌گزار: شرکت فولاد خوزستان
شرح مناقصه: عملیات بکارگیری ۵ دستگاه ماشین آلات تصفیه‌خانه
نوع مناقصه: عمومی یک‌مرحله‌ای
مدت زمان: ۳ سال
مهلت اعلام آمادگی: تا پایان وقت اداری روز شنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۷/۰۹ (با ارسال فکس به نشانی زیر)
داوطلبان شرکت در مناقصه با مراجعه به وب‌سایت pim.ksc.ir ضمن ثبت‌نام و درج کلیه اطلاعات عمومی و تکمیلی خود، مستندات و مدارک لازم خود را پیوست نمایند.
دریافت اسناد مناقصه (پس از تائید کمیته ارزیابی تامین کنندگان) از تاریخ ۱۴۰۱/۰۷/۱۲ به مدت دو روز در قبال واریز مبلغ ۵۰۰،۰۰۰ ریال (غیرقابل استرداد) به صورت آنلاین از طریق آدرس Pim.ksc.ir (پس از ورود به سیستم با نام کاربری و رمز عبور/ منوی مناقصات/ عملیات/ خرید اسناد تخصصی)
دریافت الکترونیک فایل اسناد تخصصی مناقصه از طریق آدرس pim.ksc.ir (پس از ورود به سیستم با نام کاربری و رمز عبور/ منوی مناقصات/ عملیات/ اسناد تخصصی)
تاریخ تحویل پیشنهادات: روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۱/۷/۲۵
تاریخ گشایش پاکات پیشنهاد قیمت/ فنی: روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۷/۲۶
مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: ۱،۱۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال
نوع تضمین: ۱) ضمانتنامه معتبر بانکی ۲) چک تضمینی و یا واریز مبلغ در وجه شرکت فولاد خوزستان ۳) انجام بلوکه مالی از مطالبات شرکت‌کننده نزد فولاد خوزستان
نشانی شرکت: اهواز - کیلومتر ۱۰ جاده اهواز بندر امام، شرکت فولاد خوزستان
مدیریت: خرید خدمات و قراردادها
تلفن: ۶۴۳۵-۳۲۱۳-۰۶۱ **فاکس:** ۳۲۹۰۸۱۴۷-۰۶۱

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۰۶/۲۸ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۰۶/۳۱
روابط عمومی شرکت فولاد خوزستان

سازمان آگهی‌ها
۸۸ ۷۲۲ ۷۳۳

یادداشت

عملکرد ناامیدکننده بورس در نیمه نخست سال



شهیر محمدنیا
کارشناس بازار سرمایه

در ماه‌های ابتدایی امسال، شاهد رشد در بازار سهام بودیم. یکی از دلایل این رشد، ریزش شدیدی بود که بازار تا اواخر بهمن ۱۴۰۰ تجربه کرد و به‌دنبال آن انتظار می‌رفت بازار این روند نزولی را جبران کند. در ادامه حمله روسیه به اوکراین و صعود قیمت فلزات و نفت در بازار جهانی، دیگر عامل رشد شاخص بورس در ماه‌های نخست امسال بود. علاوه بر این، رشد قابل‌توجه قیمت نفت نیز زمینه‌ساز انتشار گزارشات مثبت از عملکرد شرکت‌های پالایشی بود. رشد خیره‌کننده کرک‌اسپرد پالایشی‌ها و تخفیف ۱۰ درصدی که به‌واسطه افزایش قیمت نفت حاصل شد، تاثیر بسزایی بر رشد سودسازی این گروه داشت. در ادامه، خبر انتشار واگذاری بلوکی دو نماد خودرو «خساپا» هم زمینه‌ساز سبز رنگ شدن تابلو بورس در هفته‌های اخیر بود.

اما با رسیدن شاخص کل به محدوده یک‌میلیون و ۶۰۰ هزار واحد که یک محدوده مقاومتی مهم به‌شمار می‌رفت، بازار دچار ریزش شد. واگذاری بلوکی، ۲ خودروساز بزرگ نیز مدام به تاخیر افتاد و در اجرا هم بسیار پرنقص انجام شد و همین موضوع به بدنه بی‌اعتماد بازار ضربه بدی وارد کرد. در ادامه پارادایم بازار چرخید و اخبار برجام پررنگ‌تر شد. در چنین شرایطی، بسیاری از صاحبان سرمایه ترجیح می‌دهند بیرون بازار نظاره‌گر باشند تا ابهامات حاکم بر فضای برجام رفع شود و با اطمینان بیشتر و با نگاهی برجام محور به بازار ورود کنند. علاوه بر موارد یادشده وضعیت اقتصاد جهان و چشم‌انداز ناروشن نرخ جهانی کامودیتی‌ها موجب شده فعالان بازار از چینش پرتفوی‌های کامودیتی‌محور و صادرات‌محور دوری گزینند. شدت سیاست‌های انقباضی برای مهار غول بزرگ تورم به حدی شدید است که اقتصاد جهان را به طرف یک رکود بزرگ سوق می‌دهد. رکود در اقتصاد جهان به معنی کاهش تقاضا برای کامودیتی‌ها و کاهش نرخ آنهاست. با توجه به آنکه بیش از نیمی از بازار سرمایه ما کامودیتی و صادرات‌محور است، شاهد تاثیر مستقیم منفی افت اقتصاد جهانی بر سودسازی این شرکت‌ها هستیم. در چنین شرایطی، فعالان بازار سرمایه بیش از بیش محتاط خواهند شد؛ بنابراین تا زمانی که ابهامات در اقتصاد جهان برطرف نشود نمی‌توان انتظار داشت بازار به طرف چینش پرتفوی‌ها براساس کامودیتی، حرکت کند.

در نیمه نخست امسال شاخص هم‌وزن بازدهی بهتری را نسبت به شاخص کل از خود به نمایش گذاشت، چراکه جریان نقدینگی در بازار بسیار کم بود و این جریان توان اثرگذاری روی نمادهای شاخص‌ساز را نداشت و صرفا از یک صنعت کوچک به صنعت دیگر سرازیر می‌شد. در نتیجه شاهد و حرکات مثبت در بین نمادهای کوچک با بنیاد خوب بودیم. معامله‌گرها نیز به دید کوتاه‌مدت و نوسانی وارد بازار می‌شدند و با سودهای کوچک سریع دست به عرضه می‌زدند. در چنین بستری به هیچ عنوان شاهد ورود پول جدید و حرکت‌ساز در کلیت بازار نبودیم و در نهایت شاخص کل از محدوده ۱۶۰۰ به ۱۳۸۰ هزار واحد افتی کرد. از مجموع موارد یادشده می‌توان این‌طور برداشت کرد که بازار سرمایه در بهار و تابستان تحت‌تاثیر دو عامل برجام و کاهش قیمت‌های جهانی روندی نزولی را پشت سر گذاشت. در همین حال، بورس تهران از تابستان ۹۹ شاهد خروج پول حقیقی‌ها از بازار بود. این روند خروج پول در سال ۱۴۰۱ همچنان ادامه داشت و جزو معدود بازه‌های کوتاه شاهد خروج پول و بی‌اعتمادی نسبت به بازار سرمایه بودیم. در بررسی عملکرد صنایع معدنی و فلزی می‌توان مدعی شد عملکرد صنایع سنگ آهنی و فلزی‌ها با توجه به افت شدید قیمت‌های جهانی، منفی بود.

رکود حاکم بر اقتصاد جهان باعث کاهش تقاضا برای فلزات شده و همین امر، زنجیره تولید فولاد را از استخراج سنگ آهن تا آخرین مرحله تحت‌تاثیر قرار داده است.

در کل گزارشات خوبی هم از شرکت‌های سنگ آهنی نداشتیم. در همین حال، چنانچه شاخص گروه کانه‌های فلزی در موقعیت کنونی بررسی شود، شاهد افت ۲۵ درصد نسبت به اواخر اردیبهشت هستیم. در واقع اقتصاد جهان از اثرگذاری بالایی بر عملکرد این گروه‌ها برخوردار است که در حال حاضر، شرایط مثبتی ندارد.

شرکت‌های بورسی، نخستین هدف صورتحساب الکترونیکی مالیاتی

شرکت‌های بورسی و فرابورسی، نخستین گروهی هستند که برای صدور صورتحساب‌های الکترونیکی خود و برای اجرای این قانون، فراخوان شده‌اند. به‌گزارش پایگاه خبری بازار سرمایه (سنا)، داود منظور، رئیس سازمان امور مالیاتی کشور در حاشیه همایش تبیین نظام پایانه‌های فروشگاهی و مودیان مالیاتی گفت: به‌منظور اجرای درست قانون، تمهیداتی برای شرکت‌های بورسی و فرابورسی و دیگر شرکت‌ها که در آینده فراخوان خواهند شد، تدوین شده است. به‌گفته رئیس سازمان امور مالیاتی کشور، یکی از ماموریت‌های این سازمان در اجرای قانون پایانه‌های فروشگاهی، فرهنگ‌سازی و پیوست رسانه‌ای مربوط به اجرای قانون است. وی با اشاره به اینکه این همایش با حضور بیش از ۶۰۰ نفر از نمایندگان شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس و فرابورس برگزار شده، عنوان کرد: تلاش داریم فرآیندهای اجرایی مربوط به اتصال شرکت‌ها به سامانه و صدور صورتحساب‌های الکترونیکی را تدوین کنیم و این همایش برای هماهنگی، هم‌اندیشی و آماده‌سازی شرایط عمومی برای اجرای قانون بوده است. منظور در ادامه اظهار کرد: در این نشست، مجموعه فرآیندها، دستورالعمل، آیین‌نامه‌ها و سازکارهای اجرایی معرفی و به ابهامات موجود پاسخ داده شد. وی اظهار امیدواری کرد شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس و فرابورس به‌عنوان نخستن گروه فراخوان شده، تجربه خوبی را به جامعه منتقل کنند و سازمان این قانون را در آرامش و با کمک همه فعالان اقتصادی به‌خوبی اجرا کند. رئیس سازمان امور مالیاتی کشور یادآور شد: فرآیند فراخوان برای دیگر شرکت‌ها تا پایان سال ادامه دارد. وی خاطرنشان کرد: در اجرای این قانون، ضمانت‌های به‌نسبت محکمی پیش‌بینی شده و گروه‌هایی که فراخوان می‌شوند در صورت اهمال‌کاری و کوتاهی در صدور صورتحساب‌های الکترونیکی خود، به میزان ۱۰ درصد مبلغ فروش، مشمول جریمه خواهند شد.

بهبود وضعیت بازار سرمایه به برجام گره خورده است

اعتماد گمشده در بورس تهران

سرمایه‌گذاران ناامید از بورس

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

هفته گذشته رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار، فضای بی‌اعتمادی حاکم بر بورس تهران را میراث دولت دوازدهم خواند و بر تلاش دولت سیزدهم برای بازگشت اطمینان به این بازار تاکید کرد. وی همچنین افت شاخص بورس را ناشی از چالش‌های حاکم بر اقتصاد جهان، تداوم جنگ میان روسیه و اوکراین و ریزش بهای کامودیتی‌ها در بازار جهانی عنوان کرد. گفتنی است شاخص کل بورس تهران در نخستین روز کاری سال جاری یعنی ۶ فروردین ۱۴۰۱، یک‌میلیون و ۳۹۰ هزار واحد بود. این شاخص در روز ۲۳ شهریور یعنی پس از گذشت حدود ۶ ماه از سال، به یک‌میلیون و ۳۸۹ هزار واحد رسیده است. به اعتقاد فعالان و کارشناسان بازار سرمایه، برخلاف موارد مطرح شده از سوی رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار، علاوه بر تاثیرگذاری متغیرهای اقتصاد جهانی بر بورس تهران، سیاست‌های دولت نیز از اثرگذاری بالایی بر عملکرد بازار سهام برخوردار بوده است. در واقع بخش مهمی از ناکارآمدی حاکم بر عملکرد بورس تهران از شرایط اقتصادی کشور، از میان رفتن امنیت سرمایه و همچنین نبود دورنمای روشن و شفاف از آینده سیاسی و اقتصادی کشور نشأت می‌گیرد. با وجودی که مسئولان دولت سیزدهم بارها تاکید کرده‌اند اقتصاد کشور را به برجام گره نمی‌زنند، اما عملکرد بازار سهام حکایت از آن دارد که برخلاف انتظار و وعده مسئولان، این بخش مهم از اقتصاد کشور به برجام گره خورده است. در چنین شرایطی، هرگاه اخبار منفی از مذاکرات رفع تحریم، منتشر می‌شود، شاهد ریزش شاخص کل بورس تهران هستیم؛ این ریزش همزمان با رشد بهای دلار در بازار آزاد است و بر بی‌اعتمادی سرمایه‌گذاران حقیقی به اقتصاد کشور و به‌ویژه بازار سهام تاکید دارد. بی‌اعتمادی که در هفته گذشته به سقوط شاخص بورس از مرز یک‌میلیون و ۳۰۰ هزار واحدی و از دست رفتن این سطح حمایت مهم منتهی شد.



عکس: آیدا فریدی

به اعتقاد فعالان و کارشناسان بازار سرمایه، خلاف موارد مطرح‌شده از سوی رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار، علاوه بر تاثیرگذاری متغیرهای اقتصاد جهانی بر بورس تهران، سیاست‌های دولت نیز اثرگذاری بالایی بر عملکرد این بازار دارد

رفع بی‌اعتمادی زمان‌بر است

هفته گذشته مجید عشقی، رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار اعلام کرد: «بی‌اعتمادی به بورس، میراث دولت قبل است و بازار از آن رنج می‌برد.

با این وجود، اعتماد از دست رفته به بورس باز می‌گردد و بازار سهام می‌تواند به جایگاه اصلی خود دست یابد.» عشقی تاکید کرد: «بازار سرمایه فقط متاثر از متغیری مانند دولت نیست، بلکه متغیرهای فراوانی مانند بازارهای جهانی، نقدینگی، رکود اقتصاد جهان، وضعیت صنایع داخلی، قیمت نهاده‌ها، بازارهای رقیب، جنگ روسیه و... بر معاملات این بازار تاثیرگذارند؛ بنابراین نمی‌توان دولت را عامل اصلی ایجاد چنین روندی در بازار عنوان کرد.» رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار همچنین مدعی شد: «بار دیگر اعتماد از دست‌رفته به بورس باز می‌گردد و بازار سهام می‌تواند به جایگاه اصلی خود دست یابد.»

نگاه مثبت رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار در هفته گذشته به عملکرد دولت در قبال بورس تهران در حالی مطرح شد که بازار سرمایه روزهای قرمز پررنگی را پشت‌سر گذاشت.

حمایت موثر از بازار اجرایی نشد



سارا فلاح، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: دولت سیزدهم در بیش از یک سال گذشته که اداره امور را به عهده گرفته، به‌واسطه فشارهایی که بر کلیت اقتصاد کشور تحمیل می‌شود، نتوانسته نقش حمایتی موثری از بازار سهام داشته باشد. این موضوع در زمان تصویب بودجه ۱۴۰۱ به‌طور مشخص، مشهود بود. وی افزود: یا در ماه‌های نخست امسال و پس از حمله نظامی روسیه به اوکراین شاهد افزایش قیمت فلزات و نفت در بازارهای جهانی بودیم. انتظار می‌رفت رشد قیمت انرژی و کامودیتی‌ها در بازار جهانی تاثیر مثبتی بر عملکرد بورس تهران داشته باشد، با این وجود، دولت در آن دوره اقدام به وضع عوارض صادراتی روی محصولات یادشده کرد که اثرات منفی خود را بر عملکرد صنایع و شرکت‌های بورسی و سودآوری آنها داشت؛ بنابراین می‌توان این‌طور ادعا کرد دولت سیزدهم به‌دلیل شرایط اقتصادی کشور نتوانسته نقش موثری در حمایت از عملکرد بورس تهران داشته باشد.

این کارشناس بازار سرمایه گفت: البته برخی اقدامات دولت به نفع بازار سرمایه بوده‌اند که از جمله آنها می‌توان به واگذاری بلوکی سهام خساپا و خودرو و همچنین عرضه و فروش برخی از خودروها در بورس کالا اشاره کرد.

فلاح گفت: با این وجود باید تاکید کرد فشار تحریم‌های اعمالی بر اقتصاد ایران و به نتیجه نرسیدن مذاکرات برجام تا به این لحظه، بر کلیت اقتصاد کشور تاثیر منفی داشته و آثار آن در عملکرد بازار سرمایه نیز مشهود است. وی در ادامه با اشاره به شکل‌گیری فرآیند بی‌اعتمادی به بورس تهران از سال ۱۳۹۹ گفت: از تابستان ۱۳۹۹ و به‌دلیل سیاست‌های اشتباه مسئولان شاهد شکل‌گیری بی‌اعتمادی به بازار سرمایه بودیم. دولت فعلی هم نتوانسته قوانین حمایتی را در راستای حمایت از بورس تهران به اجرا درآورد تا به‌دنبال آن از سطح بی‌اعتمادی حاکم بر بازار بکاهد. در چنین شرایطی، همچنان شاهد تداوم خروج نقدینگی از بازار سرمایه هستیم.

این کارشناس بورس افزود: علاوه بر چالش‌های حاکم بر اقتصاد کشور و سیاست‌های دولت که عملا عملکرد بازار سرمایه را تحت‌تاثیر منفی قرار داده، شرایط اقتصادی دنیا نیز عملکرد بورس ما را متاثر کرده است. سیاست‌های انقباضی فدرال‌رزرو باعث شده قیمت‌های جهانی کامودیتی‌ها وارد فاز رکود و به‌دنبال آن نزول شوند. از آنجا که حدود ۷۰ درصد ارزش بازار سهام ما را شرکت‌های صادرات‌محور تشکیل می‌دهند، بازار بورس تهران نیز از این شرایط در امان نمانده و بدین‌ترتیب شاهد ریزش بورس تهران هستیم.

فلاح با اشاره به نتیجه نرسیدن مذاکرات رفع تحریم در هفته‌ها و ماه‌های اخیر افزود: در ماه‌های اخیر به‌طور مرتب گمانه‌زنی‌هایی از به نتیجه رسیدن مذاکرات برجام مطرح شد، اما به نتیجه نرسید. در چنین شرایطی، کسانی که قصد ورود به بازار سرمایه را داشتند، از این سرمایه‌گذاری منصرف شدند. بدین‌ترتیب شاهد کاهش شدید ارزش معاملات خرد سهام هستیم و روند غالب در بازار نزولی است. در نتیجه چنین شرایطی، متاسفانه شاخص کل محدوده حمایتی ۱۴۰۰ هزار واحدی را در هفته گذشته از دست داد.

این کارشناس بورس گفت: با توجه به ریزش شدید بازار سهام در هفته‌های گذشته و فاصله زیادی که میان شاخص کل با میانگین متحرک ۳۵ روزه ایجادشده و همچنین با رسیدن شاخص به محدوده حمایتی ۱۳۸۰ هزار واحدی، انتظار می‌رود شاخص کل در اینجا وارد یک ریز موج اصلاحی شود. روند غالب حاکم بر بازار بورس همچنان نزولی است و انتظار می‌رود ریزش تا محدوده حمایتی ۱۳۵۰ هزار واحدی ادامه داشته باشد، اما وضعیت در شاخص هم‌وزن به‌مراتب بهتر است و پیش‌بینی می‌شود همچنان توجه بازار و حقیقی‌ها به صنایع کوچک و سهم‌های کوچک و از منظر بنیادین خوب باشد.

> سیاست‌های دولت سیزدهم خلاف وعده‌های آن، نه‌تنها به بازگشت اعتماد مردم به بورس تهران منجر نشده، بلکه زمینه اعتراض مجدد سهامداران را فراهم کرده است

اقتصاد مانع سودآوری بورس



همایون دارابی، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: بدون نتیجه ماندن مذاکرات رفع تحریم، مهم‌ترین عامل منفی اثرگذار بر عملکرد بورس تهران در طول هفته‌های اخیر بوده است. وی افزود: روشن نبودن برخی سیاست‌های تصمیم‌گیران بازار سرمایه نیز تاثیر منفی خود را بر بورس آشکار کرد. از جمله این سیاست‌های مهم و اثرگذار بر عملکرد بازار سرمایه می‌توان به بلوک‌های خودرویی اشاره کرد. این عوامل در هفته گذشته بر عملکرد بورس تهران تاثیر منفی داشت و به عقب‌نشینی شاخص کل منتهی شد.

دارابی گفت: پیشرفت شاخص در سال جاری با گروه پالایشی و گروه خودرویی همراه بود. با این وجود، ارزش سهام پالایشی‌ها به‌دلیل قیمت نفت و خودرویی‌ها به‌دلیل نامشخص بودن وضعیت بلوک‌ها و همچنین مذاکرات سیاسی، عقب نشستند.

این کارشناس بازار سرمایه در ادامه و در پاسخ به سوالی مبنی بر سیاست‌های دولت سیزدهم در جلب یا از میان رفتن اعتماد مردم، اظهار کرد: به اعتقاد من، مسئله مهم این است که آیا سیاست‌های اتخاذشده از سوی مسئولان، به نفع سرمایه‌گذاری در کشور وجود دارد یا خیر؟

دارابی افزود: سیاست‌های حاکم بر اقتصاد ایران در حال حاضر به‌گونه‌ای است که اساس سرمایه‌گذاری را تحت‌تاثیر منفی قرار می‌دهد. در چنین شرایطی، بخش مهمی از سرمایه‌های کشور به دلالی معطوف شده‌اند. در چنین بستری، عملا سرمایه‌گذاری در بورس به‌دلیل ریسک‌های ذاتی حاکم بر عملکرد این بازار، کاملا از رونق می‌افتد.

وی گفت: البته نباید نسبت به آثار سوء چنین شرایطی بر روند رشد و تولید صنعتی و اقتصادی در کشور بی‌تفاوت بود. بازار سرمایه از ظرفیت لازم برای توسعه صنعتی و اقتصادی کشور برخوردار است. در فضایی که جذب سرمایه به اقتصاد کشور و به‌ویژه بازار سرمایه با چالش‌های جدی روبه‌رو می‌شود، امکان اجرای فعالیت‌های مولد اقتصادی و همچنین توسعه عملکردی صنایع به‌شدت محدود می‌شود.

دارابی گفت: البته این روند در سایر حوزه‌های اقتصادی کشور نیز به چشم می‌خورد، کما اینکه بازار ساخت‌وساز با رکود کامل روبه‌رو است. علاوه بر این، چنانچه صدور مجوز و پروانه‌های بهره‌برداری بررسی شود، متوجه می‌شویم در این بخش نیز با کمبودهای جدی روبه‌رو هستیم و از میزان صدور مجوز برای آغاز به‌کار کسب‌وکارهای گوناگون به‌شدت کاسته شده است. از مجموع موارد یادشده می‌توان این‌طور برداشت کرد که اقتصاد کشور در شرایط مولدی قرار ندارد؛ بدین‌ترتیب از رونق بازار سرمایه نیز کاسته خواهد شد و نمی‌توان به بهبود شرایط آن امید داشت.

این کارشناس بازار سرمایه در پایان تاکید کرد: البته نباید از این نکته غافل بود که در حال حاضر، بسیاری از سهم‌های حاضر در بازار سرمایه ارزشمند هستند؛ یعنی این شرکت‌ها از سودآوری خوبی برخوردار هستند، هرچند شرایط اقتصادی ایران مانع دستیابی این سهم‌ها به ارزش واقعی‌شان می‌شود.

سخن پایانی

در یک هفته گذشته و به‌دنبال سقوط شاخص بورس از مرز حمایت روانی یک‌میلیون و ۴۰۰ هزار واحدی، شاهد اعتراض برخی فعالان و سرمایه‌گذاران بورسی به سیاست‌های دولت سیزدهم بودیم. معترضان معتقدند دولت سیزدهم برخلاف وعده‌هایش مبنی بر رونق بازار سرمایه، در اجرای تعهدات خود موفق نبوده است. بر همین اساس نیز شاهد نفوذ شاخص بورس به کانال یک‌میلیون و ۳۰۰ هزار واحدی هستیم. بی‌نتیجه بودن مذاکرات برجام و همچنین بررسی پرونده اتمی ایران در نشست شورای حکام آژانس، مهم‌ترین ریسک‌هایی هستند که رکود حاکم بر بورس تهران را تقویت کرده‌اند. علاوه بر ریسک‌های سیاسی یادشده، تشدید ابهامات درباره پرونده برجام، نگرانی بازارها از تعمیق رکود در اقتصاد چین و امریکا و اثرگذاری آن بر افت تقاضا برای خرید کامودیتی‌ها و همچنین شدت گرفتن بحران انرژی در دنیا و به‌ویژه کشورهای اروپایی و در ادامه بروز تنش‌های سیاسی جدید در سایر نقاط جهان، از مهم‌ترین عوامل منفی اثرگذار بر عملکرد بورس تهران هستند.

در چنین شرایطی، سیاست‌های دولت سیزدهم نیز برخلاف وعده‌های آن، نه‌تنها به بازگشت اعتماد مردم به بورس تهران منجر نشده، بلکه زمینه اعتراض مجدد سهامداران را فراهم کرده است. معترضان بورسی اعتقاد دارند با توجه به شرایط کنونی، سیاست‌های دولت و ابهاماتی که اقتصاد کشور را تحت‌تاثیر منفی قرار داده، اوضاع بازار سرمایه در هفته‌های آینده نیز امیدوارکننده نخواهد بود. در واقع با توجه به روند سیاست‌گذاری دولت نمی‌توان به خروج این بازار از رکود امید داشت.

ارزیابی دانش‌بنیان‌ها آسان‌تر می‌شود

رئیس مرکز شرکت‌ها و موسسات دانش‌بنیان معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری از تسهیل روند ارزیابی شرکت‌های دانش‌بنیان حوزه کشاورزی خبر داد.

رضا اسدی‌فرد در گفت‌وگو با مهر با بیان اینکه بنا داریم روند ارزیابی این شرکت‌ها در معاونت علمی را از ۲ ماه به یک ماه تقلیل دهیم، گفت: از سوی دیگر لازم است که در وزارت جهاد کشاورزی این مسیر نیز کوتاه‌تر شود، زیرا برخی محصولات در این حوزه هستند که گاه روند ارزیابی محصولات‌شان ۲ سال زمان می‌برد. وی با اشاره به برخی محصولات که در حوزه کشاورزی با مشکلات این‌چنینی و روند ارزیابی طولانی مواجه می‌شوند، خاطرنشان کرد: تولید کود، سموم، خوراک دام، آفت‌کش‌ها، بذر، نهال و... از جمله محصولاتی هستند که مراجعه‌های زیادی برای دریافت تاییدیه و تولید دارند، بنابراین لازم است که روند تسهیل‌شان سریع‌تر شود.

به گفته رئیس مرکز شرکت‌ها و موسسات دانش‌بنیان معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری، از آنجایی که یکی از موانع زیاد شدن شرکت‌های دانش‌بنیان، همین روند طولانی ثبت محصول است، از این‌رو هرچه این روند تسهیل شود، بهتر است. رئیس مرکز شرکت‌ها و موسسات دانش‌بنیان معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری عنوان کرد: از آنجایی که مانع اصلی توسعه شرکت‌های و اقتصاد دانش‌بنیان کشاورزی، همین مسئله روند کند ثبت محصول است، بنابراین قرار است این ارزیابی‌ها کوتاه‌تر شود. وی اظهار کرد: درصدد هستیم علاوه بر معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری، در وزارت کشاورزی هم، مسیر ارزیابی شرکت‌های دانش‌بنیان حوزه کشاورزی را تسهیل کنیم.

آلاینده‌های نفتی دریاها با توان فناوران پاک می‌شود

نفت‌خواری سبز دانش‌بنیان‌ها

لکه‌های نفتی انتقال یافته به زیر آب در تماس بیشتری با آبزیان زیر دریا هستند، بنابراین این نوع آلودگی در مدت زمان کم آثار زیانباری به‌بار می‌آورند. دانشمندان می‌گویند پس از نشت نفت، میکروب‌های تجزیه‌کننده مواد نفتی فعال‌تر می‌شوند و در نتیجه میزان اکسیژن محلول در آب کاهش می‌یابد. کاهش اکسیژن محلول، اکسیژن‌رسانی به بافت‌های آبزیان را تحت‌الشعاع قرار می‌دهد که این خود ناهماهنگی و نبود تعادل و بروز آسیب‌های جدی به آبزیان را به‌همراه دارد. براساس اطلاعات پژوهشگاه ملی اقیانوس‌شناسی و علوم جوی، زمانی که نفت وارد محیط آبی می‌شود، به شکل‌های متفاوتی از جمله فیزیکی، شیمیایی و فرآیندهای زیستی دچار تغییر و تحول می‌شود، در واقع به‌محض ورود آلودگی نفتی به محیط‌های آبی، فرآیند تغییرات فیزیکی و شیمیایی آغاز و این مراحل شامل مراحل تبخیر، گسترده شدن یا انتشار، امولسیون‌سازی، تجزیه و فساد، تبادل‌های هوایی و دریایی و ته‌نشینی می‌شود. صمت در این گزارش به بررسی توان و دستاوردهای دانش‌بنیان‌ها در قالب طرح‌های حذف آلاینده‌های نفتی با استفاده از میکروارگانیزم‌های طبیعی پرداخته است.



مهتاب دمیرچی
editor@smtnews.ir

راه‌حل‌های سبز برای پاکی آب دریا

از دیرباز، دریا یکی از مهم‌ترین منابع تامین مواد غذایی برای بشر بوده است و اکوسیستم‌های آبی از عناصر بسیار گوناگونی تشکیل شده‌اند که در برابر مواد خارجی، بسیار آسیب‌پذیر هستند. این آسیب‌پذیری خود را در اکوسیستم‌های ساحلی، به‌ویژه دریاها به‌دلیل عمق کم، تراکم و تنوع بالاتر موجودات زنده نشان می‌دهد. بیشتر آلاینده‌هایی که وارد اکوسیستم‌های آبی می‌شوند، در نتیجه فعالیت‌های انسانی است. آلودگی‌های نفتی یکی از بزرگ‌ترین مشکلات بشر امروز به‌شمار می‌آیند که این مساله در صنعت نفت رخ می‌دهد و به‌طور معمول دارای بخارهای هیدروکربنی است. در برخی مواقع به چاه‌های فاضلاب و در محیط‌های خانگی ورود می‌کنند و حتی ممکن است باعث انفجار شوند که در این شرایط برای سلامتی انسان‌های ساکن در اطراف محیط‌های آلوده خطرناک هستند؛ بیشتر کارشناسان در عرصه محیط‌زیست معتقدند حل این معضلات با پیگیری راه‌حل‌های سبز و با بهره‌گیری از محیط طبیعی بهترین انتخاب است؛ چرا که اگر بخواهیم از روش‌های شیمیایی بهره بگیریم، خود منجر به ایجاد دیگر آلودگی‌ها در محیط طبیعی می‌شود، اما بهره‌گیری از امکاناتی که محیط طبیعی در اختیارمان گذاشته است؛ نظیر کشت برخی میکروارگانیسم‌ها برای پاکسازی، انتخاب هوشمندانه‌تری است که به‌طور معمول از آن به‌عنوان راه‌حل‌های سبز یاد می‌شود، در واقع از مواد تشکیل‌دهنده محیط برای پاکسازی خودش استفاده می‌شود و این فرآیند در نهایت به حاصلخیزی خاک می‌انجامد.

پودرهای میکروبی به جنگ آلودگی‌های نفتی می‌روند

پژوهشگران پژوهشکده علوم پایه کاربردی جهاد دانشگاهی با همکاری شرکت‌های دانش‌بنیان توانستند با بکارگیری میکروارگانیسم‌های موجود در طبیعت به ساخت پودرها و سامانه‌هایی برای رفع آلودگی نفتی بپردازند.

کمال خدایی، رئیس پژوهشکده علوم پایه کاربردی جهاد دانشگاهی واحد شهید بهشتی و درباره مهم‌ترین فعالیت‌های شرکت‌های دانش‌بنیان تحت نظارت این پژوهشکده درباره حذف آلاینده‌های نفتی، به صمت گفت: از آنجایی که آلودگی‌های نفتی در کشور یک معضل همیشگی بوده است؛ خوشبختانه ما توانستیم فناوری‌های متعددی را در زمینه رفع این آلودگی‌ها به کار بگیریم. هدف‌مان بالا بردن سرعت پاکسازی محیط‌هایی است که به آلاینده‌های نفتی آلوده شده‌اند، در واقع با شناسایی منشأ آلودگی و توسعه فناوری‌ها توانستیم سرعت پاکسازی آلودگی نفتی را بالا ببریم، در کل از آنجایی که عمده فعالیت ما در حوزه بالادستی و مسائل زیست‌محیطی نفت است، همواره تلاش‌مان بر این است که زنجیره‌ای از فناوری‌ها که بتوانند تمام آلودگی‌های نفتی آب و خاک را پاکسازی کنند، به کار بگیریم، خوشبختانه به دانش فنی آن رسیده‌ایم و در حال حاضر توانایی رقابت با شرکت‌های دانش‌بنیان بزرگ بین‌المللی را داریم؛ به‌عبارت دیگر، امروز دانش‌بنیان‌های کشور درباره حذف آلاینده‌های زیست‌محیطی دریا به‌ویژه آلاینده‌های نفتی در مرز دانش حرکت می‌کنند. وی در تشریح پاکسازی حوضچه‌های پسماند نفتی گفت: دستگاه تصفیه حوضچه پسماند، از فناوری‌هایی است که ترکیبات نفتی تجزیه‌ناپذیر دارد، خوشبختانه توانستیم آن را بومی کنیم، در واقع با روش بیولوژیکی باکتری‌های مضر جامانده در محل پسماندهای نفتی جداسازی و در مرحله بعد محیط موردنظر به‌طور کامل پاکسازی می‌شود. ما توانستیم با برداشت و کشت باکتری‌ها از محیط آلوده، پودری را تولید کنیم که به پاکسازی محیط خاکی و خشک بینجامد.

وی با اشاره به اینکه ایران جزو معدود کشورهایی است که موفق به ساخت چنین پودری شده است، گفت: امروز ما جزو معدود کشورهای تولیدکننده این پودر میکروبی هستیم و در عرصه رقابت با کشورهای پیشرو در این زمینه، عملکرد قابل‌قبولی داریم. گفتنی است، با مخلوط آن با آب، ماده‌ای حاصل می‌شود که می‌توان روی خاک‌های آلوده و آلودگی‌های نفتی اسپری کرد تا بعد از ۲ تا ۳ هفته، آلودگی‌ها به روش بیولوژیکی پاکسازی و در نهایت همه ترکیبات نفتی تبدیل به کود بیولوژیک یا بیومس شود که خاک را حاصلخیز می‌کند؛ با این روش، پاکسازی، حجم و وسعت آلودگی اهمیت زیادی ندارد.

▣ پاکسازی یک‌روزه لجن‌های نفتی

رئیس پژوهشکده علوم پایه کاربردی جهاد دانشگاهی واحد شهید بهشتی درباره لجن‌زدایی‌های نفتی که معضلی مهم در محیط‌زیست است، گفت: یکی دیگر از فناوری‌های تولیدشده، طراحی سامانه پرتابل لجن‌زدایی نفت است و برهمین اساس می‌توانیم ۱۰۰ تن لجن نفتی را که آغشته به مولکول‌های سنگین است، در طول یک روز پاکسازی کنیم؛ آنچه از این پاکسازی حاصل می‌شود، آب و نفت بازیافتشده و خاکی است که یک تا ۲ درصد آلودگی دارد که آن هم با پاشیدن پودر میکروبی گفته‌شده تبدیل به خاک تمیز می‌شود.

گفتنی است، این فناوری برای پاکسازی آلودگی‌های دریا هم کاربرد دارد. وی در ادامه درباره دیگر فناوری تولیدشده از سوی این نهاد پژوهشی که برای گندزدایی کردن دریاها تولید شده است، گفت: از دیگر دستاوردهای پژوهشکده علوم پایه کاربردی جهاد دانشگاهی واحد شهید بهشتی تولید محصولی است که تا پیش از این، وارداتی بود و هزینه زیادی را برای خرید آن متقبل می‌شدیم؛ این محصول محوکننده لکه‌های نفتی از سطح دریاها و دریاچه‌هایی است که مقصد نهایی زباله‌های نفتی پالایشگاه‌ها است، در واقع این محلول روی آلودگی پاشیده می‌شود و بعد از ۱۰ دقیقه، آلودگی از بین می‌رود و لکه‌های نفتی را به امولسیون‌های بسیار ریز تبدیل می‌کند. به‌عبارت دیگر، لکه‌های نفتی تبدیل به نقاطی از مایع می‌شود که قابل جداسازی از آب دریا است.



علت پاک‌کنندگی سریع این محلول این است که آنزیم‌های بیولوژیکی موجود در آن آلودگی را در معرض میکروارگانیسم‌های متعدد قرار می‌دهد تا به‌سرعت حذف شود. خدایی درباره بکارگیری فناوری ازدیاد برداشت نفتی گفت: از دیگر فعالیت‌های فناورانه این نهاد پژوهشی که تاکنون در ایران به آن پرداخته نشده بود، بکارگیری روش‌های ازدیاد برداشت از میادین نفتی با استفاده از فناوری شکافت هیدرولوژیکی است؛ این فناوری با افزایش فشار سیال در مخزن، باعث شکستگی در سنگ مخزن می‌شود و برداشت نفت افزایش می‌یابد؛ هدف‌مان از راه‌اندازی چنین فرآیندی بومی‌سازی این فناوری در کشور و جلوگیری از برون‌رفت ارز برای خرید آن از کشورهای صاحب فناوری است.

به گفته خدایی، سامانه دیگری برای احیای چاه‌های متروکه نفتی در این نهاد پژوهشی راه‌اندازی شده است. وی در تشریح این سامانه گفت: همواره هزینه حفاری چاه‌های متروکه بسیار بالا است؛ فناوری که ما برای این منظور ایجاد کردیم، به صرفه‌جویی اقتصادی زیادی می‌انجامد و علاوه بر آن با محیط‌زیست سازگاری زیادی دارد.

> دستگاه تصفیه حوضچه پسماند، از فناوری‌هایی است که ترکیبات نفتی تجزیه‌ناپذیر دارد

نمک‌خوارها و نمک‌دوست‌ها دریا را تمیز می‌کنند

چندی پیش، طرحی در پژوهشکده محیط‌زیست جهاد دانشگاهی راه‌اندازی شد که به بهره‌گیری از تمامی طرح‌های تولیدشده در راستای حذف آلاینده‌های دریایی می‌انجامد. در این طرح از میکروارگانیسم‌های نمک‌خوار و نمک‌دوست استفاده می‌کنیم که می‌تواند به حذف حداکثری آلاینده‌های مضر و آسیب‌زننده بپردازد.

نیلوفر عابدین‌زاده، سرپرست پژوهشکده محیط‌زیست جهاد دانشگاهی در گفت‌وگو با صمت درباره طرح تصفیه پساب‌های نفتی که از سوی این پژوهشکده به مرحله عملیاتی رسیده است، گفت: تصفیه پساب‌ها همراه چاه‌های نفت، طرحی بود که خوشبختانه با توان دانش‌بنیان‌ها به مرحله تولید رسید. گفتنی است، هنگام استخراج نفت و گاز، پسابی تولید می‌شود که به‌دلیل ترکیبات نفتی و نمک زیاد به‌شدت برای محیط‌زیست مضر است. مجموعه پژوهشکده محیط‌زیست در این طرح از روش ترکیبی بهره گرفته و توانسته مواد شیمیایی و آلودگی پساب را به‌حدی برساند که قابل‌تخلیه به محیط طبیعی باشد.

وی افزود: ویژگی متمایز این طرح با روش‌های روتین تصفیه پساب این است که ما در این طرح از میکروارگانیسم‌های نمک‌خوار و نمک‌دوست استفاده می‌کنیم. پس از آنکه این باکتری‌ها از خاک آلوده منابع نفتی استخراج شدند و بعد از عملیات کشت، با شرایط آب‌ها و پساب‌های آلوده سازگار می‌شوند. عابدین‌زاده ادامه داد: هم تصفیه فیزیکی و هم بیولوژیکی و زیستی روی پساب‌ها قابل اجرا است و این گونه، راندمان حذف مواد نفتی و ترکیبات نمکی از بین می‌رود، بنابراین آبی که بعد از این فرآیند حاصل می‌شود، مجوز ورود به محیط‌های پذیرنده نظیر خاک یا تالاب‌ها را دارد، به‌گونه‌ای که ضرری به محیط‌زیست نمی‌زند، حتی می‌تواند به استانداردهای قابل‌استفاده در صنعت هم برسد، البته با روش‌های پیشرفته‌تر ما می‌توانیم آن را به چرخه تولیدات صنعتی هم برسانیم.



سخن پایانی

نشت نفت و فرآورده‌های آن، آلودگی فراوانی به‌دنبال دارد و به‌علت مایع بودن، به‌راحتی در آب و در خشکی منتشر می‌شود و صدمات زیادی را به محیط‌زیست وارد می‌سازد. به‌نظر می‌رسد هرچه مسئولانه‌تر و معقولانه‌تر از این منابع طبیعی استفاده ببریم، کمتر گرفتار صدمات آن خواهیم شد. از آنجایی که شرکت‌های نفتی سالانه مشمول جرایم زیست‌محیطی زیادی می‌شوند و باوجود اینکه هزینه اجرای این فرآیند بالا است، قابل‌ارزیابی یا مقایسه با جرایمی که در نهایت این شرکت‌ها متحمل می‌شوند، نیست. در حال حاضر بیشتر شرکت‌های نفتی آب‌ها را بدون تصفیه مستقیم به دریا روانه می‌کنند و باعث آلودگی آب‌های دریا و حتی رودخانه‌ها و تالاب‌هایی که محیط‌زیست سالمی دارند، می‌شوند. این موضوعی است که اغماض بیش از حد به آن، موجب بروز آثار زیانبار و جبران‌ناپذیری خواهد شد. باوجود توان دانش‌بنیان‌ها و با کمک فناوری‌های نوین زیستی نسبت به پاکسازی دریاها، بهتر است دولت‌ها مسیر سرمایه‌گذاری برای رشد و توسعه این نوع شرکت‌ها را تسهیل کنند و موجب توسعه آنها در مسیر پاکسازی دریاها شوند.

خبر

تبدیل آب آلوده به آب کشاورزی

محققان دانشگاه صنعتی امیرکبیر به‌تازگی موفق به حذف فلزات سنگین از آب تولیدی میادین نفتی با نمک بالا با استفاده از روش انعقادسازی الکتریکی شده‌اند که عوامل سرطان‌زای آب را رفع کردند و پس از نمک‌زدایی می‌توان برای کشاورزی یا آب آتش‌نشانی بهره برد.

به‌گزارش روابط‌عمومی دانشگاه صنعتی امیرکبیر، مهدیه مهری، دانش‌آموخته و مجری طرح «حذف فلزات سنگین از آب تولیدی میادین نفتی با نمک بالا با استفاده از روش انعقادسازی الکتریکی» گفت: تاکنون در مقالات علمی منتشرشده، حذف فلزات سنگین از آب تولیدی میادین نفتی با استفاده از روش انعقادسازی الکتریکی موردپژوهش قرار نگرفته بود، از این‌رو براساس نتایج این تحقیق، با استفاده از روش انعقادسازی الکتریکی می‌توان آب تولیدی میادین نفتی را که دارای آلاینده‌های آلی و فلزات سنگین گوناگون است، تصفیه کرد و به بازدهی جداسازی و سینتیک حذف قابل‌قبولی دست یافت.

محقق دانشگاه صنعتی امیرکبیر گفت: در نهایت می‌توان مطابق با استانداردهای زیست‌محیطی پس از نمک‌زدایی، از این آب برای مصارف گوناگون مانند آبیاری کشاورزی یا آب آتش‌نشانی و ... استفاده و حتی آن را در چاه‌های بدون آسیب زیست‌محیطی تخلیه کرد.

به‌گفته مهری، به‌دلیل حضور همزمان آلاینده‌های آلی و فلزات سنگین و همچنین شوری بسیار زیاد آب‌های تولیدی پیچیدگی‌های زیادی در ارتباط با بازدهی حذف هر گروه آلاینده و مدت زمان موردنیاز برای فرآیند به‌وجود می‌آید که پرداختن به هر عامل نیازمند شناخت دقیق از برهمکنش‌ها و فعل و انفعالات داخل راکتور دارد، به‌صورت کاربردی می‌توان از این روش، برای تصفیه آب‌های تولیدی میادین نفتی در صنعت نفت و گاز و استفاده مجدد از حجم عظیم آب تولیدشده برای کاربردهای مفید در صنعت بدون آسیب به محیط‌زیست بهره برد. به‌عبارت دیگر، باتوجه به میزان زیاد آب تولیدی، نیازی به انتقال آب شیرین‌شده دریا نیست و با نمک‌زدایی می‌توان از این آب برای کشاورزی و سایر کاربردها استفاده کرد.

وی با اشاره به مزیت رقابتی پروژه گفت: مزیت رقابتی طرح قابلیت اجرای آن در نقاط جغرافیایی گوناگون که دسترسی به برق و فلزات پرکاربرد مانند ورق آهن یا آلومینیوم وجود داشته باشد، بدون نیاز به افزودن مواد شیمیایی مختلف است. از این طرح می‌توان در تصفیه آب‌ها و پساب‌های صنعتی دارای فلزات سنگین که بیشترشان سرطان‌زا هستند و انواع آلاینده‌های هیدروکربنی مانند اجزای نفتی استفاده کرد.

یادداشت

دانش‌بنیان‌ها از پس آلاینده‌ها برمی‌آیند



هادی اله یاری ـ عضو کمیته نفت و گاز معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری

فلر جزو آلاینده‌ترین تجهیز در صنعت نفت و گاز است که با توجه به اینکه عمر مخازن نفتی و گازی کشور به دور دوم و سوم خود نزدیک شده، میزان گازهایی که همراه با نفت و گاز منتشر می‌شود، بسیار افزایش پیدا کرده است. براساس گزارش‌های جهانی و برمبنای آمارهای رسمی، ایران با بیش از ۱۳ میلیارد مترمکعب، در رتبه سوم دنیا در بخش سوخت فلر قرار دارد؛ اما داده‌های واقعی، عددی نزدیک به ۱۷ تا ۱۸ میلیارد مترمکعب را نشان می‌دهد که حاکی از رتبه دوم ایران در طبقه‌بندی جهانی است که علت آن به استفاده نکردن از فناوری‌های جدید و فرسودگی تجهیزات قبلی برمی‌گردد. پالایشگاه‌های نفتی و گازی کشور برای ریکاوری فلر نیازمند سرمایه‌گذاری هستند که به‌دلیل تحریم‌ها و نبود سرمایه‌گذاری خارجی، سالانه ۵ میلیارد یورو گاز همراه نفت فلر می‌شود (سوخت آزاد در هوا). طبق بررسی‌های انجام‌شده در برخی میادین می‌توان از میزان این ریکاوری پس از یک سال بازگشت سرمایه داشت، به‌علاوه اینکه توربین‌های گازی نیز وابسته به سوخت هستند که بیشتر این سوخت به دلایل ملاحظات فنی، شیرین‌سازی شده و آلایندگی ندارند؛ اما در مقایسه با همتایان پیشرفته خود در جهان، میزان انتشار دی‌اکسیدکربن تولیدی آنها نیز ۳ تا ۵ برابر استاندارد جهانی است.

برای حفاظت از محیط‌زیست باید در مسیر کاهش آلایندگی‌های ناشی از استخراج گاز، اقدامات مهمی را به‌سرانجام رساند. این در حالی است که باتوجه به تنش‌های ارزی موجود، امکان استفاده از فناوری‌های نوین برای کاهش آلایندگی‌ها مهیا نیست و سرمایه‌گذاری جدی هم برای استفاده از این فناوری‌ها انجام نمی‌گیرد، در کل کاهش فلرینگ، جایگزینی توربین‌ها و تجهیزات قدیمی صنعت نفت و گاز مواردی هستند که نیازمند کاربرد فناوری‌های به‌روز هستند. گفتنی است، این معضل در بیشتر کشورهای اروپایی حل شده است. آنها توانستند با استفاده از روش‌های مختلف به‌شدت از میزان انتشار آلایندگی‌ها بکاهند. برای مثال از سال ۲۰۱۸، امریکای شمالی به نیم درصد سولفور در سوخت و اروپا به یک‌دهم درصد رسید، اما در کشور ما به‌دلیل عقب‌افتادگی‌های مالی و دسترسی نداشتن به منابع مالی و فنی، محدودیت‌هایی داریم که مجبور هستیم برای سوخت با سولفور کم از کشورهای همسایه نظیر امارات کمک بگیریم که امری بسیار هزینه‌بر است. در این زمینه، نخستین آلاینده‌ای که اهمیت دارد، اکسیدهای گوگرد است که در هنگام بارندگی تبدیل به اسید سولفوریک می‌شود و برای موجودات زنده و بنای ساختمان‌ها آسیب‌زا است، هرچند طیف متفاوتی از فناوری‌ها را می‌توان برای جلوگیری از انتشار این گازها به کار برد. این در حالی است که در ایران به‌دلیل محدودیت تامین منابع مالی برای اجرای پروژه‌های زیست‌محیطی، در هیچ نیروگاهی امکان بهره‌گیری از فناوری‌های پیشرفته وجود ندارد.

خبر خوب آنکه شرکت‌های داخلی توان طراحی این سیستم‌ها را دارند و با یک برنامه‌ریزی دقیق می‌توان از این ظرفیت برای کاهش برخی آلاینده‌ها بهره برد، برای مثال، فرآیند کاهش سولفور از سوی دانش‌بنیان‌ها امکان‌پذیر است، اما درباره آلاینده‌هایی نظیر اکسیدهای نیتروژن این روند متفاوت است. به‌طور معمول کارفرمایان و مالکان تجهیزات به‌دلیل احتمال بروز مشکل در ضمانت پس از فروش تجهیزات، مایل نیستند از شرکت‌های دیگر برای کاهش این آلاینده استفاده کنند و ترجیح می‌دهند سازنده تجهیزات در کنار مجموعه حضور داشته باشد، به‌علاوه اینکه باتوجه به شرایط تحریم، دسترسی‌های این‌چنینی به شرکت‌های صاحب‌نام وجود نداشته و به‌همین دلیل نمی‌توان انتظار کاهش برخی آلاینده‌ها را در آینده نزدیک داشت.

نقش دولت در رفع این مشکل اهمیت زیادی دارد، در واقع دولت می‌تواند یک نقش حاکمیتی داشته باشد، به‌گونه‌ای که نیروگاه‌ها و کشتی‌ها را برای کاهش انتشار مجاب کند، برای مثال، ارائه مشوق‌ها و تنبیه‌هایی برای شرکت‌ها می‌تواند یک رویکرد راهگشایانه باشد. افزون بر آن، با واگذاری چند دستگاه به شرکت‌های دانش‌بنیان داخلی برای داخلی‌سازی این فناوری‌ها می‌توانند هزینه‌های ساخت را تا ۵۰ درصد کاهش دهد؛ این موضوع در ساخت کشتی‌ها و نیروگاه‌ها هم قابل اجرا است.

یادداشت

مطالبات معوق نتیجه تسهیلات تکلیفی



محسن نوری
کارشناس امور بانکی

ناتـرازی بانک‌هـا یکـی از مشـکلات جدی سـال‌های اخیر شبکه بانکی ایران است. به‌وجود آمدن ناترازی در سـاختار بانکی ناشی از عوامل مختلفی اسـت که یکی از آنهـا اجبار بانک‌ها به پرداخت تسـهیلات تکلیفی است. دولت به‌دلیل کمبود منابع مالی پرداخت وام‌هایی را به شـبکه بانکی تحمیل می‌کند کـه عمدتا عامل ناترازی بانک‌ها می‌شود.

یکـی از مهم‌ترین آسـیب‌هایی که سیسـتم بانکـی به آن دچار شـده و هنوز هم وجود دارد، تسـهیلات تکلیفی و اجباری اسـت که توسـط سـازمان‌ها، مقامـات، نهادها و مراجـع خارج از هیات مدیـره بانـک در نظر گرفته می‌شـود و به‌دلیل آنکه به اجبار پرداخت می‌شـود، اکثریت مطلق آنها بازگشـت ندارند، زیرا این تسـهیلات براسـاس توجیه اقتصادی پرداخت نمی‌شـود و با هدف رفع کمبـود منابع مالی این کار صورت می‌گیرد. این تسـهیلات بـا ایجاد ناتـرازی در حسـاب بانک‌ها یکی از عوامل خلق پول و تورم درکشـور به‌شـمار می‌روند؛ در نتیجـه هرچند برای اهداف رشـد و توسـعه اقتصـادی در نظر گرفته می‌شـوند اما آثار زیانبـاری برای اقتصاد دارنـد؛ به‌ویژه اگر میزان این تسـهیلات از توان تسـهیلات‌دهی بانک‌ها و شـبکه بانکـی فراتر باشد. پرداخت تسهیلات تکلیفی به‌دلیل افزایش ریسـک اعتباری در همه کشورهای دنیا ممنوع اسـت و به‌عقیده صاحب‌نظران و اقتصاددانان در بلندمدت نه‌تنها کمکی به اقتصاد کشور نمی‌کند، بلکه منجر به بروز تورم و در نهایت به ضرر کشور تمام می‌شـود، اما متاسفانه سال‌هاست پرداخت تسـهیلات تکلیفـی توسـط بانک‌هـا در قالب تبصره‌هایی در بودجه وجود دارد که براساس آن بانک‌ها مکلف به تامین مالی می‌شـوند و اساسا ریشـه زیان‌دهی مزمن بانک‌ها به‌ویژه بانک‌های دولتـی از همین الـزام به پرداخت تسـهیلات تکلیفی شکل می‌گیرد. به‌عنوان نمونه در بودجه ردیف‌هایـی بـرای گروه‌های مشـمول دریافت تسـهیلات تعریف می‌شود، مانند ارائه تسهیلات به مشـاغل خانگی. در ادامـه دولت‌ها با کاهش منابع مالی مواجه می‌شوند و از سوی دیگر نبود حمایت دولت ممکن است مشکلات زیرساختی و معیشـتی را نیز افزایش دهد؛ بنابراین دولت‌ها به‌دلیـل نداشـتن منبـع مالی کافی از سـویی و ضرورت حل مشـکلات شـهروندان از سـوی دیگر، به بانک‌ها برای پرداخت تسـهیلات فشار می‌آورند. مجلس این موضوع را تصویب و دولت هم به بانک‌ها تکلیف می‌کند؛ بنابراین نتیجه این می‌شـود که خلق پول رقم می‌خورد و نقدینگی بالا می‌رود و در نهایت تورمی شکل می‌گیرد که مردم اکنون شـاهد آن هسـتند. این مشکلات نتیجه فشـار دولت بـه بانک‌ها بـرای پرداخت تسهیلات تکلیفی و همچنین وام گرفتن عده‌ای خاص از سیسـتم بانکی کشـور است. سنگینی تسـهیلات تکلیفی از چند دهه گذشته تا امروز منجـر به سـنگینی مطالبات معـوق بانک‌های دولتی شده است.

تجربه نشان داده تخصیص منابع به گیرندگان تسـهیلات تکلیفـی غالبا بـدون در نظر گرفتن ضوابـط اعتبـاری و اطمینان از بازگشـت وجوه انجام می‌شـود. در پرداخت این‌گونه تسـهیلات معمولا اعتبارسـنجی مناسبی صورت نمی‌گیرد و وثایـق و تضامیـن کافی از مشـتری دریافت نمی‌شود؛ از این رو معمولا بازپرداخت تسهیلات تکلیفی نیز با اماواگرهای زیادی مواجه اسـت و مطالبات معـوق مربوط به این تسـهیلات، رقم بالایی را در شـبکه بانکی به خود اختصاص داده است.

پرداخت تسـهیلات تکلیفی هر چند در وهله نخسـت با اهداف مختلفی مانند اشتغال‌آفرینی، افزایـش تولیـد و خودکفایـی، ارائـه خدمات و تنظیم بازار، حمایت از اقشـار آسیب‌پذیر و سایر حمایت‌هـای اقتصـادی، اجتماعـی و فرهنگی صـورت می‌گیرد، امـا اگر به‌صـورت نامتوازن و بی‌رویه انجام شـود، نتیجه عکس حاصل خواهد شـد و تبعـات آن نه‌تنهـا نظام بانکـی را دچار اختلال می‌کند، بلکـه در نهایت دامن جامعه را نیز می‌گیـرد و ذی‌نفعان بانـک به‌طور عمومی متضرر می‌شوند.

در مجمـوع بایـد گفت پرداخت تسـهیلات تکلیفی، هرچند ممکن اسـت به‌صورت مقطعی یا بخشی، مشکلاتی را برطرف سازد، اما در سطح کلان و در بلندمـدت موجـب بروز آسـیب‌های جدی در نظام مالی کشـور می‌شود که از جمله این آسیب‌ها می‌توان به دور شدن از اهداف نظام اقتصادی و تحقق عدالت و پیشرفت اشاره کرد.

تراکنش‌های غیرتجاری مشمول مالیات نمی‌شود

رئیس کل بانک مرکزی گفت: مواردی مطرح شـد مبنی بر اینکه هر ۱۰۰ تراکنـش واریز به حسـاب با مجموع ۳۵ میلیـون تومان، تجاری محسوب می‌شود که این وحی مُنزل نیست، بلکه یک نشانه است و این امکان وجود دارد فردی هزار تراکنش واریز به حسـاب داشته باشد، اما حساب وی تجاری محسوب نشود.

به گزارش ایرنا، علی صالح‌آبادی افزود: امکان دارد فردی روزانه صدها تراکنش خرید داشـته باشـد؛ به‌طور مثال روزانه ده‌هـا بار برای خرید مایحتاج اقدام یا از طریق سـایت‌های اینترنتی خرید کند که این قبیل موارد به هیچ وجه مشـمول مالیات نیسـت؛ یا مثلا فردی که در بورس معاملـه یا اقدام به فروش خانه مسـکونی می‌کند و ۵ میلیارد تومان به حساب وی واریز می‌شود به هیچ وجه مشمول نیست.

وی تاکید کرد: اینکه گفته شـد ۱۰۰ تراکنش واریزی با مجموع ۳۵ میلیون تومان، باید هر دو شـرط همزمان باشد؛ ضمن اینکه این امکان هم وجود دارد که این دو شـرط وجود داشته باشد، اما فرد کار تجاری نمی‌کند؛ بنابراین باز هم مشمول نخواهد بود. با این حساب از هر ۱۰۰۰ نفر شاید ۲ یا ۳ نفر مشمول شوند.

صالح‌آبادی خاطرنشان کرد: فعالیت تجاری به این مفهوم است که فرد با کاسبی کسب سـود کند یا متحمل زیان شود؛ بنابراین فعالیت‌هایی نظیـر خیریه‌ها یـا صندوق‌هـای خانوادگی جزو حسـاب‌های تجاری نخواهند بود. ضمن آنکه هم‌اکنون حتی درباره کارتخوان‌ها نیز برخی از کارتخوان‌ها تجاری نیستند.

صمت تبعات پرداخت تسهیلات تکلیفی برای شبکه بانکی را بررسی کرد

نسخه‌پیچی اشتباه دولت برای بانک‌ها

مریم غدیرپور
editor@smtnews.ir

وام ازدواج، وام ودیعه مسکن، وام فرزندآوری، وام بدون ضامن به زنان سرپرست خانوار، وام ضروری بدون ضامن و... از جمله وام‌هایی هسـتند که دسـتور پرداخت آنها ازسـوی دولت به شـبکه بانکی ابلاغ شـده است. در بودجه امسـال ۲۰۰ هزار میلیارد تومان اعتبار برای پرداخت تسهیلات تکلیفی به متقاضیان پیش‌بینی شده اسـت. این رقم بیش از ۵۰ درصد تسـهیلات اعطایی بانک‌ها را تشکیل می‌دهد که به‌گفته کارشناسان منجر به تشدید ناترازی بانک‌ها و افزایش تورم خواهد شد.

پرداخت تسـهیلات تکلیفی ازسوی شـبکه بانکی به بخش‌های گوناگون اقتصاد از جمله راهکارهایی اسـت که دولت در پاسـخ به مشکلات و حوادث غیرمترقبه یا براسـاس برنامه‌ریزی‌های کلان توسعه‌ای در دستور کار قرار می‌دهد تا بانک‌ها جدا از روند معمول اعطای تسهیلات، به بخش‌هایی که در شمول سیاست‌ها و دستورات قرار می‌گیرند، تخصیص اعتبار داشـته باشند، اما امسال ورق به گونه‌ای دیگر برای شبکه بانکی برگشته و دولت بار اضافه پرداخت انواع تسهیلات تکلیفی را بر دوش بانک‌ها گذاشـته است. کارشناسان اقتصاد بر این باورند که اعطای تسهیلات بانکی بدون در نظر گرفتن قدرت بازپرداخت به همراه سـود با ذات اعتبارسـنجی بانک‌ها مغایر است.

به‌عبارت دیگر به‌دلیل اینکه این تسـهیلات با اعتبارسـنجی مناسـبی پرداخت نمی‌شـود و وثایـق و تضامین دریافتی نیز کافی نیسـت، بعضا بـرای بازپرداخت با مشکلاتی مواجهند که این امر در نهایت به افزایش حجم مطالبات معوق می‌انجامد. صمت در این گزارش با کارشناسان حوزه بانکداری درباره آثار تسهیلات تکلیفی بر عملکرد شبکه بانکی کشور به گفت‌وگو پرداخته است:



عکس: صمت

امسال براسـاس رقم پیش‌بینی شـده در بودجه بیش از ۵۰ درصد تسهیلات اعطایی، تسهیلات تکلیفی است که این مسئله منجر به تشدید ناترازی بانک‌ها و افزایش تورم می‌شود

تکالیف از توان شبکه بانکی خارج است



حسـن گلمرادی، کارشـناس مسـائل اقتصادی درباره آثار تحمیل پرداخت تسـهیلات تکلیفی به شـبکه بانکی کشـور به صمت گفت: تسـهیلات تکلیفی همان‌طور که از اسـمش پیداسـت تکالیف و احکامی است که خارج از ضوابط اعتباری بانک‌هـا با اهدافـی نظیر ایجاد اشـتغال، تامین سـرمایه در گردش، حمایت از اقشار هدف و گروه‌های خاص، اتمام برخی طرح‌ها و توسـعه برخی برنامه‌های مدنظر از سـوی دولت‌ها و مجلس برعهده بانک‌ها گذاشته می‌شود.

بعضـا ایـن منابع بایـد به‌صورت قرض‌الحسـنه یـا با نرخ سـودهایی کمتر از نرخ‌های متداول ازسـوی بانک‌ها پرداخت شوند.

وی این تکالیف را مازاد توان شـبکه بانکی دانست و هشدار داد: اگـر تکالیفی مازاد بر توان بانک‌ها، به نظام بانکی تحمیل کنیم، ناترازی منابع بانکی حتمی خواهد بود که در نهایت هم منجر به اضافه‌برداشت بانک‌ها از منابع بانک مرکزی، رشد پایه پولی و افزایش تورم در اقتصاد ایران خواهد شد.

باسابقه اما پردردسر

ایـن کارشـناس مسـائل اقتصادی بـا بیان اینکـه موضوع تسهیلات تکلیفی بیش از ۲ دهه است که در ایران سابقه دارد، گفت: بنا بر برخی آمار مطرح‌شده حجم تسهیلات تکلیفی در بودجه ۱۴۰۱، به بیش از ۵۰ درصد کل تسـهیلات پرداختی شبکه بانکی در سـال می‌رسد که باعث نگرانی‌های زیادی در محافل کارشناسی شده است.

وی افزود: امسـال براسـاس رقم پیش‌بینی شده در بودجه بیش از ۵۰ درصد تسـهیلات اعطایی، تسهیلات تکلیفی است کـه این مسـئله منجر به تشـدید ناترازی حسـاب بانک‌ها و افزایش تورم می‌شود.

گلمرادی در بیان دلایل افزایش این نوع تسـهیلات ازسوی دولـت اظهـار کرد: شـاید دلیـل حمایت از توسـعه این نوع تسـهیلات و برنامه‌هـا را بتوان در بخشـی‌نگری و نبود توجه کافی به آثار و تبعات ایـن نوع تصمیمات خلاصه کرد. گرچه هدایت منابع به سـمت تولید و حمایت از اقشـار کم‌درآمد و گروه‌های خاص یک هدف متعالی اسـت، اما باید برای تحقق آن به ایجاد منابع پایدار مالی اندیشید.

راه آسان دور زدن مشکلات

وی علاوه بر دوری از قوانین، آیین‌نامه‌ها و بخشنامه‌ها دیگر دلیل رشـد این نوع تسـهیلات را راحتی تامین مالی این نوع تسـهیلات از طریق شـبکه بانکی دانسـت و بیان کرد: زمانی کـه به‌دلایل مختلف از جمله کاهـش درآمدهای دولت نتوان منابعی را برای پیشـبرد برخی امور کنار گذاشـت، آسان‌ترین راه تامین منابع مالی، اعمال تسهیلات تکلیفی است.

گلمـرادی افزود: باید توجه داشـت تخصیـص منابع در قالب تسـهیلات تکلیفـی گرچـه ممکن اسـت برخی منافع و رضایتمندی کوتاه‌مدت را به‌دنبال داشـته باشـد، اما آسـیب‌های زیادی به اقتصاد وارد می‌کنـد و زمانی که دولت تضمین‌کننـده مابه‌التفـاوت سـود این نوع تسـهیلات و نرخ متداول باشد، این اثرات شدیدتر است.

این کارشـناس مسـائل اقتصادی در تشریح سـایر تبعات افزایـش میزان تسـهیلات تکلیفـی بانک‌ها تصریـح کرد: در شرایط نبود درآمد پایدار، افزایش پرداخت تسهیلات به‌صورت تکلیفـی باعث افزایش بدهی دولت بـه بانک‌ها و افزایش پایه پولی خواهد شد.

هزینه دولت از جیب بانک‌ها

وی ضمن انتقاد از هزینه‌کرد دولت از جیب نظام بانکی برای پرداخت این نوع تسـهیلات گفت: با این روش تسهیلات‌دهی، منابعـی کـه مردم بـه بانک‌ها به‌عنـوان امیـن و وکیل خود سپرده‌اند در راه صحیح مصرف نمی‌شود که این موضوع دارای آثار و تبعات اقتصادی زیادی است.

تنها زمانی پرداخت این نوع تسـهیلات توجیه دارد که ارقام تسـهیلات تکلیفی، حجم و نسـبت پایینی از دارایی بانک‌ها داشته باشـد؛ به‌عنوان مثال مجموع این تسـهیلات به اندازه سپرده‌های قرض‌الحسنه بانک‌ها باشد.

سلطه دولت بر بانک‌ها

وی در ادامه هشـدار داد: سیاسـت پولـی در اقتصاد ایران از یک طرف تحت تاثیر آثار مسـتقیم و غیرمسـتقیم افزایش اسـتقراض بخش دولتی از نظام بانکی در قالب رشـد خالص بدهی دولت و خالص بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی و از طرف دیگر رشد شـکاف میان نرخ‌های سود سیاسـتی و تجاری از طریق افزایش سـهم اوراق قرضـه دولتی در معاملات و ارزش بـازار قرار دارد کـه این دو موضوع در نهایت به سـلطه مالی دولت بر بانک‌ها منجر می‌شود.

این اسـتاد دانشـگاه بـا تاکید بـر اینکه سیاسـت افزایش تسـهیلات تکلیفـی بـه بانک‌ها محکوم به شکسـت اسـت، گفت: بررسـی تجربه جهانی و تجربه ایران نشان می‌دهد اگر می‌خواهیم نظام بانکی واسطه‌گری مالی درستی داشته باشد، یعنی منابع مازاد افراد را بگیرد و به کسـانی بدهد که هم نیاز به منابع دارند و هم می‌توانند کارآفرینی کنند، راهش افزایش بار تسهیلات تکلیفی بانک‌ها نیست.

تسهیلات تکلیفی در نهایت تورم‌زاست



علی شـایان، کارشناس مسـائل اقتصادی دربـاره آثار افزایـش تسـهیلات تکلیفی به شبکه بانکی کشور به صمت گفت: تسهیلات تکلیفـی بانک‌هـا باعث رشـد خلـق پول و نقدینگـی خواهد شـد کـه اثـرات زیانباری همچون تورم دارد.

وی افزود: پرداخت تسـهیلات تکلیفی که ازسوی قانون‌گذار به بانک‌ها تحمیل می‌شود، دسـتور صـرف اسـت و در آن توجهـی به سوددهی یا ضرر و زیان بانک‌ها نمی‌شود؛ در صورتی کـه در هر تصمیمی که برای بانک‌ها اتخاذ می‌شـود، ابتدا باید به سـودده بودن یا ضـرر آن برنامـه توجه شـود، چراکه درنظام بانکـداری ذخیره قانونی بانک ،باید سـودده باشد.

بانک در بی‌کفایتی

شـایان بـا بیان اینکـه در شـرایط کنونی بانک‌ها خود با ضعف کفایت سرمایه و ناترازی منابـع و مصـارف مواجهند، گفـت: اعطای تسـهیلات تکلیفی باعث می‌شود عملا منابع مازادی برای دیگر برنامه‌های بانک‌ها از جمله اعطای تسـهیلات سرمایه‌گذاری‌های متداول باقی نمانـد. وی ادامه داد: نبـود منابع مازاد در بانک‌هـا باعث کاهش سـودآوری، زیان‌ده شدن و کاهش قدرت رقابت آنها خواهد شد و چه‌بسا در چنین وضعیتی بانک‌ها درخواست خط اعتباری یا اضافه‌برداشت از بانک مرکزی داشته باشـند که در این صورت پایه پولی و نقدینگی دوباره افزایش خواهد یافت.

وی پیشـنهاد کرد: هدایـت اعتبار بانک‌ها نبایـد در راسـتای جهت‌دهی بـه خلق پول بانکی باشـد. در این صـورت بانک‌ها متضرر نمی‌شـوند و می‌توان ظرفیـت اعتباردهی را ارتقا داد.

این کارشناس مسائل اقتصادی معتقد است هر تکلیف و سیاسـتی که ریسک کار بانک‌ها را بالا ببـرد، در واقع ضربه به تولید و اقتصاد کشـور اسـت، چراکه تامین مالی واحدهای تولیدی را با مسـائل بسـیاری مواجه خواهد کرد.

مزایای تسهیلات تکلیفی

شایان با بیان اینکه تسـهیلات تکلیفـی می‌تواند نقش مثبتی هم در اقتصاد ایفا کند، خاطرنشان کرد: یکی از مباحث اصلی در زمینه تسـهیلات تکلیفی به اشتغالزایی مربوط می‌شود. براساس قانون دولت به‌منظور توسـعه اقتصـادی، اجتماعی و فرهنگـی کشـور و تامیـن منابـع مالـی سـرمایه‌گذاران در راسـتای ایجاد اشـتغال، بانک مرکزی را مکلف به پرداخت تسهیلاتی به افراد متقاضی کرد.

وی در بیان دیگر مزایای پرداخت تسهیلات تکلیفـی افـزود: تولیـد و خودکفایی، تحقق اهـداف اجتماعی و فرهنگی و ارائه خدمات و تنظیم بازار از دیگر اهداف تسهیلات تکلیفی شـناخته می‌شود، اما متاسفانه از آنجا که در این تسـهیلات، ضوابط پرداخت به‌طور کامل اجرا نمی‌شود و به‌بیان دیگر توجیه اقتصادی طرح‌ها سـنجیده نمی‌شـود، بازپرداخت هم به‌درستی صورت نمی‌گیرد.

ابرتورم، ریسک آینده کشور

شـایان معتقـد اسـت پرداخـت وام‌هایی نظیـر وام فرزندآوری، وام ودیعه مسـکن و... که امسـال به‌شـکل بی‌حسـاب و کتاب به شبکه بانکی تحمیل شده، نه‌تنها در راستای تحقق اهداف تسهیلات تکلیفی نیست، بلکه برای نظام بانکی آسیب‌رسـان است و حجم مطالبات معوق را افزایش خواهد داد.

این استاد دانشـگاه متذکر شد: اگر دولت به همین رویه در پرداخت تسهیلات تکلیفی ادامه دهد، کشور باید برای یک ابرتورم آماده شـود، چراکه ریسـک بروز ابرتورم ناشـی از رشد نقدینگی اقتصاد کشور را تهدید می‌کند که کنترل و حذف این ریسـک جز با تعدیل تسـهیلات تکلیفی ممکن نخواهد شد؛ البته برای حمایت از اقشـار مختلف باید طرح‌های جایگزیـن غیرتورمـی در برنامه‌های دولت و مجلس لحاظ شود.

اگر رویه فعلی ارائه تسهیلات تکلیفی ادامه یابد، کشور باید برای یک ابرتورم آماده شود، زیرا ریسک بروز ابرتورم ناشی از رشد نقدینگی محتمل است

سخن پایانی

به تسهیلاتی که با یک یا چند مورد از ضوابط اعتباری رایج بانک‌ها هماهنگی نداشته باشد و براساس مصوبات خارج از سیستم بانکی، بانک‌ها ملزم به اعطای آن باشند، تسهیلات تکلیفی می گویند. تسهیلات تکلیفی باتوجه به نرخ سود و کارمزد پایین آن نسبت به سایر تسهیلات سبب افزایش بدهی بخش دولتی به بانک مرکزی می‌شود و تحلیل کارشناسان حکایت از این دارد که این تسهیلات منجـر بـه افزایش نقدینگی، پایه پولی و تورم خواهد شـد؛ بنابراین اثر قطعی افزایش شـدید تسهیلات تکلیفی جدا از ایجاد مشکلاتی نظیر تشدید ناترازی بانک‌ها، کاهش کفایت سرمایه، کاهش سود و کاهش رقابت و در نهایت کاهش کارآیی بانک‌ها، افزایش پایه پولی، افزایش نقدینگی و تورم خواهد بود که آثار آن حتی از کسـری بودجه نیز بدتر اسـت، زیرا افزایش پایه پولی، نقدینگی و تـورم، اثـرات منفی بر کارآیی و عملکرد بانک‌ها دارد و بانک‌ها بدون تردید در نهایت این اثرات منفی و ناکارآیی را به کل اقتصاد و جامعه منتقل خواهند کرد.

احبار در تعویض شناسنامه‌های قدیمی

شناسنامه یکی از سند هویتی در ایران است که سازمان ثبت احوال کشور موظف است آن را برای هر شهروند ایرانی صادر کند. نخستین شناسنامه ایرانی در دوران قاجار و در تاریخ ۳ دی ۱۲۹۷ برای یک بانو صادر شد. رئیس سازمان ثبت احوال کشور گفت: همه شهروندان باید در سریع‌ترین زمان ممکن برای تعویض شناسنامه‌های قدیمی و اخذ شناسنامه جدید اقدام کنند، چراکه در آینده با شناسنامه‌های قدیمی برای دریافت خدمات با مشکل مواجه می‌شوند. به‌گزارش ایسنا، اسناد هویتی در ایران سند رسمی هویت و تابعیت ایرانی هستند و برای شناسایی ایرانیان و احراز هویت آنها به‌کار می‌روند. از مهم‌ترین اسناد هویتی ایران می‌توان به شناسنامه و کارت شناسایی ملی اشاره کرد.

هاشم کارگر، رئیس سازمان ثبت احوال کشور، درباره اجباری بودن تعویض شناسنامه‌های قدیمی می‌گوید: سالانه حدود ۳ میلیون و ۵۰۰ هزار تا ۴ میلیون شناسنامه جدید صادر می‌شود، اما امکان دارد این شناسنامه‌ها درخواست‌های تکراری هم باشند؛ یعنی مثلا مواردی که فرد قصد عکس‌دار کردن شناسنامه را دارد یا شناسنامه مخدوش یا مفقود شده است.

وی درباره تعیین بازه زمانی برای تعویض شناسنامه‌ها نیز اظهار کرد: قطعا الزام برای جدید کردن شناسنامه‌ها وجود دارد، در حالی‌که بازه زمانی برای آن تعریف نشده، اما افراد برای دریافت خدمات دچار مشکل می‌شوند؛ بنابراین توصیه این است که افراد هرچه سریع‌تر مراجعه کرده و شناسنامه‌های جدید را دریافت کنند، چراکه باعث می‌شود در کشور راحت‌تر خدمات دریافت کنند و مشکلی برای آنها ایجاد نشود. از سوی دیگر، پایگاه اطلاعاتی سازمان ثبت احوال نیز کامل‌تر شده و ارائه خدمات الکترونیک به شهروندان تسهیل می‌شود.

بررسی صمت از تجهیز و نوسازی ناوگان قطار شهری پایتخت

فرسودگی مترو، شهروندان را به دردسر انداخت

امیرمحمد درویش
editor@smtnews.ir

حادثه مترو تهران مسافران را وحشت زده کرد، جزئیات حادثه آتش‌سوزی در خط یک مترو تهران، آخرین اخبار حادثه مترو چیتگر، جزئیات حادثه در ایستگاه دروازه دولت، حادثه عجیب در مترو شریعتی و... اینها تنها بخشی از خبرهایی است که در ماه‌های اخیر درباره قطار شهری تهران عنوان شده و وحشت از این شهر زیرزمینی را افزایش داده است.

سال‌هاست سیستم حمل‌ونقل عمومی پایتخت به یکی از مهم‌ترین چالش‌های میان شهروندان، کارشناسان و مسئولان حوزه شهری تبدیل و در هر دوره‌ای از مدیریت شهری، وعده‌هایی برای حل این مشکل عظیم پایتخت داده شده است. در این میان هم در شورای شهر تهران و هم در شهرداری، طرح‌ها و برنامه‌های بسیاری برای حل مشکلات مترو ارائه شده، اما همچنان این در بر همان پاشنه می‌چرخد. شورای شهر تهران نیز برای حل معضلات مترو به‌عنوان مهم‌ترین ناوگان حمل‌ونقل عمومی دست‌به‌کار شده و کمیسیونی با عنوان کمیسیون حمل‌ونقل و عمران با بررسی طرح‌های کارشناسی به چاره‌جویی درباره ترافیک تهران می‌پردازد. در شهرداری هم یک معاونت با عنوان حمل‌ونقل و ترافیک، مسئول اقدامات اجرایی رفع معضل ترافیک در پایتخت است. با این‌همه، هنوز هم یکی از معضلات پیش‌روی شهروندان پایتخت، «مترو» است که فرسودگی تعداد زیادی از واگن‌های آن، دردسرهایی را به همراه دارد. صمت در این گزارش به بررسی وضعیت نوسازی واگن‌های مترو پرداخته است.



عکس: آیدا فریدی

۱۰ رام قطار مترو برای تعمیرات اساسی خوابیده، اما به‌دلیل نبود قطعات، ۵ رام قطار را تبدیل به قطعه یدکی کردیم؛ یعنی از این ۵ رام قطار، قطعه‌ای را باز کرده و روی قطار دیگر می‌بندیم که البته این یک شیوه منطقی نیست

نبود نظارت بر مترو

مترو تهران یکی از بزرگ‌ترین وسایل حمل‌ونقل عمومی است که شهروندان برای طی کردن مسافت‌های دور و همچنین صرفه‌جویی در وقت، از آن استفاده می‌کنند. روزانه سیل عظیمی از جمعیت تهران با مترو در حال رفت‌وآمد هستند و روزانه بر تعداد استفاده‌کنندگان از این وسیله حمل‌ونقل عمومی افزوده می‌شود. با این وجود، کمبود قطعات و نبود نظارت در مترو باعث‌شده شهروندانی که مترو را برای رفت‌وآمد انتخاب می‌کنند با مشکلات زیادی مواجه شوند. یکی از این مشکلات، خاموشی کولرهای بعضی از واگن‌های مترو در فصل تابستان است که به‌گفته مسئولان، نبود قطعه مناسب، سبب شده نتوانند قطعه جدید را با قطعه فرسوده جایگزین کنند.

نخستین برنامه‌ریزی‌ها برای بنیان‌گذاری مترو کنونی تهران به سال ۱۳۵۰ بازمی‌گردد. در مهر ۱۳۵۰، مطالعات مربوط به حل مشکلات ترافیک، مترو تهران توسط شرکت‌های مشاور خارجی از جمله (سوفرتو) منتج به پیشنهاد سیستم اتوبان مترو (با ۷ خط) شد. براساس این پژوهش‌ها، ساخت مترو به‌عنوان اساسی‌ترین راه‌حل بهبود ترافیک تعیین شد. شرکت‌های فرانسوی از سال ۱۳۵۶ عملیات اجرایی احداث خط یک مترو را در اراضی شمال تهران (بزرگراه شهید حقانی کنونی) آغاز کردند. عملیات اجرایی مترو تا آذر ۱۳۵۹ اجرای ۲۳۰۰ متر تونل و بخشی از سازه ۳ ایستگاه حدفاصل بزرگراه شهید حقانی و خیابان شهید بهشتی ادامه یافت.

در سال ۱۳۵۴، قانون تاسیس شرکت راه آهن شهری تهران و حومه به تصویب رسید. عملیات اجرایی خط یک قطار شهری تهران در سال ۱۳۵۶ آغاز و بین سال‌های ۱۳۵۹ تا ۱۳۶۵ متوقف شد.

خط قطار حومه‌ای تهران-کرج در سال ۱۳۷۷ افتتاح شد و فاز نخست (فلکه دوم صادقیه-میدان امام خمینی) خط ۲ قطار شهری تهران در سال ۱۳۷۸ به بهره‌برداری رسید.

از اواخر سال ۱۳۸۵، با افزایش مسافران و تعداد قطارها، بخشی برای بهره‌برداری از بدنه اصلی سازمان قطار شهری تهران و حومه جدا شد و با عنوان «شرکت بهره‌برداری راه‌آهن شهری تهران و حومه» به کار خود ادامه می‌دهد.

منتظر خرید واگن‌های جدید نمی‌مانیم



رئیس کمیسیون عمران و حمل‌ونقل شورای شهر تهران در گفت‌وگو با صمت با تاکید بر اینکه ناوگان ریلی پایتخت، به‌طور جدی نیازمند افزایش واگن است، گفت: نمی‌توانیم منتظر خرید و تولید واگن‌های جدید باشیم و باید به‌صورت ویژه، بازسازی و نوسازی واگن‌های فرسوده را که زمان اورهال و تعمیرات آنها فرارسیده، موردتوجه قرار دهیم.

جعفر تشکری‌هاشمی با اعلام اینکه موضوع نوسازی ناوگان مترو تهران از دولت‌های قبل موردبررسی و پیگیری بوده، اما به نتیجه نرسیده، افزود: با پیگیری‌های شورای شهر ششم و همچنین برگزاری جلسات مشترک شورای شهر تهران و شرکت بهره‌برداری مترو تهران با هدف رفع مشکلات، به‌دنبال پیدا کردن راه‌حل‌های مناسب برای خروج از وضعیت موجود هستیم.

وی با اشاره به اینکه شهرداری تهران با کمک شرکت بهره‌برداری مترو وعده داده‌اند هرچه سریع‌تر ۶۳۰ دستگاه واگن خریداری کنند، اظهار کرد: خبرهای امیدوارکننده‌ای مبنی بر اینکه خرید واگن‌های نو برای مترو تهران از محل کمک‌های دولتی امکان‌پذیر شود، مطرح است. در صورت تحقق این برنامه در واقع دولت برای خرید واگن‌ها از طریق درآمدهای دولتی کمک خواهد کرد.

تشکری‌هاشمی با بیان اینکه در هر صورت باید این موضوع را بپذیریم که خرید یک رام قطار برای ورود به چرخه خدمت‌رسانی مترو نیازمند صرف وقت و هزینه فراوان است، گفت: البته این موضوع به آن معنا نیست که دست روی دست بگذاریم و به این بهانه، هیچ اقدامی انجام ندهیم. در حال حاضر، پیگیر خرید واگن‌های نو هستیم و به این منظور، نسبت به انعقاد قرارداد با شرکت مپنا، اقدامات لازم انجام شده است.

وی با اشاره به اینکه قرار است بخشی از واگن‌های موردنیاز مترو تهران از طریق این شرکت تولید شود، گفت: این موضوع نیازمند طی شدن مراحل اولیه و اخذ استانداردهای لازم از نظر کیفیت و کنترل قطعات بوده و زمان زیادی می‌خواهد. وی افزود: اقدامات لازم درباره دریافت استانداردهای کیفیت قطعات به مراحل پایانی خود رسیده و به‌زودی شاهد ورود واگن‌های جدید به ناوگان مترو هستیم. عده‌ای بر این باورند که ما دست‌روی‌دست گذاشته و هیچ اقدامی انجام نمی‌دهیم.

تشکری‌هاشمی با اشاره به جلسه اخیر نماینده معاونت مالی و اقتصاد شهری شهرداری تهران و مدیرعامل شرکت بهره‌برداری مترو گفت: مقرر شد با بودجه‌ای که از سوی شهرداری تهران در اختیار این شرکت قرار می‌گیرد، برای تامین تجهیزات و قطعات موردنیاز و همچنین بازسازی واگن‌های مترو اقدامات لازم انجام شود. در این جلسه، مقرر شد شرکت بهره‌برداری مترو طبق آیین‌نامه‌های دولتی با تامین‌کنندگان قطعات وارد مذاکره شود و معاونت مالی و اقتصاد شهری نیز در چارچوب سقف اعتبارات، منابع موردنیاز را تامین کند و در اختیار سازندگان قرار دهد.

رئیس کمیسیون عمران و حمل‌ونقل شورای شهر تهران با اعلام اینکه به نظر می‌رسد این اقدام برداشتن یک قدم بزرگ برای تجهیز و تقویت ناوگان ریلی پایتخت باشد، خاطرنشان کرد: شهرداری تهران متعهد شده به‌طور جدی پیگیر نوسازی واگن‌ها باشد و همچنین شرکت بهره‌برداری مترو موظف است قراردادها را با شرکت‌های واگن‌سازی داخلی و خارجی منعقد کند.

رئیس کمیسیون حمل‌ونقل شورای شهر تهران با بیان اینکه در خط ۵ مترو تهران (صادقیه-گلشهر) ۸۵ درصد قطارها نیاز به اورهال دارد، گفت: انتظار داریم هرچه سریع‌تر نسبت به نوسازی این واگن‌ها اقدام‌های لازم انجام شود، اما در ارتباط با قراردادهای خرید و واردات ۶۳۰ دستگاه واگن مترو که قرار بود از طریق تهاتر با نفت و از کشور چین در سال گذشته توسط شهرداری تهران منعقد شود، باید گفت تاکنون هیچ اتفاقی در این زمینه نیفتاده است.

احداث هر ایستگاه و خط جدید مترو می‌تواند گامی در راستای حل معضل ترافیک و مشکلات ناشی از آن مانند آلودگی‌های محیط‌زیست و... باشد

مترو تهران در بین ۱۵ مترو برتر جهان



مدیرعامل شرکت بهره‌برداری مترو تهران در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: گسترش حمل‌ونقل عمومی به‌ویژه شبکه خطوط مترو، یکی از فاکتورهای پیشرفت و توسعه در جهان به‌شمار می‌رود که از اهمیت و جایگاه ویژه‌ای برخوردار است.

وی درباره روند توسعه خطوط مترو افزود: روند توسعه خطوط مترو در تهران، بسیار خوب و قابل‌توجه بوده است. مترو تهران به لحاظ طول شبکه خطوط، در بین ۱۵ مترو برتر جهان است و از نظر میزان جابه‌جایی مسافران، در شمار ۱۶ شهر برتر آسیا قرار دارد.

مدیرعامل شرکت بهره‌برداری مترو تهران گفت: در ۴ ماه گذشته، لکوموتیو و واگن‌های ۳ رام قطار ۹ واگن بازسازی و تعمیر شده و به چرخه فعالیت برگشته و فرآیند اورهال و بازگشت تعدادی از قطارها به ناوگان هم آغاز شده است و در حال‌حاضر شاهد بازگشت تعدادی از قطارها به چرخه بهره‌برداری هستیم.

مهدی شایسته‌اصل ادامه داد: هرکدام از این قطارها که وارد ناوگان می‌شوند، باید به سرعت، قطار فرسوده دیگری از مدار خارج یا به تعریفی دیگر باید جابه‌جایی سریع انجام شود تا باتوجه به بازگشایی مراکز آموزشی، آمادگی لازم برای خدمات‌رسانی داشته باشیم.

وی افزود: ۵ رام قطار در خطوط درون‌شهری مترو، تعمیر اساسی و بازسازی شده‌اند و پیش‌بینی می‌شود، ۳۰ رام قطار دیگر تعمیر و بازسازی شوند. هرچند نیاز مترو تهران برای تامین نیاز قطار بیش از این تعداد است. مدیرعامل شرکت بهره‌برداری مترو تهران با اشاره به اعلام آمادگی شرکت واگن‌سازی تهران برای تعمیرات واگن‌های فعلی گفت: این شرکت اعلام آمادگی کرده تا قسمتی از ظرفیت کارخانه خود را برای تعمیرات قطارها در اختیار شرکت بهره‌برداری مترو تهران قرار دهد. شایسته‌اصل تامین مالی را مانع اصلی برای بازسازی قطارها اعلام کرد و افزود: برای بازسازی و تعمیرات تعدادی از قطارها، نیاز به یک‌سری قطعات داریم و تا زمانی که این قطعات خریداری نشود، امکان تعمیر آنها وجود ندارد.

مدیرعامل شرکت بهره‌برداری مترو تهران با بیان اینکه براساس برنامه‌ریزی‌ها، امسال ۳۰ رام قطار اورهال خواهد شد، گفت: در حال‌حاضر ۵ رام قطار از خطوط شهری در حال اورهال است اما با توجه به تامین نشدن نقدینگی و کمبود ناشی از پرداخت نکردن بودجه مصوب شورای شهر، از اورهال عقب هستیم. این در حالی است که شرکت واگن‌سازی تهران آمادگی اورهال تعداد زیادی از قطارهای فرسوده را دارد و منابع مالی و کمبود قطعه، اجازه سرعت بیشتر را از مجموعه سلب کرده است. شایسته‌اصل درباره برآورد مالی اورهال هر رام قطار، اظهار کرد: طبق برآورد کارشناسان، حدود ۱۱ درصد ارزش کل یک رام قطار، هزینه اورهال می‌شود. به‌عنوان مثال، ارزش یک رام قطار زیرزمینی حدود ۷ میلیون یورو است که هزینه اورهال آن حدود ۷۷۰ هزار یورو می‌شود.

سخن پایانی

مدت‌هاست مترو تهران وضعیت مناسبی ندارد، اما به‌تازگی، مسئولان و مدیران شهری به فکر چاره‌ای برای بازسازی و نوسازی واگن‌های مترو افتاده‌اند؛ وسیله حمل‌ونقل عمومی که مسافران زیادی را در طول روز جابه‌جا می‌کند. بسیاری از شهروندان برای فرار از مشکل ترافیک به مترو مراجعه می‌کنند و در رفت‌وآمدهای خود این وسیله حمل‌ونقل عمومی را ترجیح می‌دهند. نبود نظارت کافی بر این ناوگان باعث شده، تعدادی از واگن‌ها دچار فرسودگی شوند. اما سوال اصلی اینجاست که چرا تاکنون هیچ اقدامی برای پیشگیری از فرسودگی واگن‌ها انجام نشده است؟ اگر نظارت کافی و اصولی بر واگن‌های مترو انجام می‌شد، این امکان وجود داشت تا پیشگیری‌های لازم انجام شود و مبالغ سنگین صرف نوسازی، بازسازی یا واردات واگن نشود. اگر به‌دلیل خرابی قطعات، آسیب‌های جدی به استفاده‌کنندگان از این وسیله حمل‌ونقل عمومی می‌رسید، چه کسی پاسخگو بود؟ امید است با توجه به گفته‌های مسئولان و مدیران شهری، هرچه سریع‌تر نسبت به نوسازی واگن‌های مترو اقدامات موثری انجام شود.

یادداشت

اجرای طرح شهر دوستدار کودک



زهرا شمس احسان - رئیس کمیسیون فرهنگی و اجتماعی شورای شهر تهران

کودکان جزو شهروندان مهم شهر به‌شمار می‌آیند. مهم‌ترین دوره زندگی و شکل‌گیری ساختار شخصیتی و فرآیندهای رشدی انسان، در کودکی است و محیط، تاثیر انکارناپذیری بر آن دارد؛ از این‌رو شهر باید برای کودکان برنامه‌ریزی و مهیا شود. در همین راستا به‌نظر می‌رسد توجه به الگوی اسلامی ایرانی که کودک را عضو مهم جامعه می‌داند و توجه به نیازهای حال و آینده او، همزمان با آماده‌سازی فرآیند رشد در محیط شهری، اهمیت دارد؛ ضمن آنکه می‌تواند گامی مؤثر در جهت ارائه الگوی کلانشهر تهران برای جهان اسلام باشد.

اگر این فرموده رسول اکرم (ص) که «آن کس که نزد او کودکی است، باید در پرورش او کودکانه رفتار کند» را سرلوحه مدیریت شهری قرار دهیم؛ بیش از پیش به اهمیت «نگاه به شهر از منظر کودکان» پی‌می‌بریم. کودکان زیر ۱۸سال، با جمعیتی افزون بر ۳۰درصد و کودکان زیر ۵ سال با جمعیت یک‌هشتم شهر تهران، دارای حقوق شهروندی هستند که بخش مهمی از آن بر گرده مدیریت شهری است.

عطف بر همین حقوق، شورای اسلامی شهر تهران در سال ۱۳۸۸ با تصویب شهر دوستدار کودک، شهرداری تهران را مکلف کرد با همکاری سایر مراجع، نهادها و نهادهای مرتبط، نسبت به مناسب‌سازی فضاها و امکانات شهری متناسب نیازهای کودکان، استانداردسازی مبلمان شهری به‌ویژه وسایل خاص کودکان در حوزه ورزش، تفریح و بازی، آموزش و بهداشت، ایجاد سراهای کودک در مناطق ۲۲گانه، ایجاد شهرک‌های مینیاتوری، خانه‌های اسباب بازی، مزارع کودک، موزه بازی و... اقدام کند تا زمینه حضور امن و با طیب‌خاطر خانواده‌ها، مادران و کودکان در شهر فراهم شود.

برنامه‌های دوستدار کودک، اهدافی را دنبال می‌کنند که شامل افزایش آگاهی جامعه و تغییر در نحوه برخورد با کودکان در جامعه، زمینه‌سازی و توسعه مشارکت کودکان، ظرفیت‌سازی برای دسترسی به خدمات با کیفیت برای همه کودکان، بهبود کیفیت محیطی محل زندگی کودکان و توسعه فضایی اثربخش برای رشد کودکان از طریق بازی و تفریح می‌شوند.

با گذشت ۱۲ سال از این مصوبه، زمان آن رسیده تا اقدامات انجام شده و ادراک و برداشت شهروندان از تغییرات موردانتظار، ارزیابی و برای آینده نیز برنامه‌های جدی در نظرگرفته شود؛ به‌ویژه اینکه تهران در سال ۱۳۹۹ نامزد کسب عنوان شهر دوستدار کودک شده و این موضوع سطح انتظارات را بالا می‌برد.

توجه به نیازهای کودکان در واقع تکریم نهاد مقدس خانواده است. تکریم در اسلام، خانواده را نه اعضای جدا از هم، بلکه یک واحد هم‌سرنوشت در نظر می‌گیرد و به جایگاه مادر، پدر، فرزند و کلیت خانواده، توجه دارد؛ برنامه‌هایی که به نشاط خانواده و رضایت آنها از مدیریت شهری و ارتقای کیفیت زندگی شهروندان کمک کند.

در این سال‌ها، گام‌هایی برداشته و ابتکار عمل‌هایی انجام شده، با این حال، اقدامات زیاد دیگری باید در دستور کار قرار گیرد. از جمله مهم‌ترین مراکز ویژه کودکان، اتاق‌های مادر و کودک است که امروزه به یکی از مطالبات شهروندان بدل شده و لازم است شهرداری تهران در اسرع وقت برای ساخت و فعال‌سازی این اتاق‌ها در محیط‌های شهری اعم از ایستگاه‌های مترو، مراکز خرید، پایانه‌ها، میادین میوه و تره‌بار و... اقدام کند. گفتنی است دستورالعمل‌های این اتاق‌ها به تصویب سازمان استاندارد رسیده است.

اجرای طرح محله دوستدار کودک، گام مهمی در رسیدن گام‌به‌گام به شهر دوستدار کودک است. در این طرح، از بین ۱۳منطقه شهر تهران، ۱۳محله اولویت‌دار براساس شاخص‌های جمعیت کودک، عدالت‌شهروندی، آمادگی شهرداران و... انتخاب شده‌اند.

در فرآیند ارزیابی دقیق، فضای شهری و کالبد اجتماعی، براساس شاخص‌های بومی شهردوستدار کودک، بررسی و براساس تحلیل وضع موجود کودکان در محله، شناخت دیدگاه ذی‌نفعان و بررسی ضعف‌ها و قوت‌های محله‌ها، برنامه عملیاتی تدوین و پروژه‌های متعددی تا حدود ۱۵۰پروژه تعریف شد. این پروژه‌ها، طیف متنوعی از آرام‌سازی معابر تا امن‌سازی خیابان‌ها، ساخت زمین‌بازی کودکان، بهسازی سرویس‌های بهداشتی متناسب با ویژگی‌های فیزیکی کودکان، دیوارنگاری، ساخت آبخوری‌های ویژه کودکان در شهر، استفاده از نمادهای بصری ویژه کودکان در بوستان و سطح محله و... را شامل می‌شود. در نهایت، تهران در صورتی می‌تواند شهر دوستدار کودک باشد که نگاهی همدلانه به کودکان و نیازها و تجربه آنها از زیست شهری داشته باشد و وظیفه مدیریت شهری در این میان، بسیار خطیر است.

باید توجه داشت شهر دوستدار کودک تنها به پروژه‌های عمرانی محدود نمی‌شود، بلکه باید در تمامی شئونات تصمیم‌گیری، برنامه‌ریزی و ارائه خدمات به این مهم توجه شود. به همین دلیل، از تمام معاونت‌ها، اداره‌ها و سازمان‌های زیرمجموعه مدیریت شهری انتظار می‌رود پیوست دوستدار کودک را در ارائه فعالیت‌های خود داشته باشند و خدمات و فعالیت‌های خود را با نیازهای کودکان منطبق کنند.

دوشنبه
۲۸ شهریور ۱۴۰۱- ۲۲ صفر ۱۴۴۴ - ۱۹ سپتامبر ۲۰۲۲- شماره ۲۱۵۴-پیاپی۳۴۷۲

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر:عاطفه خسروی

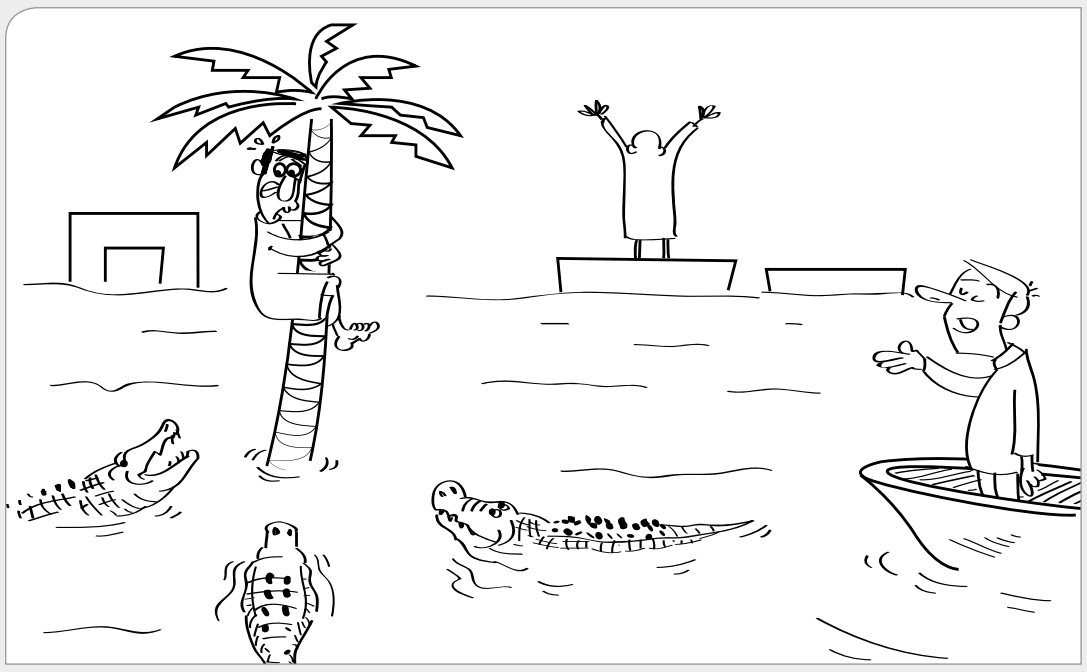
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰- پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ -نمابر آگهی ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱-۰۹۰۲۶۲۹۱۴۸۸
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶- کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir آگهی: ads@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: انتخاب رسانه

info@smtnews.ir
www.smtnews.ir
instagram.com/smtnewspaper
telegram.me/smtnews
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز



بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

نظرگاه

یک روز تلخ برای یک تاجر



محسن جلال‌پور- فعال اقتصادی: ۳ سال پس از شیوع ویروس کرونا برای نخستین بار با طرف‌های تجاری آلمانی نشست برگزار کردیم. از چند هفته پیش برنامه‌ریزی این بود که طرف آلمانی ابتدا از باغ‌های پسته بازدید داشته باشد و پس از آن تجهیزات آزمایشگاه را از نزدیک ببینند.

دوست آلمانی در آزمایشگاه خبر داد که قانون جدیدی تحت عنوان پروتکل ۶۷ قرار است در اتحادیه اروپا اجرایی شود که بر اساس آن، اگر باقیمانده سموم محصولات کشاورزی بیش از حد استاندارد این اتحادیه باشد، مرجوعی در کار نخواهد بود و تنها راه، معدوم کردن محصولات است. ظاهرا اتحادیه اروپا به این جمع‌بندی رسیده که بحث افلاتوکسین قابل‌مدیریت است، چون با «سورت» (اندازه‌بندی) دوباره می‌توان درصد آن را به حد مجاز رساند، اما برای باقیمانده سموم راهی وجود ندارد و تنها راه، معدوم کردن محصولات است. بدون شک اجرای این استانداردها برای پسته ایران مشکلات جدی ایجاد می‌کند و بازارهای باقیمانده را از ما می‌گیرد.

بعد از بازدید از آزمایشگاه به طرف شرکت راه افتادیم و هنوز وارد شرکت نشده بودیم که متوجه جروبحث پرسنل حراست با مردی غریبه شدم. همکار حراست وقتی متوجه حضور ما شد، دوان دوان به سمت ما آمد و خبر داد که مامور سازمان آب قصد دارد آب کارخانه را قطع کند. پرسیدم چرا؟ گفتند دو روز پیش قبض آب را تحویل داده‌اند و در حالی‌که میزان مصرف کمتر شده، مبلغ قبض بیش از ۱۵ برابر دوره قبل است و امروز هم تهدید می‌کنند که قصد دارند آب را قطع کنند.

با مامور آب صحبت کردیم و دو روز مهلت گرفتیم. با مهمان خارجی وارد دفتر شدیم که مدیر مالی شرکت گفت کار فوری دارد. توضیح داد پولی به حساب شرکت واریز شده و بانک بلافاصله اقساط وام ۳ ماه را برداشت کرده، در حالی که یکی از اقساط هنوز چند روز مهلت دارد. راستش منتظر بودیم پولی واریز شود تا به بدهکاران بپردازیم، اما بانک از فرصت استفاده کرد و بلافاصله پول را یکجا برای خود برداشت. مدیر مالی توضیح داد راه بازگشت پول این است که به بانک نامه بنویسیم تا آنها هم از مدیریت تهران بخواهند که پول به حساب ما برگردد. گفتم لازم نیست؛ کاری است که شده و بهتر است فکر دیگری کنیم.

هنوز وارد جلسه نشده بودیم که مشاور مالیاتی شرکت تماس گرفت و خواست برای تسعیر ارز در سال ۹۸ و ۹۹ برگه‌های مالیاتی را امضا کنم. تعجب کردم و گفتم تسعیر ارز که جزءلاینفک صادرات است و مالیات ندارد. گفت: براساس بخشنامه جدید، تسعیر ارز هم شامل مالیات می‌شود و باید پرداخت کنیم و مالیات سنگینی هم هست.

جلسه آغاز شد و باغداران سفره دل را باز کردند. یکی گفت: سال گذشته ۲۰۰ تن پسته برداشت کرده‌ایم، اما امسال میزان برداشت به ۳.۵ تن هم نمی‌رسد.

دیگری گفت امسال پسته‌ای برداشت نکردم و آنچه روی درختان بوده را به کارگران بخشیده‌ام و دیگری گفت: امسال تصمیم داریم هیچ هزینه‌ای در باغ‌ها نکنیم، چون چند سال است که برای ما عایدی خاصی نداشته است.

دیگری هم از آفت‌ها و کرم‌های خوشه‌خوار و شاخه‌خوار صحبت کرد و نفر بعدی هم خبر داد که قصد دارد باغ‌هایش را بفروشد و مهاجرت کند، چون نه آبی باقی مانده و نه باغداری برایش بهره‌ای دارد.

مهمان ما هم توضیح داد که از سال ۲۰۲۳ سختگیری اتحادیه اروپا مضاعف می‌شود و خلاصه اینکه دوستان باغدار ناامید آمده بودند، ناامیدتر هم رفتند.

وقتی برای رفتن به خانه از دفترم خارج شدم، پیش خودم گفتم با این همه فشار چه باید کرد؟ با خودم گفتم بهتر نیست کار را تعطیل کنم؟

در شرایطی که دولت باوجود مشکلات کمرشکن و فشارهای تحریم و رکود و تورم، روز به روز بر فشارها می‌افزاید و مطالبات خود را بدون فوت کمترین وقت، دریافت می‌کند و در شرایطی که زمین و زمان علیه کسب‌وکارها بسیج شده‌اند آدم چطور می‌تواند کار کند؟

سوار ماشین شدم و راه افتادم. صورت خسته همکاری که صبح نگران قطعی آب بود و حالا زیر آفتاب داغ، دست به سینه خداحافظی می‌کرد، تلنگری بود برای اینکه به خودم بگویم مرد خودت را جمع کن، فردا روز بهتری است.

نفس «پیرسلمان» از بی‌آبی برید

رئیس اداره حفاظت محیط‌زیست شهرستان اسدآباد از خشک شدن کامل تالاب پیرسلمان به‌عنوان یکی از تالاب‌های طبیعی و زنده در استان همدان خبر داد.

مجید اسکندری در گفت‌وگو با ایسنا، افزود: متاسفانه پیرامون این تالاب طبیعی از یک ماه پیش به‌علت کاهش نزولات جوی، تنش آبی و خشکسالی‌ها و برخی عوامل انسانی چون برداشت بی‌رویه از منابع آب زیرزمینی به‌ویژه کشت دوم برخی از کشاورزان خشک شده است.

وی ادامه داد: این تالاب دائمی به‌عنوان یکی از بزرگ‌ترین تالاب‌های همدان از فعالیت تعدادی چشمه‌های جوشان در منطقه حاصل شده بود و در فصل مهاجرت زیستگاه مناسبی را برای پرندگان مهاجر به‌وجود آورده بود.

اسکندری با بیان اینکه چندین سال پیش نیز تالاب پیرسلمان دچار خشکسالی کامل شد و با بارندگی‌ها دوباره احیا و آبگیری شد و جان دوباره گرفت، تصریح کرد: به‌احتمال زیاد در صورت بارندگی‌ها این تالاب دوباره احیا و به زیستگاه مناسبی برای پرندگان مهاجر و آبزیان تبدیل می‌شود.

وی در ادامه از لایروبی ۵۰ درصد تالاب پیرسلمان خبر داد و خاطرنشان کرد: مابقی لایروبی تالاب را نیز از طریق بخشداری پیرسلمان به‌صورت مشارکتی با استفاده از ماشین‌آلات این بخشداری پیگیر هستیم.

اسکندری همچنین با اشاره به تالاب فصلی چم‌شور اسدآباد گفت: این تالاب فصلی نیز با وسعت ۵۰۰ هکتار در ۲۵ کیلومتری اسدآباد واقع است که به‌علت خشکسالی چند سال اخیر و کاهش بارندگی‌ها آبگیری نشده و به نقطه‌ای کویری تبدیل شده است.

وی با بیان اینکه با اندک باد و توفان خاک‌های فرسوده و گردوغبار از کف تالاب به سمت روستاهای منطقه چهاردولی و همچنین شهر اسدآباد بلند می‌شود، افزود: این تالاب فصلی در سال‌های گذشته زیستگاه پرندگان و جانوران بسیاری بوده و هر سال در بهار و پاییز پرندگان مهاجر نظیر فلامینگو به این تالاب می‌آمدند.

اسکندری ادامه داد: خشکسالی‌های مداوم، چاه‌های غیرمجاز و برداشت بی‌رویه کشاورزان از تالاب و چرای بی‌رویه دام‌ها را می‌توان از جمله عوامل فرسایش خاک و تخریب بستر این تالاب فصلی دانست.

تالاب ۲ تا ۳ هکتاری پیرسلمان واقع در ۲۰ کیلومتری شهر اسدآباد در فهرست آثار ملی کشور به ثبت رسیده و قرار گرفتن مرقد مطهر امامزاده پیرسلمان در جوار این تالاب باعث نگرش معنوی ساکنان منطقه به این تالاب شده است.



اقتصاد روز

مشمولان مالیات حساب تجاری چه کسانی هستند؟

از این پس حساب‌های تجاری از خدمات ویژه بانکی بهره‌مند می‌شوند و حساب‌هایی که مشکوک به تجاری باشند، مشمول مالیات خواهند شد. البته از تراکنش‌های غیرتجاری مالیاتی گرفته نمی‌شود.

به گزارش ایسنا، در راستای اجرای قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مودیان، بانک مرکزی به‌تازگی دستورالعمل ناظر بر حساب سپرده تجاری و خدمات بانکی مرتبط با آن را برای اجرا به شبکه بانکی ابلاغ کرد که براساس آن تمامی حساب‌های سپرده بانکی اشخاص حقوقی، حساب تجاری محسوب می‌شود.

البته صاحبان بیش از ۸ میلیون حساب تجاری که تجاری بودن حساب خود را به سازمان امور مالیاتی اعلام کرده باشند، نه‌تنها مشمول مالیات نمی‌شوند، بلکه از مشوق‌های بانکی و تجاری همچون افزایش سقف انتقال وجه روزانه و ماهانه غیرحضوری به‌ترتیب به ۵۰۰ میلیون و ۳ میلیارد تومان، ضمن تسهیل شرایط صدور دسته‌چک جدید برای آنها، بهره‌مند خواهند شد.

در این بین، اگر حسابی به‌عنوان حساب تجاری شناخته شود، باید برای تراکنش مربوطه مالیات بدهد که طبق مصوبه شورای پول و اعتبار، اگر حسابی بیش از ۱۰۰ تراکنش در ماه داشته باشد و ۳۵ میلیون تومان در تراکنش‌ها جابه‌جا شود، تراکنش تجاری تلقی می‌شود.

البته بانک مرکزی توضیح داد: فقط داشتن ۱۰۰ تراکنش واریزی در ماه ملاک تجاری تلقی شدن یک حساب نیست، بلکه باید به‌طور همزمان در یک‌ماه بیش از ۱۰۰ تراکنش واریزی و جابه‌جایی ۳۵ میلیون تومان انجام شود.

فارغ از این، رئیس کل بانک مرکزی گفت ممکن است فردی هزار تراکنش واریز به حساب داشته باشد، اما حساب وی تجاری محسوب نشود، چراکه امکان دارد فردی روزانه صدها تراکنش خرید داشته باشد که این قبیل موارد به هیچ وجه مشمول مالیات نیست.

صالح‌آبادی در ادامه بیان کرد فردی که در بورس معامله می‌کند به هیچ وجه مشمول مالیات حساب تجاری نیست یا مثلا فردی که اقدام به فروش خانه مسکونی می‌کند و ۵ میلیارد تومان به حساب وی واریز می‌شود به هیچ وجه مشمول این مالیات نیست.

بنابراین، طبق گفته رئیس کل بانک مرکزی از آنجا که بخش عمده تفکیک حساب‌های تجاری و شخصی در زمان اتصال دستگاه‌های کارتخوان به پرونده مالیاتی صورت گرفته، از هر ۱۰۰۰ نفر حداکثر ۲ یا ۳ نفر مشمول مالیات حساب تجاری می‌شوند.

علاوه بر این، باتوجه به اینکه فعالیتی تجاری است که فرد با کاسبی کسب سود کند یا متحمل زیان شود؛ فعالیت‌هایی نظیر خیریه‌ها یا صندوق‌های خانوادگی مشمول حساب‌های تجاری نخواهد بود.

چگونگی شناسایی حساب تجاری

طبق این گزارش، مسئولان بانک مرکزی می‌گویند مبنای تفکیک حساب‌های تجاری و غیرتجاری کد ملی افراد است؛ به‌گونه‌ای که اگر فردی چندین حساب داشته باشد مبنا ۱۰۰ تراکنش واریزی و ۳۵ میلیون تومان تمامی حساب‌های فرد خواهد بود.

بررسی‌ها نیز نشان می‌دهد سازمان امور مالیاتی برای شناسایی حساب‌های مشکوک به تجاری از معیارهای متنوعی چون تعداد و حجم تراکنش در کنار داده‌کاوی استفاده می‌کند که بر این اساس یکسری تراکنش‌ها از جمله یارانه، واریزی از یک حساب به حساب دیگر متعلق به فرد، تسهیلات بانکی و حقوق جز تراکنش‌های مشکوک به تجاری محسوب نمی‌شود.

بنابراین، زمانی که حسابی را سازمان امور مالیاتی به‌عنوان حساب تجاری شناسایی می‌کند، دو حالت پیش می‌آید؛ یکی اینکه صاحب حساب تجاری پرونده مالیاتی دارد که در این حالت، حساب تجاری شناسایی شده به پرونده مالیاتی وی متصل می‌شود. در صورتی که صاحب حساب تجاری شناسایی شده، پرونده مالیاتی نداشته باشد، به آن فرد برای تشکیل پرونده ازسوی اداره مالیاتی اطلاع‌رسانی می‌شود و او به‌عنوان مودی جدید در سازمان امور مالیاتی شناسایی خواهد شد.

نحوه اخذ مالیات از حساب‌های تجاری

در نهایت، از تراکنش‌های حسابی که به‌عنوان حساب تجاری شناسایی شده، مالیات گرفته می‌شود. در این بین، اگر مشخص شود فرد پیش از این مالیات آن تراکنش‌ها را پرداخت کرده باشد، هیچ مالیات اضافه‌ای برای این تراکنش گرفته نمی‌شود. البته در صورتی که مالیات تراکنش موردنظر پرداخت نشده باشد، نرخ مالیات مربوطه متناسب با فعالیت تجاری آن فرد محاسبه و اخذ می‌شود.

از فضای مجازی

رخدادهایی که به‌زودی دنیا را تغییر خواهند داد



پمپ‌بنزین‌ها و تعمیرگاه‌های خودرو ناپدید می‌شوند؛ همان‌طور که فیلم‌های دوربین‌های کداک ناپدید شدند.

پیش‌بینی‌های شگفت‌انگیزی از شرایط دنیا می‌شود که باورکردن‌شان سخت است، اما ممکن است به‌زودی به واقعیت تبدیل شوند و اصلا متوجه آن نشویم؛ مانند تجربه‌ای که با تلفن همراه و دوربین آن و اتصال به اینترنت از طریق آن و ارتباط با تمام دنیا داشتیم.

و اکنون پیش‌بینی‌های آینده‌ای نه‌چندان دور:

۱- تعمیرگاه‌های خودرو ناپدید می‌شوند، چون موتورهای بنزینی/دیزلی اکثر خودروهای فعلی از ۲۰۰۰۰ قطعه تشکیل شده، در حالی که موتورهای خودروهای برقی دارای ۲۰ قطعه هستند، با گارانتی مادام‌العمر فروخته می‌شوند و در نمایندگی جداسازی و تعویض این قطعات فقط ۱۰ دقیقه طول می‌کشد.

۲- موتورهای خودروهای الکتریکی معیوب در یک تعمیرگاه منطقه‌ای با استفاده از ربات‌ها تعمیر خواهند شد.

۳- پمپ‌بنزین‌ها ناپدید می‌شوند و در خیابان‌ها ایستگاه‌های شارژ برق نصب می‌شود؛ مانند آنچه در کشورهای توسعه‌یافته شروع شده است.

۴- صنایع زغال‌سنگ از بین خواهند رفت و به این ترتیب فعالیت شرکت‌های بنزین/نفت و حفاری برای نفت متوقف خواهد شد.

۵- خانه‌ها انرژی الکتریکی را در طول روز تولید و ذخیره می‌کنند تا مورد استفاده قرار گیرد و دوباره آن را به شبکه بفروشند. این شبکه آن را ذخیره و در صنایعی با مصرف برق بالا توزیع می‌کند. آیا کسی سقف شرکت تسلا را دیده است؟

۶- کودکان ماشین‌های فعلی را در موزه‌ها خواهند دید. یک مثال واقعی؛ در سال ۱۹۹۸، کداک ۱۷۰۰۰۰ کارمند داشت و ۸۵ درصد کاغذ عکس تولیدی خود را در سراسر جهان به فروش رساند.

در عرض ۲ سال مدل کسب‌وکار این شرکت ناپدید شد و آنها ورشکست شدند. اتفاقی که برای کداک و پولاروید افتاد، طی ۵ تا ۱۰ سال آینده برای چندین صنعت دیگر نیز خواهد افتاد. در سال ۱۹۹۸ فکر می‌کردید که بعد از ۳ سال هیچ عکسی روی فیلم گرفته نمی‌شود؟

۷- دوربین دیجیتال در سال ۱۹۸۵ اختراع شد و پس از یک دوره محبوبیت با آمدن گوشی‌های دوربین‌دار خداحافظی تلخی داشت. این اتفاق دوباره (سریع‌تر) با هوش مصنوعی در دیگر حوزه‌ها مانند سلامت، خودروهای خودران و الکتریکی، آموزش، چاپ سه‌بعدی، کشاورزی و... رخ خواهد داد.

۸- نرم‌افزارها و ربات‌ها بیشتر صنایع سنتی را در ۵ تا ۱۰ سال آینده مختل خواهند کرد و شرکت اوبر هیچ ماشینی نخواهد داشت.

۹- کامپیوترها در درک جهان بهتر و قوی‌تر می‌شوند؛ امسال یک کامپیوتر بهترین بازیکن جهان را شکست داد (۱۰ سال زودتر از حد انتظار).

۱۰- ربات واتسون IBM که در عرض چند ثانیه با دقت ۹۰ درصد در مقایسه با دقت ۷۰ درصد انسان‌ها به شما مشاوره حقوقی ارائه می‌کند، موجب بیکاری وکلا خواهد شد. همچنین واتسون به پزشکان در تشخیص سرطان کمک می‌کند (۴ برابر دقیق‌تر از انسان).

۱۱- ماشین‌های خودران در مدت ۲ سال کل صنعت را تغییر خواهند داد. دیگر لازم نیست ماشین داشته باشید، زیرا با تلفن خود با ماشین تماس می‌گیرید و نزدیک‌ترین خودران در برابر شما ظاهر می‌شود و شما را به مقصد می‌رساند. دیگر نیازی به گواهینامه رانندگی نیست.

هر سال ۱.۲ میلیون نفر در سراسر جهان در تصادفات رانندگی جان خود را از دست می‌دهند. با رانندگی خودکار، میزان تصادفات به یک تصادف در ۶ میلیون مایل کاهش می‌یابد. این باعث نجات جان یک میلیون نفر در سال می‌شود.

۱۲- شرکت‌های بیمه با مشکلات بزرگی مواجه خواهند شد، زیرا هزینه‌ها بدون حادثه ارزان می‌شود. مدل کسب‌وکار بیمه خودرو ناپدید خواهد شد.

۱۳- شکل ظاهری املاک و مستغلات تغییر خواهد کرد، زیرا با امکان کار در حال حرکت، مردم برج‌های خود را رها می‌کنند و به محله‌های زیباتر و به‌صرفه‌تر می‌روند.

۱۴- در سال ۲۰۳۰، خودروهای الکتریکی بر خودروهای دیزلی و بنزینی فعلی تسلط خواهند یافت. به این ترتیب شهرها سروصدای کمتری خواهند داشت و هوا بسیار تمیزتر خواهد بود.

۱۵- برق فوق‌العاده ارزان و تمیز خواهد بود، زیرا تولید انرژی خورشیدی به‌طور چشمگیری افزایش خواهد یافت.

۱۶- شرکت‌هایی با یک دستگاه پزشکی به‌نام «تری‌کورد» که با تلفن شما کار می‌کند و اسکن شبکیه و نمونه خون شما را می‌گیرد و تنفس‌تان و ۵۴ نشانگر زیستی را تجزیه و تحلیل می‌کند، تقریبا هر نوع بیماری را شناسایی می‌کنند و به شما نسخه پزشکی می‌دهند.

از این واقعیت غافل نشوید که آینده از آنچه که فکر می‌کنید نزدیک‌تر است.